

ତୋପାନ ଓ ତରଙ୍ଗ

ଶଶି ରଘୁସ୍ୟ ଉପନ୍ୟାସ

ଲେଖକ:—ଜଗଦୀଶ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି

ଗୁପ୍ତଚର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ

ବ୍ରହ୍ମପୁର (ଗଞ୍ଜାମ)

ପ୍ରକାଶ ପାଉଚି—

ଓଡ଼ିଶା ରଙ୍ଗମଞ୍ଚର କୁଶଳୀ କଳାକାର

ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ସ୍ୱାଇଁଙ୍କର

“ଆମ ନାଟ୍ୟକଳା” ? ? ?

ଭ ...ହୁ..... ଉଃ...

ନାଶ କଣ୍ଠର ସକରୁଣ
ଅର୍ଥ ଚାହାର..... ଶେଷ
ସ୍ବଦିର ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ପୁଣି ଅରେ
ଭାସି ଆସିଲା ସେଇ ବ୍ୟାଥାର
କରୁଣ ଚିହ୍ନର...

ରମେଶ ଅହର ଅରେ
କାନ ଡେଇଁଲା... ପୁରୀ
ହୋଟେଲର ଦେ ମହଲ
ଝରକା ଭିତରୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ
ଭାବରେ ଦେଖିଯାଉଛି ନୀଳ

ସମୁଦ୍ରର ଡେଇଁଆ ପରସୀମ । ଦମକାଏ କାଲିଆ ପବନ ପଶିଆସିଲା
ଭର ଭିତରକୁ । ଶିହର ଚଠିଲ ରମେଶ । ଏଇ ପବନ ଭିତରେ
ପେମିତ କେଉଁ ଅସହାୟ ନାଶର କରୁଣ ଅବେଦନ ମିଶି ରହିଛି ।

କଳିକତାର ବିଷାକ୍ତ ଚିତ୍ତେକ୍ଷିତ ରମେଶକୁ ବାଧା ହୋଇ
ଅବସର ନବାକୁ ପଡ଼ିଛି ଉତ୍ସପ୍ରେୟସି ସେଇ ପାଇଁ । ତାଙ୍କର ଓ
ବଧୂବାଂଧବଙ୍କ ତାତ୍ତ୍ୱନାରେ ତାକୁ କଳିବାସୁ ପରବର୍ତ୍ତନପାଇଁ ଏଠାକୁ
ଆସିବକୁ ପଡ଼ିଛି । ସାଙ୍ଗରେ ଆସିବ ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ସାଧନା
କେତେ ଉତ୍ତରେ ମୃଦୁ ନୀଳ ଅଲୋକ ତଳେ ସାଧନା ଦେଶ ଅବସରେ
ଶେଇଛି । ରମେଶର କିନ୍ତୁ ନିଦ ହୋଇନି । ଉତ୍ସପ୍ରେୟସି ସେଇ
ସଙ୍ଗକୁ ଇନ୍ଦ୍ରୋମନିଆ ବା ଅନିଦ୍ରା ସେଇ ଦେଖା ଦେଇଛି ।

ହୃଷ୍ଟପକ୍ଷର ଚିତ୍କଣ କଳା ରାତି... ରମେଶ ଝରକା ପାଖରେ
ପୁଣି ଅରେ ଗୁଡ଼ିଲ ସମୁଦ୍ରର ପ୍ରଶାନ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତିକୁ..... ମନରେ ତାର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଉଲ୍ଲାସ ଜମି ଉଠିଛି । କେତେ ମିନିଟ୍ ତଳର ନାଗ
ବଣର ସେ ବରୁଣ ମଞ୍ଜୁର ଦେଇ ଦିଗନ୍ତର ନିସ୍ତବ୍ଧତା ଭିତରେ
ମିଳେଇ ଯାଇଛି ।

ଝରକାର ପରଦାକୁ ଟାଣିଦେଇ ରମେଶ ପୁଣି ଅରେ
ଶୋଇବାର ଆୟୋଜନ କଲ ।

ରମେଶ ଓ ସାଧନା ପହଞ୍ଚିବା ଆଗରୁ ସ୍ୱର୍ଦ୍ଦୋରର ଟିକିଏ
ଦୂରରେ ସମୁଦ୍ରକୁଳେ ଦେଖି ଭଡ଼ ଜମିଯାଇଛି । ରାତି ପାହୁବାର
କେଇ ଘଣ୍ଟା ଭିତରେ ସହର ସାରା ଗୁଞ୍ଜଳ୍ୟ ଖେଳିଯାଇଛି । ସକାଳର
ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ କରି ହୋଟେଲର ତଳ ମହଲକୁ ଓହ୍ଲାଇବା
ବାଟର ରମେଶ ଗୁରୁର ବାକରଙ୍କୁ ଶୁଣିସାରିଲଣି କିଏ ଜଣେ

ସମୁଦ୍ରକୁଳେ ଅସୁହୃତା କରଣ । ଏତଦାଃ ଗୁଲିଅସିଦା ଭିତରେ
ଗେଟାଏ ଗଭୀର ଅଶ୍ବସ୍ତ୍ରରେ ରମେଶର ମନ ଭାବନାକୁ ହୋଇ
ଉଠିବ... କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଶେଷ ଚେଇଁ ଉଠିବ ତ' ମନରେ ...
ସାଧନାକୁ ଦୂରରେ ଅପେକ୍ଷା କବୋକ୍ତ କହୁ ଭିତ୍ତ ଠେଲି ଭିତରକୁ
ପଶିଲ ରମେଶ ।

ହେଉ ବାଲିର କଅଁଳ ଶେଷ ଉପରେ ପଡ଼ି ରହିବ ଯେଉଁ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସେ କେବଳ ସୁନ୍ଦର ନୁହେଁ, ଅସୁବ ରୂପସୀ ମଧ୍ୟ ।
ଦେହର ପ୍ରସାଧନ ଓ ପରପାଟୀ ଏବେ ବି ସତେଜ ରହିବ । ପରପୁଣ୍ୟ
ସୌଷ୍ଠବ ଓ ଲବଣ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍ଗରୁ ଯେପରି ବ୍ୟସ୍ତରୁଛି...
ଦେହର ଚର୍ମା ଗୋରୁ ରଙ୍ଗ, ଗାଲ ଉପରର ଗୋଲପୀ ଅଭ୍ର,
ଏପରିକି କପାଳ ଉପରର ଯନ୍ତ୍ରରେ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇଥିବା କୁଙ୍କୁମର
ବଳିମ ଚନ୍ଦ୍ର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ରୂପ ରସରେ ଭରି ରହିଛି... ଟିକିଏ
ହେଲେ ମରଣ ନାହିଁ । ଗଭୀର କ୍ଳାନ୍ତିରେ ଯେମିତି କେଉଁ ରୂପର
ସଜକୁମାରୀ ପ୍ରକୃତର ଏଇ ବିଚିତ୍ର ରଙ୍ଗମାଳା ଭିତରେ ଘଣ୍ଟା
କେତୁଟା ପାଇଁ ବିଶ୍ରାମ ନେଇଛି... ମରଣାହୁଁ ଟେ... ଏବେ ବି
ଯେପରି ତାର କମଳାୟ ଅଙ୍ଗ ସୌଷ୍ଠବ ତଳେ ପ୍ରଭୁର ଜୀବନୀ ଶକ୍ତି
ଭରି ରହିଛି ।

ଦର୍ଶକଙ୍କ ଭିତ୍ତ ବେଳକୁବେଳ ଜମି ଉଠୁଛି । ସେମାନଙ୍କ
ଭିତରେ ଯୋଲିସର ଉଚ୍ଚ କର୍ମଗୁଣଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅନେକ
କନେକ୍ଟିବେଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶେଷ ରହିବନ୍ତି । ଭାଗ୍ୟଘ୍ନାନା ଏଇ ମୃତ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ସମବେଦନା ଜାତି ଉଠିବ ।
ଏପରି ମୁଖର କାରଣ କଲ୍ୟାଣ କରବାକୁ ପାଇ ଜମିଥିବା ଲୋକେ
ଭିତରେ ନାନାପ୍ରକାର କଥା ହେଉଛି... । ଅନେକଙ୍କର ପ୍ରବଳ

ଇଚ୍ଛା ଦେଉଛି ଖେଳିବ କର୍ତ୍ତନ ଯି ପରେ ଅଖି ପୁରୁଷ ଏଇ ପୁଣି
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଲେଖନୀ ଚେହେରାକୁ ଦେଖିବାକୁ, ଫଳରେ ନେତାର
ଠେଲ ଠେଲି ଓ ଗପ ଗୁଳିବରେ ଗୁରୁପାଖର ଅବହାସନ ବେଶ୍
ସରଗରମ ହୋଇ ଉଠିବ ।

ଏହାର ଭିତରେ ଖେଳିବ କର୍ମରୂପମାନେ ସେମାନଙ୍କର
କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ବଳ ଧାରଣା ହୋଇଛି
ଏଇଟା ନିଛକ ଅସ୍ପଦ୍ୟା... ଅର ସେମାନଙ୍କର କେବଳ କାନୁନ୍
ଅନୁସାରେ ଶବ୍ଦଟିକୁ ଖେଳୁମର୍ତ୍ତମ ପାଇଁ ପଠାଇ ଦିବାର ସହା
ଦାୟିତ୍ବ । ଶାରନ୍ ଇନିସ୍ପେକ୍ଟର ମହେଶ ସେତକିର କନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର
କରବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଓ ଜମିଥିବା ଲେଖକଙ୍କୁ ଫେରିଯିବାପାଇଁ
ଅନୁରୋଧ କରି ବାହାର ପଡ଼ିଲା ।

— ଟିକିଏ ଶୁଣିବେ ସାର,

ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁଲ ମହେଶ...

— ମୋର ଅପଣ୍ଡକୁ କିଛି କହିବାର ଅଛି ।

ମହେଶ ଅଗକୁଗୁଲ୍ ଗୁଲ୍ ବେପରୁ ଓଁ। ଭାବରେ କହିଲା—
ଆନାକୁ ଅସନ୍ତୁ ।

— ନାଁ ସାର... ଏଇ କେଶ୍ ଟା ବିଷୟରେ ଅପଣ ଏଠୁ
ଗୁଲିଯିବା ଆଗରୁ ମୋର କିଛି କହିବାର ଅଛି ।

ମହେଶ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଶେକିଗଲା । ଅଗନ୍ତୁକ ଭଦ୍ରଲେଖକଙ୍କୁ
ପରେ ଭଲକରି ଦେଖିନେଇ ପଚାରିଲା— ମାନେ, ଏଇ ସୁବର୍ଣ୍ଣର
ଅସ୍ପଦ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ?

ରମେଶ ଦୃଢ଼ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ହଁ; କିନ୍ତୁ ମୋର ମନେହୁଏ
ଏଇଟା ଅସ୍ପଦ୍ୟା ନୁହେଁ ।

କୁଟୀଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମହେଶ ଅଗନ୍ତୁକଙ୍କୁ ଗୁହଁ ଗହୀର ଭାବରେ କହିଲା—ଅପଣଙ୍କର ମନେହୁଏ ଏଇଟା ଅସୁବିଧା ନୁହେଁ, ନା ? ତା’ପରେ ଗୋଟାଏ ଡାକ୍ତରୀର ହସ ହସି ଆରମ୍ଭ କଲା ମହେଶ—ଅଜ୍ଞାନର ସମାଜରେ ସବୁ ସମ୍ଭବ...କୁଆଁରୀ ହିଅର ମା ହେବାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କର, ପ୍ରେମିକା ପତ୍ନୀର ପ୍ରଂସ୍ତେସ, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଥା ସତ୍ୟ । ଅପଣ ବୋହୂଏ ଭାବୁଛନ୍ତି ଏଇ ପ୍ରାଣପତି ପର କଥାକୁ ଯୁବତୀର ଅସୁବିଧା କରବା ପଛରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସଗତ ନାହିଁ, ଯୁକ୍ତ ଯୁକ୍ତତା ନାହିଁ...

—ଏମିତି ଭାବରେ କଥାଟାକୁ ହାଲୁକା ଭାବରେ ହସି ରହେଇ ଦେଲେ ହବ ନାହିଁ ସାର୍ । ଅପଣ ଘଟଣାଟାର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ପ୍ରକୃତ ରହସ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ । ପୋଲିସର କାମ ଜନତାର ଧନ ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରବା ଏବଂ ସବୁପ୍ରକାରର ଅତ୍ୟାଚାରକୁ ନିର୍ମୂଳ କରବା ।

ମହେଶର ପୋଲିସ ମର୍ଯ୍ୟଦା ଉପରେ ଅସ୍ଥ ଅସ୍ଥ ଯେପରି । ସେ କହି ଉଠିଲା—ମାନେ ! ଅପଣ ମତେ ଧମକ ଦେବାକୁ ଗୁହଁଛନ୍ତି ? କଲି ହୁଏତ ଏଇ ଘଟଣା ଉପରେ ଖବର କାଗଜରେ ଅପଣ ପୋଲିସ କର୍ମସୂଚୀର ଉଦାହରଣ ଓ ଅପାରଗତା ବିଷୟରେ କି ପ୍ରମୁ ଲେଖି ବାହାରିଥିବ ନେବେ ନା ? ତେବେ ଅପଣ କଣ କେଉଁ କେଉଁ କାଗଜର ପ୍ରତିନିଧି ?

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ମହେଶର ବିଚକ୍ତିର ଉଦ୍ଭବ ଦେବାକୁ ଯାଇ ରମେଶ କହିଲା—ନା ସାର୍, ମୁଁ କଣେ ଭାରତ ବର୍ଷର ସାମାନ୍ୟ ନାଗରିକ ।

—ଓଃ ବେଶ୍... ଡାହଣ ଭାବରେ ଗୁଡ଼ୁଲ ମହେଶ । ତାପରେ
ତା ଗଳାରେ କହିଲ— କ୍ଷମା କରବେ, ମୋର ସନ୍ଦେହ ହେଉଛି
ଅପଣ ଏ କ୍ୟାପାରଟାରେ ନିଶ୍ଚୟ ଜଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି ।

— ବିଶେଷ କିଛି ନ ଥିଲେ ବି ମୋର ଯେ ଏ ବିଷୟରେ
କିଛି କହିବାର ଅଛି ତା ଅପଣ ବେଶ୍ ବୁଝି ପାରୁଥିବେ । କାଲି
ପ୍ରାୟ ଭୋର ଘଟିଲେ... ବେଳ ପ୍ରାୟ ୩ଟା ପାଖାପାଖି... ପୁରୀ
ହୋଟେଲର ଉପର ବଗିଚା...

—ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ, ମହେଶ ପକେଟରୁ ତାଏରା
ବାହାର କରି ଲେଖିବା ଅଗରୁ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି—ଅପଣଙ୍କର ପରଚୟ ?

ରମେଶ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ— ମୋ ନାଁ
ରମେଶ ରଞ୍ଜିତ ସରକାର ।

ମହେଶ ଛେପ ଭାବେ ପଚାରିଲେ—ଅପଣ କଲିକତାର ପ୍ରଖ୍ୟାତ
ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଇନ୍‌ଷୁରନ୍ସ ଆର୍., ସରକାର ନୁହନ୍ତି ତ ?

ଟିକିଏ ହସି ରମେଶ ଉତ୍ତର ଦେଲେ— ହଁ, ମୁଁ ଇନ୍‌ଷୁରନ୍ସ
ସରକାର... ୮୧୦ ଦିନ ହେଲେ ପୁରୀ ଚେଞ୍ଜିରେ ଅସିଛି ।

ମହେଶ ସଂକ୍ରମରେ ନମସ୍କାର କରି କହିଲେ— କ୍ଷମା କରବେ
ସାର୍, ମୁଁ ଅପଣଙ୍କୁ ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍‌ସ୍‌ସ ପରି...

ମହେଶର କଥାରେ ବାଧା ଦେଇ ରମେଶ କହିଲେ—ଅନ୍ଧା
ଲେକଙ୍କ ଭିତରେ ଏମିତି ହବା ସ୍ବାଭାବିକ ।

ମହେଶର ଅସହଜ ଭାବେ ତଥାପି କିଛି ନ ଥିଲା । ରମେଶ
ସରକାରଙ୍କୁ ଦେଖିବା ତାର ଏଇ ପ୍ରଥମ । ତାଙ୍କର ବିରାଟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ

ଓ ଅସାଧାରଣ କୃତତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ ସେ ବହୁ ରହସ୍ୟାବୃତ ବର୍ଣ୍ଣନା
ପଢ଼ି ଓ ଶୁଣିଛି । ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ପୋଲିସ୍ ଜର୍ଣ୍ଣାଲ ତାଙ୍କର ଅଜସ୍ର
ପ୍ରଶଂସାରେ ବହୁବାର ଉଲ୍ଲେଖିତ ହୋଇ ଉଠିଛି ।

ମହେଶ୍ୱର ଏଇ ଆସ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧିର ଭାବଟା କଟାଇ ଦେବାକୁ ଯାଇ
ରମେଶ କହୁଲା— ଅପଣଙ୍କର ଏଥିରେ ଲଜ୍ଜିତ ହେବାର କିଛି
ନାହିଁ । ତେବେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଇ ବ୍ୟାପାରଟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋର
ଯାହା କହିବାର ଅଛି ଅପଣ ଶୁଣନ୍ତୁ ।

ରମେଶ ସଙ୍ଗୋତ—ଭାବରେ କହୁଲା— କହନ୍ତୁ ସାର୍ ।
ଅପଣଙ୍କଠାରୁ ଏ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣିଲେ କେବଳ ସେ ମୂଲ୍ୟବାନ
ହେବ, ତା ନୁହେଁ, ବରଂ ଅମକୁ ଏଇ ଅପରାଧ ବିଷୟରେ ସୁଦ୍ଧ
ଖୋଜି ବାହାର କରିବାର ଠିକ୍ ବାଟ ମିଳିବ ।

(ମହେଶ୍ୱର) ଅରମ୍ଭ କଲା— ଗଲା ଦୁଇମାସ ଧରି ମୋର
ଇନ୍‌ସୋମାନିଆ ରୋଗପାଇଁ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ମୁଁ
ସପରବାର ପୁରୀ ହୋଟେଲରେ ରହୁଛି । କାଲି ଭୋର ରାତିରେ
ଗୋଟାଏ କରୁଣ ଚିତ୍ରର ଶୁଣି ମୋର ନିଦ ହଠାତ୍ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।
ହରକାର ପରଦା ଅଡ଼େଇ ମୁଁ ବାହାରକୁ ଦେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲି ।
ମାତ୍ର ଗତ ଅଳ୍ପକାର ଭିତରେ କିଛି ଦେଖିପାରିଲି ନାହିଁ । କିଛି
ସମୟ ପରେ ପୁଣି ଥରେ ଫେରି ଆଉ ଚିତ୍ରର ଭାସି ଆସିଲା । ସେ
ଶବ୍ଦ ଗୁରୁଅନ୍ତର ବିଶେଷ ନିସ୍ତବ୍ଧତା ଭିତରେ କୁଆଡ଼େ ମିଳେଇଗଲା ।

— ସେତେବେଳକୁ ଠିକ୍ କେତେ ରାତି ହୋଇଥିଲା ସାର୍,
ମହେଶ୍ୱର ଅଗ୍ରହ ସହକାରେ ପଚାରିଲା ।

— ଦୁ ଡାସ୍ ଥର ଏସବୁ ଚିତ୍ରର ଶୁଣିବା ବେଳେ ରାତି

ସାତେ ଭଜିଛି ବାଜିଥିଲା । ତା'ପରେ ମୁଁ କାନ ଡେଇଁ ରହିଲି
କିନ୍ତୁ ସକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ଶୁଣି ପାରିଲି ନାହିଁ ।

ଖୁବ୍ ଭୋରରୁ ଉଠି ସମୁଦ୍ରକୁଲେ ବୁଲିବା ମୋର ଅଭ୍ୟାସ
...ମୁଁ ଓ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ସାଧନା ହୋଟେଲ ବାହାରକୁ ଆସିଲବେଳକୁ
ସମୁଦ୍ରକୁଲେ ବେଶ୍ ଭଡ଼ ଜମି ଉଠିଛି... ତା'ପରେ ବ୍ୟାପ ରଟା ତ
ଆପଣ ନିଜେ ଦେଖିଛନ୍ତି ।

ମହେଶ୍ୱର କଥା ଶେଷ ନ ହେଉଣୁ ରମେଶ କହିଲା —
ତା ହେଲେ, ବ୍ୟାପାରଟା ତ ଟିକିଏ ଜୁଟିଲ ଜଣା ପଡୁଛି, ସାର୍ ।
ଏଇଟା କୁଦାସି ଅମୃତତ୍ୟା ହୋଇ ନ ପାରେ ।

— ଅଜିକାଲି ପରବେଶ ଭିତରେ ମଣିଷ ବଡ଼ ବେଶୀ ସ୍ୱାର୍ଥପର
ଓ ଜୁଟିଲ ହୋଇପଡ଼ିଛି ମହେଶ୍ୱରୀରୁ । ଏଇ ଧରଣର ମୃତ୍ୟୁ ପଛରେ
ଜାରଣା ଅନୁଭବ ନ କରିବାକୁ ଗଲେ ଆପଣ ମଣିଷର ଜୀବନୀ
ବିବରଣର ସଂଧାନ ପାଇବେ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି,
ଆପଣ ଏଠି ବେଶୀ ଡେଇଁ ନ କର ପୁଣି ଅରେ ସେଇ ମୃତ ସୁବର୍ଣ୍ଣର
ଅବସ୍ଥା ଓ ପରବେଶକୁ ଟିକିନିଶି ଭାବରେ ଦେଖନ୍ତୁ । ମୋର ଆଶା
ସେଇଠୁ ଆପଣ କିଛି ନା କିଛି ସଂଧାନ ପାଇବେ ।

ମହେଶ୍ୱର ନମସ୍କାର ଜଣାଇ ଦ୍ରୁତ ପଦରେ ଫେରି ଚାଲିଲା ।

କେବଳ ପୋଲିସ୍ ପିପାସୀ ଓ କେତେଜଣ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ
ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଘଟଣା ସ୍ଥାନରୁ ସେତେବେଳକୁ ଅନେକେ ବିଦାୟ
ନେଲେଣି ।

ମହେଶ୍ୱର ପଛରୁ ଆସି ପଚାରିଲା— କଣ ପୋଲିସ୍ ଡ୍ୟାନ,
ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚି ନାହିଁ ?

କଣେ ସିପାପ୍ତ ପୋଲିସ କାଇଦାରେ ସଲମ ୁକି କହିଲ—
ନାହିଁ ହଜୁର ।

ମହେଶ ମୃତ ଯୁବତୀର ଶବ ଉପରେ ଆଖି ରଖି
କହିଲ— ତମେ ସମସ୍ତେ ଏଠୁଁ ଯାଇ ସ୍ବର୍ଗ୍ଗର ଉପର ସପ୍ତାରେ
ଅପେକ୍ଷା କର । କ୍ଷୀନ୍ ଅସିଲେ ସେଇଠି ତ କୁ ଅଟକାଇ ରଖିବ ଓ
ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ କହିବ ।

ସିପାପ୍ତ ମାନେ ବାଙ୍କା ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ଗୁଲିଗଲ
ପରେ ମହେଶ ପଛରୁ ତାକି କହିଲ— ପତାନ୍, ତମେ ମୋ ପାଖରେ
ରହ ।

ମହେଶ ଶବର ମୁଣ୍ଡ ଉପର ବାଲିରେ ବସି ପଡ଼ିଲା ଓ ଖୁବ୍
ମନପୋଗ ସହକରେ ସଂକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରମେଶର କଥା
ଶୁଣି ସାରିଲା ପରେ ମହେଶର ଆଗ୍ରହ ବଢ଼ି ଉଠିଲା । ଏ ଘଟଣାର
କିଛି ତଥ୍ୟ ବାହର କରିପାରିଲେ ସେ ତା ବିଭାଗୀୟ ପ୍ରଶଂସା ଛଡ଼ା
ରମେଶ ସରକାରଙ୍କ ପରି କଣେ ବିଶ୍ବାତ ଉଚ୍ଚତ୍ତରଙ୍କ ସୁନକରରେ
ରହିବ ।

ମୃତ ଯୁବତୀଟି ଗୋଟିଏ କରମାଡ଼ ଶୋଇଛି... କେନ୍ ଶିଲ୍ଡ୍
ଧୁସର ରଙ୍ଗର ଶାଢ଼ୀ ତଳେ ତାର ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଅଙ୍ଗ ସୋଜିବ ଏବେ
ବି ହଲମଲ କରୁଛି । କପାଳ ଉପର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ଣା ଥିଲେ ବି,
କେଶ ବିନ୍ୟାସ, ଏପରି କି ଗଭୀରେ ଖୋସା ହେଇଥିବା ବାଲିରମ୍ପା
ପୁଲର ବେଣୀଟି ବେଶ ଦେଖାଯାଉଛି । ସୀମନ୍ତରେ ଲମ୍ବା ସିନ୍ଦୂର
ଗାର ବି ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ବେଶ ଭୂଷା ଓ ପରିପାତ୍ରୀୟ ଯୁବତୀଟି କୌଣସି
ବଙ୍ଗାଳି ପରିବାରର ବଧୂ ବୋଲି ମହେଶ ଅନୁମାନ କରନେଲା ।

ଗୋଡ଼ ପାଖକୁ ଆସି ମହେଶ ପଚାରିଲା କଲ । ଯୁବତୀଟିଙ୍କ
ଗୋରୁ ଗୋରୁ ପାଦରେ ଶାନ୍ତିନିକେତନୀ ଚଟି ଲାଗି ରହିଛି ।

ଦେହର ଦେଖାଯାଉଥିବା ଅଂଶରେ ଯେତେ ନିରେଖି ଦେଖିଲେ ବି
 ଯତର କୌଣସି ଚିହ୍ନ ଦେଖାଯାଉନି । ଲୁଗାପଟାରେ ବି କୌଣସି
 ପ୍ରକାରର ଅସଂଯତତା ନାହିଁ । ମହେଶ୍ୱର ଆଗ୍ରହ ମର ଅସିଲ ।
 ହତ୍ୟାର କୌଣସି ସଙ୍କେତ ସେ ଖୋଜି ପାରିନି । ଅଥଚ ରମେଶ
 ଜେର ଦେଇ କହୁଛି ଏଇ ଜଗାରୁ କିଛି ନା' କିଛି ସଂକେତ
 ଖୋଜିଲେ ବାହାରିବ । ଅସୁହତ୍ୟା କରୁଥିଲେ ଯୁବତୀଟି ଚିତ୍ତର
 କରନ୍ତା ବା କହିବି ? ଏମିତି ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଭିତରେ
 ତାର ମନ ଦେହଲିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଶବ ପାଖରୁ ଠିକ୍‌ସତ ଗୁରୁଆଡ଼ର ବାଲି ଉପରେ ଅଖି ବୁଲାଇ
 ଆଣିଲା ମହେଶ । ଶବର ଅତି ନିକଟରେ ବାଲି ଉପରେ ସେପରି କିଛି
 ସଂକେତ ନାହିଁ । ସମୁଦ୍ରକୂଳର ବାଲି ଉପରେ ଅନେକ ଲୋକ
 ସବୁବେଳେ ଯା' ଅସ କରୁଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସବୁଦିଗରେ ଯିବା
 ଅସିବା ପଦ ଚିହ୍ନ ଅନେକ ପଡ଼ିଛି ଓ ଅନେକ ବାଲିସ୍ତମ୍ଭ ତଳେ
 ପୋତି ହୋଇଗଲାଣି ।

ଏ ଦି ଘଣ୍ଟା ଭିତରେ କିଛି ଖୋଜି ପାଇବାକୁ ସେ କେବଳ
 ନିଷ୍ଫଳ ପରିଶ୍ରମ କରନ୍ତି । ନୌରାଣୀରେ ଭଜି ପଡ଼ିଲା ମହେଶ...

ଯଜ୍ଞନ୍, ଶବର ଗୁରୁପାଶେ ଘୁରୁ ବୁଲୁଥିଲା । ଲିଟରେଟ
 କନେକ୍ସବଲରୁ ଭଲକାମ ପାଇଁ ସେ ଏ. ଏସ୍. ଆଇ. କୁ ଏବେ
 ପ୍ରମେଶନ ପାଇଛି । ଅନେକ ଅସାଧ୍ୟ ଘଟଣାର ସୁଦ୍ଧା ଖୋଜି ବାହାର
 କରାଯାଇଛି ସେ ନିଜର ଡାକ୍ତରୀ ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ । ମହେଶ୍ୱର ଅଗାଧ
 ବିଶ୍ୱାସ ତା ଉପରେ ।

—କଣ, କିଛି ପାଇଲ ଯଜ୍ଞନ୍ ?

— ଯୁବତୀଟିକୁ ଯେ ହତ୍ୟା କରା ଯାଇଛି ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ସାର୍ ।

ଯତୀନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ତର ଶୁଣି ଅବାକ୍ ହୋଇଗଲା ମହେଶ । ତା ଅଖିରେ ନ ପଡ଼ିଥିବା ଏପରି କିଛି ଜିନିଷ ନିଶ୍ଚୟ ଯତୀନ୍ଦ୍ର ଅଖିରେ ପଡ଼ିଛି ।

ମନେ ମନେ ଖୁସି ହୋଇ ମହେଶ ପଚାରିଲା— କାହିଁ, ହତ୍ୟାର ଯେମିତି କିଛି ସଙ୍କେତ ତ ମୁଁ ଦେଖି ପାରୁ ନାହିଁ, ଯତୀନ୍ଦ୍ର ।

ନମ୍ରଭାବରେ ଯତୀନ୍ଦ୍ର କହିଲା— ଅପଣ ଲକ୍ଷ କରନାହାନ୍ତି ସାର୍ । ମୁଁ ଏଇ ପିଲା ଲୁଗାକୁ ଦେଖି ଭାବୁଛି ଯେ ଏଇଟି । ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟାଏ ହତ୍ୟା ମାମଲା... ଛେପ ତେଜି କହିଲା ଯତୀନ୍ଦ୍ର— ଦେଖନ୍ତୁ ସାର..., କୋଣ୍ଡୋଠାରୁ ଅଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୁଗା ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଲି ଶୁଖି ଲାଗି ରହିଛି, ଅଧର ଅଣ୍ଟାଠାରୁ ଉତ୍ତରକୁ ଲୁଗା ଉପରେ ମେ ଟେ ବାଲି ନାହିଁ । ତ ଛଡ଼ା, ଅଣ୍ଟାଠାରୁ ତଳ ଲୁଗାର ଟୁପର ରଙ୍ଗ ଉତ୍ତର ଲୁଗା ଠାରୁ ବେଶୀ ଗଢ଼ା ଦେଖାଯାଉଛି ।

ଅଗ୍ରହରେ ମହେଶ କହିଲା— ତା ମାନେ, ତୁମେ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଯେ ଯୁବତୀଟି ମଲା ଫୁଲରୁ ଅଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଣିରେ ପକିଯାଇଛି ।

— ନାଁ ସାର୍, ତାକୁ ହତ୍ୟା କରୁଥିବାବା ଲୋକ ପାଣି ଭିତରକୁ ଠେଲି ନେଇଛି...

— ବେଶ୍, ତ. ପରେ...

— ତା ପରେ, ପୁଣି ତାକୁ ପାଣି ଭିତରୁ ଲୋଲ ଅଣି ଶୁଖିଲା ବାଲି ଉପରେ ଶୁଖାଇଦେଇ ପଳାଇଛି । ଏଇଟା ଯଦି ଅସ୍ପଷ୍ଟତା ହୋଇଥାନ୍ତା ସାର୍, ତା ହେଲେ ଯୁବତୀଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡେଇଁ ମାଡ଼ରେ

ନିଶ୍ଚୟ କୁଳରେ ବସିଥି ହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା, ଅଥଚ ତାର ସାଜ ସଜ୍ଜା ଭିତରେ କୌଣସି ରକମର ଅସନ୍ନତା ନାହିଁ ।

ମହେଶ ପଚାରିଲା— ଯୁବତୀ ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ବଳାହାର କଷ୍ଟଯାଇଛି ବୋଲି ତମର ଅନୁମାନ ହେଉଛି କି ?

—ନାଁ ସାର...ଟିକିଏ ଭାବିଲ ସର କହିଲ ଯତୀନ୍—ମୋର ମନେହୁଏ ହଜ୍ୟା। କଲବେଳେ ଯୁବତୀର ପ୍ରତିରୋଧ କରବାର କୌଣସି ଶକ୍ତି ନ ଥିଲା ଏବଂ ଖୁଣୀ ତାକୁ ଭଲଭାବରେ କାନ୍ଦୁ କର ପାରିଥିଲା । ଅତୁର ମଧ୍ୟ ଯୁବତୀର ସତେଜ ଚେତେବଶରୁ ବେଶ୍ ବୁଝା ପଡ଼ୁଛି ଯେ ଶେଷରାସରେ ତାର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି ଏବଂ ଏ ଖୁଣୀ ପାଇଁ କିଛି ଗୋଟାଏ ଅଭୂତ ଉପାୟ ଖୁଣୀ ନିଶ୍ଚୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବ ।

—ତା ବେଶ୍ ବୁଝା ପଡ଼ୁଛି ଯତୀନ୍, କାରଣ ଯୁବତୀର ପୁରୁଣା ଦେହର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ସତର ଚିହ୍ନ ନାହିଁ । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ଯୁବତୀର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରୂପ ଜାଣିବା ।

ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତା ଖୋଜିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ସାର୍ । ତେବେ ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ଯୁବତୀର ଶୋଇବା ବଡ଼ ତଳେ ତାର ସରୋତପୁର କିଛି ନା କିଛି ସଙ୍କେତ ନିଶ୍ଚୟ ରହିବ ।

ଅଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲ ମହେଶ—କିପରି ଜାଣିଲ ?

ଯତୀନ୍ ବସିପଡ଼ି କହିଲା—ଏଇ ଲକ୍ଷ କବେଳୁ ସାର...କି ହେଉ ଗୁରୁଜର ଦିଲ ତଳକୁ ହାତର ଘେର ପୁରୁଣା ଅଂଶ ଟିକିକ ଦେଖାଯାଉଛି ସେଠାରେ ଗୋଟାଏ ନୀଳ ରଙ୍ଗର ଗାର ବାସ୍ତବକୁ ଟାଣି ହୋଇ ଆସିଛି । ଶବ୍ଦଟିକୁ ଖଠାଇଲ ବେଳେ ଚିହ୍ନଟି ବେଶ୍ ବାରିହେବ ।

ଯଜ୍ଞନ୍ ବୁଦ୍ଧିକୁ ତାରପ କର ମହେଶ କହୁଲ—ସାବାସ
 ଯଜ୍ଞନ୍ । ତମେ ଏ ମମଲଟା ପଛରେ ଲଟି ପଡ଼ିଲେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି
 ସଫାଳ ବାହାର କରିପାରିବ । ଅର୍ଦ୍ଧ ଡେଇଁ କାହୁଁକି, ତମେ ଯାଅ,
 ଷୋଲିସ ଭୀନ୍ ଉପରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବ । ଶବଟାକୁ ଡାକ୍ର
 ଖାନାକୁ ଉଠାଇ ନେବାକୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର । ହୁଏତ ଡାକ୍ର
 ମାଲିନୀ ସତେ ଆଦୁର ଅନେକ ତଥ୍ୟ ମିଳିପାରେ ।

ଶବଟିକୁ ଉଠାଇ ନେଲାବେଳେ ମହେଶ ଲଗା ଟେକି ବାଁ
 ହାତର ବାହାରିପରେ ଦେଲେ ବଙ୍ଗଳା ଅକ୍ଷରରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ
 ଲେଖା ହୋଇଛି—ସୁଚରତା ।

ଷୋଲିସ ଭୀନ୍ ଶବଟିକୁ ନେଇ ଗୁଲିଗଲ ପରେ ମହେଶ
 ଜଣେ ସିପ ଗ୍ରାନ୍ତ ସେଠାରେ ଜଗି ରହିବାର ଅଦେଶ ଦେଇ ଯଜ୍ଞନ୍‌କୁ
 ନେଇ ଦାହାବଗଲ । ସୁଚରତାର ରହସ୍ୟମୟ ମୂର୍ତ୍ତି ତା ମନ ଭିତରେ
 ଅଜସ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ ଭର ରଖିଥିଲା ।

ଦୁଇ

ହୋଟଲକୁ ଫେରି ଆସିବା ପରେ ସାଧନାକୁ ନ ଦେଖି ରମେଶ୍ୱର ମନେ ପଡ଼ିଲା ଯେ ସେ ଲୋକାରଣ୍ୟ ବାହାରେ ସାଧନାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ବହୁ ଅନେକ ବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଇ ଭିଡ଼ ଭିଡ଼ରେ ପଶି ରହିଥିଲା । ପରସ୍ପିତି ଓ ପରିବେଶ ଭିତରେ ସେ ସାଧନାର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଏକବେଳେକେ ଏ କେତେକ୍ଷଣ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲା । ଏପରିକି ପୋଲିସ୍ ଇନ୍‌ସପେକ୍ଟର ମହେଶ୍ୱର ସାଙ୍ଗରେ ଏକୂଟିଆ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ଗଲାବେଳେ ମଧ୍ୟ ସାଧନା କଥା ତାର ମନେ ପଡ଼ିନି । ସାଧନା ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ତାକୁ ଏତେବେଳେଯାଏ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ।

ପୁଣି ବାହାରକୁ ବାହାରପଡ଼ିଲା ରମେଶ୍ୱର । ଖରାବେଳ ବଢ଼ି ଉଠିଲାଣି । ସମୁଦ୍ରକୂଳର ଆବହାରୀ ଅସ୍ପଷ୍ଟିକର ହେଇ ଉଠିଛି । ସାଖର ନାନା ସ୍ଥାନରେ ଖେଳି ସାଧନାକୁ କେଉଁଠି ପାଇଲା ନାହିଁ ସେ, ଏତେବେଳ ହେଲା ଗଲା କୁଅଡ଼େ ସାଧନା ! ! ଅବଶ୍ୟ ସମୁଦ୍ର କୂଳେ ଖୁବ୍ ସକାଳୁ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଅନେକ ବେଳ ଯାଏ ବୁଲିବାର ଘେଟାଏ ନିତ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଯାଇଛି ତାର ଏଇ

କେତେଦିନ ରହଣି ଭିତରେ । ସବୁଦିନେ ସେ ବୁଲିବାକୁ ଏକଟିଆ
 ପାଏ...ମହେଶର ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ 'ବି' ସେ ଏତେ ସକାଳୁ ଉଠି
 ପାରିପାରେନା...ହେ ଟେଲର ଯୋଗିକୋ ଉପରୁ ବିଛଣାରେ ପଡ଼ି
 ରହି ତାକୁ ସମୁଦ୍ର ବସ୍ତ୍ରୀଣ୍ଡ ଓ ସୌମ୍ୟ ନାଲିମା ଦେଖିବାକୁ ଭଲ
 ଲାଗେ...ନିବିଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତାର ବିରାଟ ଉଦରତାକୁ ସେ ଉପଭୋଗି
 କରିବାକୁ ଭଲପାଏ...ଅତି ନିକାଞ୍ଚନ ପରବେଶ ଭିତରେ...
 ପୁରୀ ସମୁଦ୍ରକୂଳେ ନିମି ଉଠୁଥିବା ସକାଳ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାର ମୁଖରତାକୁ
 ସେ ମୋଟେ ଭଲ ପାଏନା । ଅନେକ ସମୟରେ ସେ ଭ୍ରାତାବିଷ୍ଣୁ
 ଭାବରେ ସମୁଦ୍ରକୂଳର ବାଲି ଉପରେ ଗୁଲି ଗୁଲି ଅନେକ ଦୂରକୁ
 ଗୁଲିଯାଏ । ଯେଉଁଠି ଗୋଟିଏ ଲେକର ବା ଚଳପ୍ରଚଳ
 ନାହିଁ... ଗୁରୁଅଡ଼ର ସୀମାହୀନ ନୀରବତା ଭିତରେ ସେ ଘଣ୍ଟା
 ପରେ ଘଣ୍ଟା ବସି କଟାଇଦିଏ ।

ରମେଶର ପାଖଦେଇ ଯୋଲିସଭ୍ୟାନ ଗର୍ଜନ କରି ଛୁଟି ଗୁଲିଗଲ
 ...ସମୁଦ୍ର ବାଲି ଉପରୁ ମହେଶ ଓ ଯଜ୍ଞନ୍ ଧଇଁ ସଇଁ ହୋଇ
 ସ୍ୱର୍ଦ୍ଧୋର ପାହାଚ ଉପରକୁ ଉଠିଆସିଲେ । ରମେଶ ପଚାରିଲା —
 କଣ ହେଲା ଇନ୍ଦ୍ରିୟେକ୍ଟର ବାବୁ ?

ମହେଶ ଚମକି ପଡ଼ିଲାପରି କହିଲା—ଅପଣଙ୍କ ଅନୁମନ
 ନିଭୁଲ ସର ! ଯୁବତୀଟିକୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଛି ବୋଲି ମୋର
 ମଧ୍ୟ ଧାରଣା ହେଉଛି ।

ଟିକିଏ ହସି ରମେଶ ପଚାରିଲା ପରତପ୍ତର କୌଣସି ସୂଚ
 ପାଇଚନ୍ତି ?

ମହେଶ ଉତ୍ତ୍ରାହତ ଭାବରେ କହିଲା—ଯୁବତୀଟିର ନାମ ସୁଚରତା
 ହୋଇପାରେ ସାର, ତ ହର ବା ହାତ ବାହା ଉପରେ ଏଇ ନୀତି
 ଲେଖାହୋଇଛି ।

ରମେଶର ଭୁକୁଥିବା ହୋଇଅସିଲା । ଭବିଷ୍ୟର ହୋଇ ତା
ପାଟିରୁ ବାହାରପଡ଼ିଲା—ସୁତରାତା !!

ରମେଶର ଭାବରାଜୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ମହେଶର ମନ ସନ୍ଦେହ
ହୋଇ ଉଠିଲା । ସଗୁରୁଲା ସେ—ଅପଣସୁତରାତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି,
ସାର !

ରମେଶର ବିହ୍ୱଳତା ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଟିନଥିଲା । ସେ ସ୍ୱପ୍ନ
ବିଶ୍ୱର ଭାଷାରେ କହିଲା—ହଁ, ଏକଦା ଚିହ୍ନିଥିଲି ମହେଶବାବୁ ।
କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିହ୍ନିବର କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ । ରମେଶର
କଥାକଥରେ ଗଭୀର ନୈରାଶ୍ୟ । ଶେଷାଏ ଦୀର୍ଘନିଶ୍ୱାସ ପକାଇ
ରମେଶ ଭୁଲି ରହିଲା ।

ମହେଶ ବୁଝିଲା ରମେଶର ମନରେ ଦୁଃଖର ତୋପାନ
ଉଠିଛି ସୁତରାତାର ସ୍ମୃତିର । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସୁତରାତା ବିଷୟରେ
ବେଶୀ ଜାଣିବାକୁ ପ୍ରକଳ ବାସନା ଜାଗିଉଠିଲା ମହେଶର;
ରମେଶଠାରୁ କଥା ଅସୁଲ କରିବାକୁ ସେ ସଗୁରୁଲା—ସବୁକୁ ଦେଖି
ମଧ୍ୟ କଣ ଅପଣ ସୁତରାତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିପାରଲେ ନାହିଁ, ସାର ?

ପୁଣିଥରେ ଦୀର୍ଘନିଶ୍ୱାସ ପକାଇ ରମେଶ ଅରମ୍ଭ କଲା—
ଅପଣ ସେ ସୁତରାତା ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ଖୁବ୍ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ
ଉଠିଲେଣି ଏ କଥା ମୁଁ ଭଲ ଭାବରେ ଗୁଣିପାରୁଛି ମହେଶବାବୁ ।
ଅପଣଙ୍କ ପାଖରୁ ତା'କଥା ଲାଗୁଇ ଦେବନି ତା ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଜାଣୁଛି ।

ମହେଶ ଅଗ୍ରହରେ ଗୁହଁ ରହିଲା ରମେଶର ମୁହଁ ।

ଅପଣ ମୋତେ କେତଳ ଗୁଲଦା ରମେଶ ସରକାର ବୋଲି
କହିନ୍ତି, ସାର ଦେଖ ବି ମତେ ସେଇ ଦିସାବରେ ଜାଣେ । ମାତ୍ର
ମୋର ବାଣ ପରିଚୟ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ, ତା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାର

ଜଣିବାର ଦରକାର ପଡ଼ିନି । ସୁତରାତା କଥା ଅଜି ନ ଉଠିଥିଲେ
ଦୁଏତ ଅପଣା ବି ଏତେ କଥା ମୋଠାରୁ ଅଜି ଶୁଣିବାକୁ ପାଇ
ନଥାନ୍ତେ ।

ନିର୍ବିକାର ଭାବରେ ରମେଶ ଗୁହଁରହିଲା ।

ମୋର ଜନ୍ମ ବୃତ୍ତନ୍ତ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଠିକ୍ ମୁଁ ଜାଣି ପାରିନି ।
ବୟସ ଓ ବୁଦ୍ଧି ହେଲା ପରେ ଯହାଙ୍କୁ ମୁଁ ମା' ବୋଲି ଜାଣିଥିଲି
ସେ ପ୍ରକୃତରେ ମୋ ମା' କି ନୁହେଁ ତା' ଜାଣିବାର ମୋର ଉପାୟ
ନଥିଲା । ପ୍ରବୁଦ୍ଧର ବହୁଦୂର ଜନ୍ମଭୂମି ଛାଡ଼ି ସେ ମୋତେ
ନେଇ ରହୁଥିଲେ କଲିକତା ଉପାନ୍ତର ଏକ ଅଭିଯାତ ବସ୍ତି
ଭିତରେ, ଆମେ ବେଶ୍ ସରଶୁନୀରେ ଚଳୁଥିଲୁ । ଡଙ୍ଗା ପଇସା,
ଗୁଜର ବାକର କିଛିର ଅଭାବ ନଥିଲା ଅମର । ମା' ମୋର
ଅସାମାନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ରୂପ ଗର୍ବ ଓ ଅହମିକା ଅତି ନଗ୍ନ
ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଗୁଲି ଚଳନରେ ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲା । ଗୋଟାଏ ଜିନିଷ
କିନ୍ତୁ ମୁଁ ବରବର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲି ମହେଶ୍ୱରୀ, ଜନନୀର ଆନ୍ତରିକ
ବାସ୍ତବ୍ୟ ଓ ମମତା ତାଙ୍କଠାରେ ନଥିଲା । ମୋର ଯଦିଓ କୌଣସି
ଅସୁବିଧା ସେ ହେବାକୁ ଦେଉ ନ ଥିଲେ, ତଥାପି ମତେ ସେ
ଅଶ୍ରୁତ ଓ ଦୟାର ପାତ୍ର ଭାବରେ ସବୁବେଳେ ବ୍ୟବହାର
କରୁଥିଲେ । ବସ୍ତି ଭିତରେ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ଛପି ରହିଲା ନାହିଁ ।
ମୋପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ଅନେକ କେବଳ ସଂଦେହ
କରୁ ନଥିଲେ ମତେ ପଟାକର ନାନା ପ୍ରକାର କଥା ମଧ୍ୟ କହୁଥିଲେ ।
ମୋର ମଧ୍ୟ ବେଳେ ବେଳେ ସଂଦେହ ହେଉଥିଲା, ସେ ମୋର
ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ମା ନୁହେଁ ।

ଗୋଟାଏ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ପକାଇ ରମେଶ ପୁଣି ଅରମ୍ଭ କଲ—
ତାପରେ ମୋର ବୟସ ବଢ଼ିଉଠିଲା ସାଥେ ସାଥେ ଘରର ବାୟୁ-
ମଣ୍ଡଳ ନେଇ ମୋ ଦେହ ମନ ବିଶେଷ ଉଠିଲା । ଅନେକ ସଂଗ୍ରାନ୍ତ
ଲୋକ ଅମରକୁ ଯା' ଅସ କରୁଥିଲେ । ମା' ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ
ସହିତ ଅବାଧ ମିଳାମିଶା କରୁଥିଲେ, ଏପରିକି ସିନେମା, ଥିଏଟର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟଲୋକଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ ଯାଉଥିଲେ । ଲୋକେ ତାଙ୍କ
ଚରଣ ଉପରେ ନାନାପ୍ରକାର ଟୀପ୍ ପଣି ଖୋଲି ଖୋଲି କଲେ ମଧ୍ୟ,
ଅମାଧ୍ୟମ ଏବଂ ବଡ଼ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ସଂପର୍କ ଉତ୍ତରେ ଅମର କିଛି
କରି ପାରୁ ନଥିଲେ ।

ମୁଁ ସେତେବେଳକୁ ବି. ଏ. ପାଶ୍ କରିସାରିଥାଏ । ମା'ଙ୍କୁ
ଲୋକଙ୍କ କଥା ବୁଝାଇ ସମାଜର ଶୋଭନାୟ ପରିପ୍ତ ଭିତରେ
ରଖିବା ମୋର ଶକ୍ତିର ବାହାରେ ଥିଲା—ତା' କରୁଥିଲେ ସେ
ହୁଏତ ମୋ କଥା ଶୁଣି ନ ଥା'ନ୍ତେ । ସୁତରାଂ ଏପରି ଜଣେ
ପରିସ୍ଥିତିର ବାହାରେ ରହିବାକୁ ମୁଁ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠିଲି ।
ସେତେବେଳେ ବିଲତ ଯାଇ ପଡ଼ିବାର ମୋହ ଅନେକ ବଡ଼ଲୋକ
ପିଲାଙ୍କର ଥାଏ । ମା'ଙ୍କୁ ଅନେକ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ମୁଁ ଅପରାଧ ବିଜ୍ଞାନ
ପଢ଼ିବାପାଇଁ ବିଲତ ଚାଲିଗଲି । ଗଲାବେଳେ ମା' ମୋତେ ପ୍ରଚୁର
ଟଙ୍କା ଦେଇ ଦୁଃଖ ମନରେ ବିଦାୟଦେଲେ ମଧ୍ୟ, ତାଙ୍କ ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ
କଥାରୁ ମୁଁ ଠିକ୍ ବୁଝୁଥିଲି ମୁଁ ଦୁରେଇ ଯିବାରେ ସେ ବେଶ୍
ଅନନ୍ଦ ପାଇଛନ୍ତି ।

ଦୀର୍ଘ ୧୫ ବର୍ଷ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ନାନାଦେଶରେ କଟାଇବାକୁ
ପଡ଼ିଲା । ଇଚ୍ଛାଥିଲା ଅଜ ନ ଫେରି ସେଇଠି ବସ ବାସ କରି
ରହିଯିବାକୁ । ଗିଠି ପହଞ୍ଚିବା ଗଲା ୧୦ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋର

ମା'ଙ୍କ ସହୃଦ ସଂପର୍କ ଥିଲା । ମୁଁ ନ ଲେଖିଲେ କି ମଝିରେ ମଝିରେ ମା' ମେ ତେ ବେଶ୍ ମୋଟା ରକମର ଟଙ୍କା ପଠାଉଥିଲେ । ଦିନେ ସ୍ବଚ୍ଛଳଣ୍ଡରେ ଥିଲାବେଳେ ହଠାତ୍ ମା'ଙ୍କ ଠାରୁ ଚିଠି ପାଇଲି, ସେ ଶେଷ ଶଯ୍ୟାରେ...ବଞ୍ଚିବାର କୌଣସି ଆଶା ନାହିଁ । କେବଳ ସେତିକି ନହେଁ...ମା' ଲେଖିଥିଲେ ସେ ମୋର ଯଦି ତାଙ୍କପ୍ରତି ମମତ ଥାଏ ତାହେଲେ ତାଙ୍କର ଶେଷଇଚ୍ଛା ମତେ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେଇ ଶେଷ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ମତେ ବିବାହ କରିବାକୁ ହେବ ସୁଚରିତା ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଝିଅକୁ, ଯାହାକୁ ସେ ବୋହୂ କରିବେ ବୋଲି କଥା ଦେଇସାରିଚନ୍ତି । ମା' ମତେ ବୁଝେଇବାକୁ ଲେଖିଥିଲେ ସୁଚରିତା ରୂପର ଓ ଗୁଣର ତାକୁ ଜୀବନ ସଙ୍ଗିନୀ କରି ପାରିଲେ ମୁଁ ଅସୁଖୀ ହେବିନି । ମ' ସୁଚରିତା ନାଁରେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଉତ୍ତର କରି ଦେଇଚନ୍ତି ବୋଲି ମଧ୍ୟ ମତେ ଲେଖିଥିଲେ ।

ଏତେ ଦୂର ବିଦେଶରୁ ଇଚ୍ଛାଥିଲେ ବି ମା'ଙ୍କର ଅନ୍ତିମ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଆସିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ହେଲାଣି । ସୁଚରିତାଠାରୁ ହସ୍ତାକ୍ତ ପରେ ଚିଠି ପାଇଲି ମା'ଙ୍କର ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଛି ।

ଅନର୍ଗଳ ଭାବରେ ଏତେ କଥା କହୁ ରମେଶ ଟିକିଏ ଅଟକି ଗଲା । ତା ଆଖି ସାମନାରେ ଜୀବନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ବିତଳ ଦିନର ଏହି ରୋମାଞ୍ଚିକର ଘଟଣା ଭିତରେ ସେ ନିଜକୁ ନିପପରି ଭୁଲିଗଲା । ଗୁହାଣୀ ଭିତରେ ତାର ଶୂନ୍ୟ ରକ୍ତତା —

ମହେଶ ଆଗରେ ଯେପରି ମାୟାପୁରୀର ଏକ ଆଦିଜାଲିକ କାହାଣୀ କହୁଛି ରମେଶ । ନିର୍ଦ୍ଦାକ୍ ବିସ୍ମୟରେ ସେ ଗୁହଁ ରହିଲା ରମେଶର ସୌମ୍ୟ କରୁଣ ମୁହଁକୁ କିଛି ଷଣ ପରେ ସେ ଡ୍ରାଭାଜି

କହିଲ ମତେ କ୍ଷମା କରବେ ସାର୍ । ଘଟଣା ଚକ୍ରେ ଦୃଢ଼
ଅପଣଙ୍କୁ ବନ୍ଧ ହୋଇ ମୋ ଆଗରେ ଅପଣଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଗୁପ୍ତ ଘରୋଇ
ବ୍ୟାପାର କହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ମହେଶ୍ୱର କଥାରେ ବାଧାଦେଇ ରମେଶ କହିଲ—
ସୁରନାହିଁ, ସୁରନାହିଁ ରମେଶବାବୁ... ଖାଲି ଶୁଣିପ ଅନ୍ତୁ ଅପଣ—
ଥରେ ଯେତେବେଳେ ପୁଅର ଖୋଲିଛି ସେ କୌଣସି ବାଧା
ମାନିବନି । ହଁ; ସୁରଭିତା କଥା କହୁଥିଲି ନା ? ମା, ମଧୁରୀଦାର
ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁରଭିତା ବରାବର ମୋତେ ପ୍ରେମପତ୍ର
ଲେଖୁଥିଲା । ଚିଠିରେ ମୋତେ ସ୍ୱାମୀ, ଅନ୍ତରତମ ମଧ୍ୟ ସମ୍ବୋଧନ
କରୁଥିଲା । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାର ପ୍ରେମପତ୍ରର ଦରଦା ଉତ୍ତର ଦେବା
ମୋର ଏକ ଦୈନନ୍ଦିନ କାମ ଭିତରେ ଶେୀ ନେଇଥିଲି ।

...ତାପରେ ପ୍ରାୟ ଏକପରି ଦୁଇବର୍ଷ ବିତଗଲା ପରେ
ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁରଭିତାର ଚିଠିପତ୍ର ଆସିଲା ନାହିଁ । ମୁଁ
ନିୟମିତ ଚିଠି ଲେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ସୁରଭିତାଠାରୁ କୌଣସି ଉତ୍ତର
ମିଳିଲା ନି । ଚିଠିପତ୍ର ଭିତରେ ଆମେ ଦୁହେଁ ଖୁବ୍ ନିବିଡ଼ ଓ
ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ହୋଇ ଉଠିଥିଲୁ । ସୁରଭିତାର ଏ ଉପେକ୍ଷା ମୋ ପ୍ରାଣରେ
ବଡ଼ ଅଘାତ ଦେଲା । କେତେମାସ କଟିଗଲାପରେ ପୁଣି ସୁରଭିତା
ଠାରୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ପାଇଲି... ଚିଠିଟି ଭିତରେ ସୁରଭିତାର
ଅସହାୟତା ଆର୍ତ୍ତନାଦ କରି ଉଠିଛି । ଆଗପରି ସେଥିରେ ସେ
ପ୍ରାଣରକ୍ତକା କଥା ନାହିଁ । ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ ବିତଗଲା... ତା'ଭିତରେ
ସୁରଭିତା ପାଖରୁ ମୁଁ ଖୁବ୍ ଜୋର ଦୁଇ ତିନିଶହ ଚିଠି ପାଇଥିବି ।
ଶେଷରେ ଜନ୍ମରୁମିକୁ ଫେରିଆସିବାକୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରି ମୁଁ ବାହାରି-
ପଡ଼ିଲି । କଲିକତା ଯେତେବେଳେ ନିକଟେଇ ଆସୁଥାଏ, ମନଭିତରେ

ସୁଚରିତାକୁ ନିକଟରେ ପାଇବାର ଅଦମ୍ୟ ଇଚ୍ଛା ଜାଣି ଉଠୁଥାଏ ।

ଜନ୍ମଭୂମିକୁ ନ ଫେରିଥିଲେ ବୋଧହୁଏ ଭଲ ହୋଇଥାଆନ୍ତା । ଜୀବନର ଏକ ଦୁର୍ବିପ୍ଳବ ବିଷୟକୁ ତାରୁ ମୁଁ ରକ୍ଷା ପାଇଥାନ୍ତି । ହେସନକୁ ସୁଚରିତା ଦେଖି ସାଜି ବୁଦ୍ଧି ମୋତେ ପାଶ୍ଚେଟି ନେବା ପାଇଁ ଆସିଥିଲା ।

ସୁଚରିତାକୁ ଦେଖି ହଠାତ୍ କାହିଁକି ମୋର ଶୀର୍ଷ ପ୍ରଣୀତ ଜଳି ଉଠିଲା ।

—କାହିଁକି ସାର, ମା' କଣ ଆପଣଙ୍କୁ ତାହେଲେ ସୁଚରିତା ସୁନ୍ଦରୀ, ଗୁଣବତୀ ବୋଲି ମିଛ ଲେଖିଥିଲେ ? ମହେଶ୍ୱର ରମେଶ୍ୱର କଥାର ଗତ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବାକୁ ଲକ୍ଷ କରି କହିଲା ।

—ନାଁ, ନାଁ, ତା ନୁହେଁ ରମେଶ୍ୱରୀକୁ, ପ୍ରକୃତରେ ସୁଚରିତା ଅପୂର୍ବ ରୂପସୀ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଦେଖିଲି ମୋର ମା'ଙ୍କର ଅବିକଳ ଚେହେରାର ଛାୟା ଯେମିତି ତା ଉପରେ ପଡ଼ିଛି । ମୋର ବନ୍ଧୁ ମୂଲ୍ୟ ଧାରଣା ହେଲା ମୋର ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଲୋକେ ମା' ନାଁରେ ଯେଉଁ କୁସ୍ତ୍ରୀ ରଚନା କରୁଥିଲେ ତାହାର ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ସୁଚରିତା ।

ସୁଚରିତା ସଙ୍ଗରେ ରହୁପରିଲିନି... ସପତ୍ନି ବା ଟଙ୍କାର ଲୋଭ ମୋର ନଥିଲା । ମୁଁ ନିଜେ ବ୍ୟବସାୟ ବଳରେ ପ୍ରଚୁର ଟଙ୍କା ସେକଗାର କରୁଥିଲି ।

ମୁଁ କେବଳ ଗୁଡ଼ୁଥିଲି ଗୋଟାଏ ଭଦ୍ର ସାମାଜିକ ସ୍ତ୍ରୀ, ଏକ ସୁସ୍ଥ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟା । ସେଇ ଧରେ ଦେଖା ପରେ ମୁଁ ଚାରି ବିଦ୍ୟା ନେଲି ସୁଚରିତାଠାରୁ । କଲିକତାରେ ନରହୁଁ ମୁଁ ସିଧା ଏଲ୍‌ହାବାଦ ଯାଇ ସେଇଠି ପ୍ରାକ୍ତିଷ୍ଟ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଲି ।

—ତା ହେଲେ ଅପଣ ଜୀବନରେ କେବଳ ଥରକ ଲାଗି ସୁଚରତାଙ୍କୁ ଦେଖିଚନ୍ତି ସାର୍ ।

—ହଁ ସେଇ ଥରେ ଦେଖା, ଅଜକୁ ପଞ୍ଚାପାଣି ୧୦ ବର୍ଷ ତଳେ ।

—ଏସବୁ ଅବସ୍ଥାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଚରତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବାର ଅପଣଙ୍କର କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ । ତଥାପି ସାର୍.....

ନିରାଶ ଭାବରେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହିଲେ ରମେଶ—ନାଁ, ମୋଟେ ସରକାସର ନୁହେଁ । ଦଶବର୍ଷ ଭିତର ମଣିଷ ବିଶେଷତଃ ନିରାଶ ଚେହେରା ଅନେକ ଦେଖି ଯାଏ ରମେଶ ବାବୁ । ତେବେ ମୋର ଟିକିଏ ଟିକିଏ ମନେ ପଡ଼ୁଛି ସୁଚରତାର ଗାଁ । ଅଣ୍ଟି ଡୋଳାର କଣକୁ ଗୋଟିଏ ତଳିଚିହ୍ନ ଥିଲା । ଅପଣ ସେଇଟା ଦେଖି ପାରନ୍ତି ।

ମହେଶ ବସିଥିବା ଜାଗାରୁ ଘୁଞ୍ଚି ପାରିଲାନି । ରମେଶ ସରକାରଙ୍କ ପରି ଜଣେ ଅପରାଧ ବିଶାରଦ ଦଶ ଗୋଇନ୍ଦା ଯେ ଏତେ ଦୁର୍ବଳ ଓ ବିଚାର ଜ୍ଞାନହୀନ ହୋଇ ନିଜର ବଣର କଳଙ୍କ ଏସବୁ ନିର୍ଦ୍ଦା ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରିବେ ଶୁଣି ମଧ୍ୟ କଲ୍ଲୁନା କରି ପାରୁ ନଥିଲା ମହେଶ ।

—ମୁଁ ଅପଣଙ୍କ ଅଖିର ଚୁହାଣୀ ଦେଖି ସବୁ ବୁଝିପାରୁଛି ରମେଶ ବାବୁ । ଏ ସବୁ କହି ଦୁର୍ବଳତା ଦେଖାଇବା ମୋର ନୁହେଁ, ମୋର ବଣର...ମୋର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟର । ଯେତେ ବଡ଼ ହେଲେ ବି ରକ୍ତରେ ଏଇ ବିଷ କେତେବେଳେ ହେଲେ ମତେ ଏକାଗ୍ର ବା ସୁସ୍ଥ କରି ଦେଇନା, ସବୁବେଳେ ମତେ ପଛରୁ ଟାଣି ରଖିବ ।

ଦୀପ ତୁର କଣ୍ଠରେ କହିଲ ରମେଶ—

—ସେଇ ଶେଷ ଦେଖାପରେ କଣ ଅପଣ ସୁଚରିତାଙ୍କର
କିଛି ଖୋଜ ଖବର ରଖି ନଥିଲେ ସାର ।

—ନାଁ, ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ସୁଚରିତାକୁ ଭୁଲି ଯାଇ ମୁଁ ଯଶସ୍ବୀ
ହେବି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ସୁଚରିତାର ଏଇ ଅକସ୍ମିକ ମୃତ୍ୟୁ ମୋତେ
ଜୀବନର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରୀକ୍ଷା ଅଟେ । ମୁଁ ସେଇ ପରୀକ୍ଷାର
ଫଳାଫଳରେ ଆଜି ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ସବୁ ସ୍ପୀକର କରୁଛି । ହଁ, ମୁଁ
ସୁଚରିତା ବିଷୟରେ ଏତକ ଜାଣିଥିଲି ଯେ ସେ ମୋର ଆସିବାର
ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ସୈନ୍ୟ ବିଭାଗର କୌଣସି ଡାକ୍ତରଙ୍କର ପ୍ରେମରେ
ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଚରିତା ସମ୍ଭବତଃ ତାଙ୍କୁ ବିବାହ
କରିଥିଲା ।

କଥାର ସ୍ତୋତ ବଦଳାଇ ଦେବାକୁ ଯାଇ ରମେଶ
କହିଲା—ଅପଣ ଯାଇ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ । ଲମ୍ବକୁ ଠିକ୍ ଭାବେ
ଚିହ୍ନଟ କରନ୍ତୁ । ଯଦି ପ୍ରକୃତ ସେ ଏଇ ସୁଚରିତା ହୋଇଥାଏ,
ତାହେଲେ.....

ରମେଶ ଆଉ କଥା କହିପାରିଲାନି । ତାର ଗଳା ବାସ୍ତୁରୁଜି
ହୋଇ ଆସିଲା ।

ତଳ

ସୁଚରତାର ଭାବନା ରମେଶକୁ ଶିଫ୍ର କରି ତୋଳିବ ଦୁଏତ
ସୁଚରତା ପ୍ରତି ସେ ତରମ ଅନ୍ୟାୟ କରିବ, ମା'ଙ୍କର ଅନ୍ତମ
କାମନାକୁ ଅବମାନନା କରି ସେ ସୁଚରତାକୁ ଦୁଏତ ଏଇ କଳ୍ପିତ
ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖକୁ ଟାଣି ଆଣିବ ।

ହୋଟେଲରେ ସାଧନା ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିବ । ରମେଶ
ଚେହେରା ଓ ଭାବରଙ୍ଗୀ ଦେଖି ବନାମା ପକ୍ଷିତା ହୋଇ ରହିଲ ।
ରମେଶ ପ୍ୟାନର ବେଗ ବଢାଇ ଦେଇ ଗୋଟାଏ ଗୋଟି ଟାଣି
କସି ପଡ଼ିଲା ସାଧନା ସାମନାରେ ।

“ମୋତେ ସ୍ବାସ୍ଥାରେ ଠିଆକରି କୁଅଡ଼େ ଚାଲିଗଲା ତୁମେ ?”

ବନାମା କୋର କରି କଥା ଅରମ୍ଭ କଲା ।

—କାହିଁକି ? ତମର କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଲା ନା କଣ ?
ଗଭୀର ଭାବରେ ପଚାରିଲା ରମେଶ ।

—ନାଁ ଗୋ ନାଁ ମୋ ପାଇଁ ନୁହେଁ ଗେଜେଟ୍ ହୋଇ
କହିଲା ସାଧନା—ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଦି ଘଣ୍ଟା ହେଲା ସିହି ତମର ଦିହ ମୁହଁ

କଣ ହେଲଣି ଦେଖିଲି । ନିଜ ଦେହର ଯନ୍ତ୍ରୀନ ନେଇ ସବୁଦେଲେ ଏମିତି ଘୁରି ବୁଲିଲେ.....

ସାଧନ ର କଥାରେ ବାଧାଦେଇ ରମେଶ କହିଲା—ତମେ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ନ ଦେଖି ଭଲ କରିବ ସାଧନା...ଦେଖିଥିଲେ ହୁଏତ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳିବା ତମ ପକ୍ଷରେ କଷ୍ଟକର ହୋଇ ଥାଆନ୍ତା ।

“୫୫” ହାଲୁକା ଭାବରେ ରମେଶର କଥା ଉଡ଼ାଇ ଦେବାକୁ ଯାଇ କହିଲା ସାଧନା “ତମେ ତା ହେଲେ ସେଇ ଅସୁହର୍ତ୍ତା ପକ୍ଷରେ ଏତେବେଳେ ଯାଏ ଘୁରି ବୁଲୁଥିଲ ।

—ଅସୁହର୍ତ୍ତା ନୁହେଁ ସାଧନା, ଶୁଦ୍ଧମତ ହତ୍ୟା....
A planned murder ଆଉ ତମେ ଶୁଣି ହୁଏତ ଅଶ୍ରୁଧୀ ହେବ ସାଧନା, ଯୁବତୀଟି ମୋର ପରିଚିତା ।

—ପରିଚିତା । ଅଶ୍ରୁଧୀରେ ଭୁଲି ଟେକି ପରୁବିଲ ସାଧନା—
କିଏ ଶୁଣେ ?

—ତମେ ତାକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିବନି, ନା...ନା...ତମେ ସୁଚରିତାକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିବନି...ଉତ୍ତେଜିତ ଭାବରେ କହିଲା ରମେଶ ।

ସୁଚରିତା ନାଁ ଶୁଣି ସାଧନାର ମୁହଁ ଶେତା ପଡ଼ିଗଲା । କିନ୍ତୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ନିଜକୁ ସମ୍ବରଣ କରି ପଚାରିଲା—କାହିଁ କେବେହେଲେ ତ ତମେ ମତେ ଏଇ ସୁଚରିତାଙ୍କ ବିଷୟରେ କିଛି କହିଥିଲ ପରି ମନେ ପଡ଼ୁନାହିଁ । କି କେବେ ତ ସେ ଆମ ଘରକୁ ଆସି ନାହାନ୍ତି ।

—ସେ ସବୁର ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇନାହିଁ ସାଧନା ! ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉତ୍ତରଟିଏ ଦେଇ ବସି ରହିଲା ରମେଶ ।

—ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ତମର ସଂପର୍କ ? ?

—କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ବନ୍ଧ ମୋର ନଥିଲା ସୁଚରିତା ସାଙ୍ଗରେ । ତମର ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ବିଶ୍ୱାସ ହେବନି ସାଧନା, ତା ସାଙ୍ଗରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ କେବଳ ମୋର ଥରେ ମାତ୍ର ଦେଖା ହୋଇଛି ଏବଂ ତା ମଧ୍ୟ କେବଳ ୧୦, ୧୫ ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ।

—ଓ, ତା ହେଲେ ଏମିତି ଜଣାଶୁଣା ଖାଲି ! ହାଲୁକା ଭାବରେ କହିଲ ସାଧନା ।

ରମେଶ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ସୁଚରିତା କଥାଶୁଣି ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ସନ୍ଦେହୀ ହୋଇ ଉଠିବ ସାଧନା । ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଚିକ୍ରତା ଜମି ଉଠିବ ତା' ମନ ଭିତରେ । କିନ୍ତୁ ସୁଚରିତାର ଭାବରଙ୍ଗୀ ଓ କଥାଭାଗାରୁ ସେ ସବୁ କିଛି ଜଣା ପଡ଼ୁନି । ସେ ବେଶ ସହଜ ଓ ଲଘୁ ଭାବରେ ଜିନିଷଟାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ।

ଦରଜାରେ କାହାର ତାକିଦାର ଅବାଜ୍ଞ ଶୁଣି ରମେଶ କାହାରକୁ ଅସିଲ ।

—ଅପଣଙ୍କୁ ଅରଥରେ ବିରକ୍ତ କରିବାକୁ ଅସିଲି ସାର୍,
—ଅରେ, ଅରେ, ମୋଟେ ନୁହେଁ ମୋଟେ ନୁହେଁ, ବସନ୍ତ
ଗୋଟାଏ ଚୌକି ଟାଣି ବସିସାର ମହେଶ କହିଲା—ଅପଣଙ୍କ କଥା
ଠିକ୍ ସାର୍, ମୁଁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଶୋଷ୍ଟମର୍ତ୍ତମ ଥିବତରୁ
ଅସୁଛି ।

ଅଗ୍ରହରେ ପରୁରିଲା ରମେଶ—ହଁ କଣ କିଛି ପାଇଲେ ।
—ଶୋଷ୍ଟମର୍ତ୍ତମ ଅଦୂରି ସରିନାହିଁ ସାର୍, ମୁଁ କେବଳ ସୁଚରିତାଙ୍କର
ଅଖିର ସେହି ଜଳ ଚିହ୍ନଟା ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲି ।

ରମେଶ ପୁଣି ଥରେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସୁଚରିତାର ଚେହେରା ଭାସି ଉଠିଲା ତା ଆଖି ଆଗରେ । ଅବେଗଭର କଥାରେ ସେ ପଚାରିଲା... ଅପଣ ଠିକ୍ ଦେଖିଲେ ତ ମହେଶବାରୁ ।

—ହଁ ସାର୍, ମୁଁ ନିଜେ ଦେଖି ଆସିଲି । ବସିଥିବା ଚୌକିରୁ ଏକପ୍ରକାର ଡେଇଁପଡ଼ି ରମେଶ ତଳମହଲ ସିଡି ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଲା ।

—ଅସଦୁ ମହେଶବାରୁ, ମୁଁ ଥରେ ଦେଖିଆସେ ସୁଚରିତାକୁ ମହେଶକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ରମେଶ ଭରତରରେ ସିଡି ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଗଲା ଉନ୍ମାଦପରି ।

ସୋଡ଼ାମଟ୍ଟମ ଟେବୁଲ୍ ଲମ୍ପରେ ଶୋଇ ରହିଛି ସୁଚରିତା ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଅସ୍ଥାୟୀତାରେ ତାର କମନାୟ ଚେହେରା ଏହା ଭିତରେ ବିକଳାଙ୍ଗ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଧଳାରଙ୍ଗର ଗୁଦର ତଳେ ଘୋରି ହୋଇ ରହିଛି ତାର କମନାୟ ରୂପଶ୍ରୀ.....

ପାଗଳଙ୍କ ପରି ଶିଫ୍ଟ ଗତରେ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲା ରମେଶ... ଶବ୍ଦର ମୁହଁରୁ ଗୁଦର କାତି ଦେଇ ସେ ସୁଚରିତାର ଶୀତଳ ଓ ବିବର୍ଣ୍ଣ ଗଣ୍ଡରେ ଗୋଟାଏ ନିବିଡ଼ ଚୁମ୍ବନ ଆଜି ଦେଇ ଭୂଇଁ ଉପରେ ଲେଟି ପଡ଼ିଲା । ମହେଶ ବିହ୍ୱଳିତ ହୋଇଗଲା । ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଯେତକି କରୁଣ ତାଠାରୁ ବେଶୀ ଅସହ୍ୟ ସେ ରମେଶକୁ ଭୋଲିଧରି କହିଲା—ଅପଣ ହୋଟେଲକୁ ଫେରି ଚାଲିଯିବ ସାର୍ ।

ମହେଶର ବେକ ଉପରେ ମୁହଁ ଆସି ରମେଶ ଶୂନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲା ସୁଚରିତାର ଶବ୍ଦ ଆଡ଼େ ।

—ସାର୍,.....ରମେଶକୁ ହଲାଇ ଦେଇ ଡାକିଲ ମହେଶ...
ଅପଣ ଏମିତି ସଂଯମ ହରାଇ ବସିଲେ ହେବନି ସାର୍ ।

ପୋଷ୍ଟମଟର ଥିଏଟରର ଟ୍ରେକିଫାର ଓ ମେହେନ୍ଦ୍ରର ଏସବୁ
ଦେଖି ଆବାଙ୍କବା ହୋଇ ଗଲେଣି ।

—ବାବୁ, ପାଣି ଦେବି ଟ୍ରେକିଫାର ପରୁରଲ—ମହେଶ
ରମେଶକୁ ଏକ ପ୍ରକାର ଟାଣିନେଇ ଘର ଭିତରୁ ବାହାରକୁ ବାହାର
ଅସିଲ । ଏମିତି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଦୁଏତ ରମେଶର ହାଟଫେଲ ହୋଇ
ଯାଇପରେ । ବଡ଼ ଶକ୍ତି ହୋଇ ଉଠିଲ ମହେଶ । ରମେଶର
ଛାଡ଼ ଦାଉଁ ଦାଉଁ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛି । ମୁହଁ ରଙ୍ଗା ପଡ଼ି ଯାଇଛି ।
ଶୀଘ୍ର ପ୍ରଣାୟ ଭିତରେ ରକ୍ତର ବେଗ ବନ୍ଦି ଉଠିଛି ।

ଛୁଟିପିଟି ମହେଶର ବାହୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୁକ୍ତ ହୋଇ ରମେଶ
ପ୍ରକାଶ କରି ଉଠିଲ—ମତେ ଛାଡ଼ି ଦିଅ ମହେଶ ବାବୁ । ସୁଚରତାକୁ
ଥରେ ଭଲପାଏ ଭାବରେ ଦେଖି ମତେ ଜୀବନରେ ଟିକିଏ ଶକ୍ତି
ପାଇବାକୁ ଦିଅ ।

ପୁଣି ଥରେ ଛୁଟିଗଲା ରମେଶ ପୋଷ୍ଟମଟର ଘର ଭିତରକୁ
ଉଦ୍ଧୃଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୁଚରିତାର ଶୀତଳ ପାଦଟିଏ ଟାଣି ଅଣି ରେପି
ଦେଲି ଗୋଟିଏ ନିବିଡ଼ ବୁସ୍ତନ । ଶ୍ରାବଣର ଅଶ୍ରୁ ବର୍ଷା ପରି
ଅଖି ଦୁଇଟାରୁ ତାର ଝର ପଡ଼ିଲା ଲହର ଅଳସୁ ଧାର ।

ମହେଶ ନିବାଳ ବିସ୍ମୟରେ ଗୁଡ଼ି ରହିଥିଲା...
ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଦୃଶ୍ୟଠାରୁ ଅଦୂର ଯିପ୍ରଗତରେ ତା'ର ଅଖି ସାମନାରେ
ଏକ କରୁଣାନ୍ତର ଘଟଣାର ପୃଷ୍ଠା ଓଲଟି ଯାଇଛି । ଅନୁଭବ
କରୁଥିଲା ସେ—ସତ୍ୟକୁ ପାଞ୍ଜି ହେବନି, ଯୋଡ଼ାର ହେବନି ମିଥ୍ୟା
ଓ ମାୟାର ଅବରଣରେ । ଅସତ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦିନେ ନା ଦିନେ

ବିଦ୍ରୋହ ହୋଇ ଉଠିବ ମଣିଷର ପରଦା ଅସ୍ଥା । ଅନ୍ଧ ରମେଶର ସେଇଅ ହୋଇଛି... ସବୁ ପ୍ରବନ୍ଧନା ଉପରେ ତାର ପବନ ଅସ୍ଥା ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିବ ।

ବାହାରକୁ ବାହାର ଆସିଲା ରମେଶ...

ବଞ୍ଚିଥିଲାବେଳେ ଯାହାର ସମ୍ମାନ କରି ପାରିଲାନି ମରିଲା ପରେ ତା ଲାଗି ଏତେ ମମତା ମୋର ଜାଗି ଉଠିଲା କାହିଁକି ମହେଶ-ବାରୁ ? ବାଟ ଗୁଲ୍ ଗୁଲ୍ ହତାଶର ଏକ ଦାଉଁ ନିଶ୍ୱାସ ପକାଇ ପଶୁଥିଲା ରମେଶ ।

—ମଣିଷର ଅବଚେତନ ତଳର ସଂଯୋଗ ଏମିତି ଚେଇଁ ଉଠେ ସାର । ଆପଣ ମତେ ନ କହିଲେ ବି, ମୁଁ ଠିକ୍ ଅନୁମାନ କରି ପାରୁଛି ସୁଚରିତାଙ୍କର ସାଙ୍ଗରେ ଆପଣଙ୍କର ସଂପର୍କ କେବଳ ଥର କର ଦେଖା ନୁହେଁ ବା ଘଣ୍ଟାକର ଆଳାପ ନୁହେଁ, ତାଠୁଁ ଆହୁର ନିବିଡ଼ତମ ଓ ପ୍ରାଣମୟ ।

—ହଁ... ସେ ସଂପର୍କ ରକ୍ତର... ସେଇଥିପାଇଁ ମନ ଏତେ ତରଳି ଯାଉଛି ମହେଶ ବାରୁ । ଆଉ ମୋର ଏଇ ମାନସିକ ବ୍ୟାଧିଟା ବୋଧହୁଏ ସେଇ ବ୍ୟାଧିଙ୍କୁରର ଏକ ପରିଣତ ବୃକ୍ଷ । ବ୍ୟାଧି ତୁର କଥାରେ କହିଲା ରମେଶ—ଛାଡ଼ ସେ କଥା... ଭୟାଁ ଭୂତସ୍ୟ ଦେହସ୍ୟ ପୁନରାଗମନଂ କୁତଃ... ଯେତେ ଭାବିଲେ ବି ସୁଚରିତା ଆଉ ଲାଲ ଉଠିବ ନାହିଁ ।

ରମେଶକୁ ସାନ୍ଥୁନା ଦେଇ ପ୍ରକୃତସ୍ଥ କରିବାକୁ ମହେଶର କଥା ନଥିଲା । ରକ୍ତସାରେ ପାଖା ପାଖି ବସି ସେ କେବଳ ରମେଶ ମନର ବ୍ୟର୍ଥତା ଓ ନୈରାଶ୍ୟକୁ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ଦକ୍ଷ ଗୋଇନ୍ଦା ରମେଶ ସରକାରର ହୃଦୟ ଅଜି

କୁଟୀଳ ଓ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ... ତାହା ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ହୋଇ
ଉଠିବ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ରମେଶ ଠାରୁ ଅନେକ କଥା ଅସୁଲ
କରାଯାଇ ପାରେ... ଅନେକ ତଥ୍ୟ ତା ଠାରୁ ମିଳିପାରେ
ଉଦ୍‌ଘୋଷିତ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ମହେଶର କିଛି
ପଚାରବାକୁ ସାହସ ହେଲା ନାହିଁ ।

ହୋଟେଲର କୋଠାଘରର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରମେଶକୁ ପହଞ୍ଚାଇ
ଦେଇ ସେ ଫେରି ଆସିଲା । ହୋଟେଲରେ ସେ ରମେଶର ସ୍ତ୍ରୀ
ସାଧନାକୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ରମେଶ ପଛେ
ପଛେ ସେ ବାହାରି ଯାଇଛନ୍ତି ।

“ମହେଶବାବୁ ।”

ପଛକୁ ଚାହିଁଲେ ମହେଶ ।

ସାଧନା ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସି କହିଲା ନମସ୍କାର, ମତେ ଚିହ୍ନି
ପାରୁଥିବେ ବୋଧହୁଏ, ସକାଳେ ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ଅପଣଙ୍କ
ସାଙ୍ଗରେ ।

—ହଁ, ବେଶ୍ ଚିହ୍ନି ପାରୁଛି, ସାଧନା ଦେବୀ । ମୁଁ ରମେଶ
ବାବୁଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ହୋଟେଲରେ ଛାଡ଼ି ଅସୁଛି । ସେଠି ଅପଣଙ୍କ
ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖାହେବ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲି ।

ମହେଶର କଥାରେ ବାଧା ଦେଇ ସାଧନା କହିଲା—ମୁଁ
ତାଙ୍କର ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ବାସ୍ତବିକ୍ ବଡ଼ ଭଲ ଯାଇଛି,
ମହେଶବାବୁ । ତାଙ୍କୁରଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ପରାମର୍ଶ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ
ଫେରୁଛି ।

“ବାସ୍ତବିକ୍ ରମେଶବାବୁଙ୍କ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ବିଶେଷ

ଖରପ... ଏକ ପ୍ରକାର ଉଦ୍‌ବେଗଜନକ କହିଲେ ଚଳେ । ଗଭୀର ଭାବରେ କହିଲ ମହେଶ ।

ଗୋଟିଏ ଦୀର୍ଘନିଶ୍ବାସ ପକାଇ ସାଧନା କହିଲ—ସବୁ ଭାଗ୍ୟ ମହେଶ ବାବୁ, ଭାବିଥିଲି ଏ ଦିନ କେତୁଟାରେ ନିର୍ଜନ ଅବସର ଭିତରେ ରମେଶବାବୁ ବେଶ୍ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠିବେ; କିନ୍ତୁ ଭଗବ ନଙ୍କର ବରଦ ଅନ୍ୟାୟକମର ।

ଅପଣ ଏପରି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ସାଧନାଦେବୀ । ଚିହ୍ନା ପରିଚୟ ଭିତରେ ଏ ପ୍ରକାର ଗୋଟାଏ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଲେ ମନରେ ଧକ୍କା ଲାଗେ । ଆଉ ସେଇଯା ହୋଇଛି ରମେଶ ବାବୁଙ୍କର । ଦିନ ଦି ତିନିଟାରେ ସେ ସବୁ କୁଅଡ଼େ କଟିଯିବ... ଅଶ୍ୱାସନା ଦେବାକୁ ଯାଇ ମହେଶ କହିଲ ।

ଠିକ୍‌କରି... ଅପଣ ଚିହ୍ନି ନାହାନ୍ତି ରମେଶବ ବୁଝୁ । ସେ ବଡ଼ ଭାବ ପ୍ରବଣ ଥରେ ତାଙ୍କ ମନ ଉପରେ ଦାଗ ପଡ଼ିଗଲେ ତାକୁ ସୋଜି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କରିବା ଏକ ପ୍ରକାର ଅଫରଦ କହିଲେ ଚଳେ ।

ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଆଜି ରମେଶବାବୁଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ଅବାକ୍ ହୋଇଛି ସାଧନାଦେବୀ ସୁଚରିତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ସାରିଲ ପରେ ସେ ଯେ ଏତେ ବିଦ୍ରୁଳ ଓ ଉନ୍ମତ୍ତ ହୋଇ ଉଠିବେ ଏଇଟା ମୋ ଧାରଣାର ସ୍ୱପ୍ନର ବାହାରେ । ଏପରି ଭାବ ପ୍ରବଣ ହୃଦୟ ନେଇ ସେ ଯେ କିପରି ଏତେବଡ଼ ଗୁରୁତା ହେଇ ଉଠିଛନ୍ତି ତା ମଧ୍ୟ ଅଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟରବିଷୟ । କଥାର ପ୍ରୋତ ବଦଳାଇ ଦେଇ ମହେଶ ସାଧନାର ମୁହଁ ଉପରେ ଖାସି ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ପଚାରିଲ—ଆଜ୍ଞା ସାଧନା ଦେବୀ ଅପଣଙ୍କର ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଏଇ ସୁଚରିତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଅପଣଙ୍କର ପରିଚୟ ଥିବ ନିଶ୍ଚୟ ।

ସାଧନାର ବାବୁରୁଜ ହୋଇ ଅସିଲ.....ମୁହଁ ଶେତା
ପଡ଼ିଗଲା । ଛେପଡେ କି ସେ କହିଲା—ନାଁ...

—ତେବେ, ଅକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଥରେ ଦିଅର ଦେଖା
ହୋଇଥିବ ନିଶ୍ଚୟ । ନିଜର ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଲୁଚାଇବାକୁ ପାଇ
ସାଧନା କହିଲା—ହଁ, ଥରେ ମାତ୍ର ଦେଖ ହୋଇଗି ମୋର ଭାବ
ସାଙ୍ଗରେ ।

ଏଇ ସୁଯୋଗକୁ ଯେପରି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲା ମହେଶ ।
ଉତ୍ତମୁଲ ଭାବରେ ସେ କହିଲା—ଅପଣ ପଦ କିଛି ମନେ ନ
କରନ୍ତି ସାଧନା ଦେବୀ, ମତେ ଅନୁଗ୍ରହ କରି କେତୁଟା ପ୍ରଶ୍ନର
ଉତ୍ତର ଦେବେ ?

—“ପରୁରନ୍ତୁ” ସାଧନା ନିଲିପ୍ର ଭାବରେ କହିଲା ।

—କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଓ କେବେ ଅପଣଙ୍କର ଦେଖା
ହୋଇଥିଲା ସୁରକ୍ଷିତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ।...ସେ ଅନେକ ଦିନ ତଳର
କଥା ମହେଶ ବାବୁ...ମୋର ବିଭ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରାୟ ଛ'ମସ ପରର
କଥା—ରମେଶ ବାବୁଙ୍କର ସୁନାମ ଓ ଖ୍ୟାତି ସେତେବେଳେ
ଖାଲି କଲିକତା ସହରରେ ନୁହେଁ ଦେଶ ସାରା ଗୁରୁଆଡ଼େ ବ୍ୟାପି
ଯାଇଥାଏ...ଭୂଷାଲ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ କେଶ୍‌ରେ ନିପୁଣତା ପାଇଁ
ଭାରତବର୍ଷର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଖବରକାଗଜ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସାରେ
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ହୋଇ ଉଠିଥାଏ । ରମେଶ ବାବୁ ଅସିସ କାମ ସାରି
ଭରକୁ ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଫେରନ୍ତି; ଦିନେ ଦିନେ ଏପରିକି
ଲଗାଏତ ଦୁଇ ତିନିଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଘରକୁ ଫେରନ୍ତି
ନାହିଁ ।

ଗୋଇନ୍ଦା ଓ ଖୋଲସ କାମରେ ଏଇଟା ଅତି ସାଧାରଣ
ବ୍ୟାପାର, ସାଧନା ଦେବା ।

ମୋର ମନ କହୁ ଏ ସବୁ ବୁଝିଲ ନାହିଁ । ମୋର ମନେ
ହେଲା ଯେପରି ରମେଶ ବାବୁ ମୋତେ ଭିକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି ।
ତାଙ୍କର ଗତିବ୍ୟୁତ୍ଥ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ ମୋ ମନରେ ପ୍ରବଳ ଆଗ୍ରହ
ହେଲା । ଦିନେ ସତକୁ ସତ ରାତି ଏତାରିଟା ବେଳେ ମୁଁ ତାଙ୍କ
ଅଫିସ୍‌କୁ ଗଲି ।

ତା ପରେ—ଆଗ୍ରହରେ ପଶୁଥିଲି ମହେଶ ।

ଅଫିସ ବାହାରୁ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ରମେଶ
ବାବୁଙ୍କର ବଚସା ହେଉଥିବାର ମୁଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଶୁଣିନାହିଲି ।
ଆଗ୍ରହରେ ମୁଁ କାନେଇ ରହିଲି ଓ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲି ନାଗ୍ନ-
କଣ୍ଠର ଚେତାବନ—ମୁଁ ଆଧିକାରୀ ଦୟାର ପାତ୍ରୀ ହେବାକୁ
ଶୁଣିବା ରମେଶ ବାବୁ କା ଦୂର ଦାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ । ରମେଶ ବାବୁ ଧେରେଧେରେ ତାକୁ ଶାନ୍ତନୁ
ଦେବାକୁ ଯାଇ କହିଲେ—ଆଗକାର କଥାସବୁ ଭୁଲିଯାଅ
ସୁରଭତା, ମୋତେ କ୍ଷମାକରି ତୁମେ ଏଠୁ ଶୁଲିଯାଅ ।

ବାହାରେ ଏକୂଟିଆ ଠିଆହୋଇ ଆହୁରି କିଛି ଶୁଣିବାକୁ
ମୋର ସାହସ ହେଲାନି । ସିଡିଦେଇ ମୁଁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଅଫିସ
ଭିତରେ ନିଜ ନାଗୁଣୀ ପରି ଖରସ୍ତାସ ପକାଇ ଯେଉଁ ଚରଣାଟି
ମୋ ଦେହରେ ଘସିହୋଇ ଯିବ ତେବେ ଓହ୍ଲାଇଗଲା ମୁଁ ବୁଝିଲି
ସେହି ସୁରଭତା………… । ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଆଲୋକର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ
ଭିତରେ ସେଦିନ କେବଳ ଥରକ ଲାଗି ମୁଁ ଯାହା ସୁରଭତାକୁ
ଦେଖିଥିଲି ।

ତା ପରେ ଆସଣ କଣ ସୁଚରିତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ରମେଶ
ବାବୁଙ୍କୁ କିଛି ପଚାରି ନାହାନ୍ତି ସାଧନା ଦେଖା ?

ନା, ଭିକ୍ଟା ଥିଲେବି ମେ କଥା ପଚାରିବାର ସାହସ
ମୋର ହୋଇନାହିଁ, ଅଥଚ କହିବାକୁ ଗଲେ ରମେଶ ବାବୁଙ୍କୁ
ମୁଁ ତେ ଭୟ କରେ... ତାଙ୍କର ଉତ୍ତରୀନିତା ଓ ଗାନ୍ଧୀୟା ତଳେ
ମୁଁ ପ୍ରକୃତ ରମେଶ ବାବୁଙ୍କ ସ୍ବରୂପ ଦେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି,
କିନ୍ତୁ ସବୁଥର ସେ ମୋ ପାଖରେ ଦୁର୍ବୋଧ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଆଶଙ୍କର ବିଭ୍ରାନ୍ତ ହେବାର କେତେବର୍ଷ ହେବ
ସାଧନା ଦେଖା ।

ଗୁରୁବର୍ଷ କେତେମାସ ହେବ । ଟିକିଏ ରହି ସାଧନା
କହିଲୁ—ମୁଁ ତେବେ ଯାଏ, ମହେଶ ବାବୁ ।

ଶଙ୍କିତା ହୋଇ ଉଠିଛି ସାଧନା..... ଭ୍ରାତୃଭାବର ମହେଶ
କେବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ସାଧନାର ମନ ଭିତରେ ପ୍ରକଳ ହୃଦ
ଉଠିଛି ।

ମୋର କିନ୍ତୁ ଆସନ୍ତେ ପଛରୁ ତାଙ୍କି ଗସ୍ତା ଭିତରେ
ଅଟକେଇବା ପଛରେ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ମହେଶ ବାବୁ ।

“କାହିଁ ତା କିଛି କହିଲେନି ତ” ଟିକିଏ ହସି କହିଲୁ
ମହେଶ ।

ମୋର ବକ୍ତୃତା ଧାରଣା ସୁଚରିତା ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛି ।
ବିଶେଷତଃ ମୋଠାରୁ ତା ବିଷୟରେ ଏ ଭୂମିକାଟା ଶୁଣିସାରିଲା
ପରେ ଆସଣ ମୋ ସହିତ ଏକମତ ହେବେ ବୋଧହୁଏ ।

କିନ୍ତୁ ଆଶଙ୍କାଠାରୁ ଏ ସବୁ ଶୁଣିବା ଆଗରୁ ମୋର
ମଧ୍ୟ ଆଶା ହୋଇଥିଲା, ସୁଚରିତା ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଛି । ମାତ୍ର
ରମେଶ ବାବୁଙ୍କର ମତ ଅନ୍ୟରକମର, ଏବଂ ଏ ବ୍ୟାପାରଟା

ସତ୍ତ୍ୱରେ ଲାଗି ରହିବାର ଅଦମ୍ୟ ଆଗ୍ରହ ତାଙ୍କର । ତାଙ୍କପରି ଜଣେ ଭକ୍ତକୋଟିର ଶେରନାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାତ ଉପେକ୍ଷା କରିବା କେବଳ ମୋ ପାଖରେ ଚୁଷ୍ଟତା ହେବ ।

ସାଧନାର ମୁହଁ ଶୁଣି କଳାପଡ଼ିଗଲା । କିନ୍ତୁ ନିଜକୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ସମ୍ପତ୍ତି କରିନେଇ ସେ ହାଲକାଭାବରେ କହିଲା—ସବୁକେଳେ ଅସଫଳ ଭିତରେ ଘାଣ୍ଟିବକଟି ହୋଇ ତାଙ୍କ ମନ ଅସଫଳୀ ଓ ସଫେଦ୍ନୀ ହୋଇ ଉଠିବ ମହେଶବାବୁ । ନଚେତ୍ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ପ୍ରମାଣ ଓ ତଥ୍ୟ ନଥାଇ ଏ ବ୍ୟାପାରଟାକୁ ହତ୍ୟା ବୋଲି ମନେ ମନେ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରେ କୌଣସି ସ୍ୱଳ୍ପସୂକ୍ଷ୍ମତା ନାହିଁ ।

ତା ନାହିଁ ସତ, ତେବେ ହୁଏତ……

ମହେଶକୁ କଥା କହିବାକୁ ନ ଦେଇ ସାଧନା କହିଲା—ମୋର ଏ ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କୁ ବିଶେଷ କିଛି କହିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ତେବେ ଆପଣ ଦୟାକରି ଏ ବ୍ୟାପାରରେ ରମେଶବାବୁଙ୍କୁ ଭ୍ରାନ୍ତନା ନ କଲେ ମୁଁ ଶୁଣିହେବି ।

ସେ ଉତ୍ତର ଆପଣ ରଖନ୍ତୁ ନାହିଁ ସାଧନାଦେବୀ…ବିଶେଷ ଦରକାର ନ ପଡ଼ିଲେ ଆମେ ରମେଶବାବୁଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହେବୁ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତେଜିତ ଭାବରେ କହିଲା ସାଧନା—ମୋଟେ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ନ ହେବାକୁ ଭଲ । ଏ ଇନ୍ଦ୍ରୋପାନିଆ ରୋଗରେ ତା କଲେ ଆପଣ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର ମାନେ ଶତମତ ଟର୍କର କରିବେ ।

ବିଦାୟ ନମସ୍କାର ଜଣାଇ ସାଧନା ଶିଳ୍ପ ପଦରେ
 ଗୁଲିଗଲ୍ । ମହେଶ ପ୍ରମୁଦ ହୋଇଗଲା ସାଧନାର
 ବ୍ୟବହାରରେ । ସେ ଠିଆହେବା ଜାଗାରୁ ଦୁଃଖୀର ନାହିଁ ।
 ଭାବର ବିବିଧ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମାବେଶ ଫୁଟିଉଠିବ ସାଧନାର
 ମୁହଁରେ । କଥାକାହିଁ ଭିତରେ ତାର ସେଇକି କୋମଳତା
 ଓ ଛନ୍ଦ ପ୍ରଣୟତା ଦୁଇଟିକୁ ସେ ଯେପରି ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରି
 ବୁଝିପାରୁନାହିଁ ।

ସଦେହର ଦୋଳାରେ ଦୋହଲି ଉଠିଲା ମହେଶର ମନ
 ସୁରଭିତାର ମୃଦୁ କାମ୍ରବିକ୍ ରହସ୍ୟମୟ । ଅତି ସେହି
 ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଅନାବୃତ୍ତ ରହସ୍ୟର ଗୋଟାଏ ପାଖରେ ବେଗାନ୍ତି
 ରମେଶ ଓ ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ଚଢ଼ୁଳା ସାଧନା... ଦୁହଁଙ୍କର ଭାବନା
 ବିପରୀତ ଦିଗରେ । ଏ ଦୁହଁଙ୍କ ଭିତରେ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ
 କରିପାରିଲେ ହୁଏତ ସୁରଭିତାର ମୃଦୁ ରହସ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ
 ଉଠିବ ।

ଗୁରୁ

ସୁଚରିତାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଦୃଶ୍ୟ ପରି ମହେଶ୍ୱର ଆଖି ସାମନାରେ ନାଚି ବୁଲୁଛି । ସେ ସବୁକୁ ଖେଳେଇ ଦେଖିବାର ସମୟ ସେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇ ପାରି ନାହିଁ । ଏକାନ୍ତରେ ଥାନା ଭିତରର ଅସିଷ୍ଟ ଭିତରେ ବସି ଆଜି ସେ ସବୁଥିର ଢଳ୍ ମା କରି ବସିଛି । ମନ ଭିତରେ ଜାଣି ଉଠୁଥିବା ଅଜସ୍ର ପ୍ରଶ୍ନର ସେ ସମାଧାନ ଖୋଜି ବୁଲୁଛି ।

ରମେଶ ସରକାରଙ୍କ ପରି ଜଣେ ଦୁର୍ବୋଧ ଲୋକ କାହିଁକି ଏତେ ବାଗୁଳ ହୋଇଉଠିଲା ତା ପାଖରେ ଏକ ବିଶେଷ କର ଗୋଟିଏ ହତ୍ୟା ମାମଲା ନେଇ ? ସେ ହୁଏତ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଏ ମାମଲାରେ ହାତ ଦେଲେ ସେ ନିଜେ ଗୁଡ଼େଇ ହୋଇଯିବେ । ସୁଚରିତା ସାଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କର ନିଶ୍ଚୟ ଆହୁର କିଛି ଅନ୍ୟ ରକମର ସଂକ୍ଷ ଅଛି ଯେଉଁଥିପାଇଁ ସେ ଉନ୍ମାଦ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନତର ଅନାଗତ ବିପଦ ପ୍ରତି ଭ୍ରୁକ୍ଷେପ କରିନାହାନ୍ତି । ସେ ସଂପର୍କ କଣ ହୋଇପାରେ ? ସୁଚରିତା ରମେଶଠାରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୃଶ୍ୟର ଦାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଶକି ନୁହେଁ କହି ସେ ଦିନ ଉତ୍ତେଜିତଭାବରେ ରମେଶ ଅସିଷ୍ଟରୁ ବାହାରକୁ ଆସିଲା । ରମେଶ କଣ ଦବାକୁ ଚାହୁଁ ଥିଲା ସୁଚରିତାକୁ ?

ସାଧନାର ବ୍ୟବହାର ଆହୁରି ବଢ଼ିବ; ସତେ କଣ କେବଳ ରମେଶର ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ସେ ଏତେ ଯିପ୍ରା ହୋଇ ଉଠିଲା ? ସୁରକ୍ଷାର ମୃତ୍ୟୁକୁ ଆମ୍ବୁଦତ୍ୟା ବୋଲି ଜୋର ଦେଇ କହୁବାରେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରମାଣ ଯୋଗାଇବାରେ ତାର ଏତେ ପ୍ରୟାସ କାହିଁକି ? ସାଧନାର ଏଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟାଣିତ ବ୍ୟବହାରରେ ସ୍ବଦେହ କରିବାର ସମାର୍ଥତା ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏ ସ୍ବଦେହର ପରିସମାପ୍ତି କେଉଁଠି ? ? ସମ୍ଭବ ତାର କାହିଁ ଏହା ପଛରେ ଗୋଡ଼େଇବାକୁ ?

ନୈରାଶ୍ୟରେ ଭାଜି ପଡ଼ିଲା ମହେଶ । ଅଜସ୍ବ ଚନ୍ଦ୍ରା ଓ ଭାବନା ଭିତରେ ତାର ମସ୍ତିକ ଭାଗନାନ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଆନା ଘଣ୍ଟାରେ ବାଜିଲା ଆଠ । ମହେଶ ବାହାରକୁ ଯିବାକୁ ଉଠି ଠିଆ ହେଲା ।

ଅମର ଯିବାକୁ ସତ ହୋଇଛି ସାର୍—ଧର୍ମସର୍ମ ହୋଇ ଦଉଡ଼ି ଆସିଛି ଯଜ୍ଞନ୍ । ହାତରେ ତାର ଗୋଟାଏ କାଗଜର ସ୍ୟାକେଟ୍ ।

କଣ ପୁଣି ହେଲା ଯଜ୍ଞନ୍, ତମ ହାତରେ ସେ କାଗଜର ବଡ଼ାଟା କଣ ? ଗଂଭୀର ଭାବରେ ପଚାରିଲା ମହେଶ ।

ସୋଞ୍ଚି ମର୍ଟମ ରିପୋର୍ଟ ସାର ... ସୁରକ୍ଷାର ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଆର୍ତ୍ତନୀକ ସଂଜ୍ଞାରେ ସଂଧାନ ମିଳିଛି ।

—ଓ, ସେଇଥିପାଇଁ ତମେ ଏତେ ଖୁସି । ଏଇଟା ତ ନିହାତ ମାମୁଲି କଥା, ଯଜ୍ଞନ୍ ... ସୁରକ୍ଷାକୁ ଯେ ହତ୍ୟା କରାଇଛି ଏଇଟା କହିମାନ ଆଉ ସ୍ବଦେହ କରିବାର ଅବସ୍ଥାରେ ନାହିଁ ।

—ତା ସତ ସର୍ବ...ମାତ୍ର ଏଇ ଆସେନିକ ସଏଜନ୍ କଥା ଚିନ୍ତା କରିବୁ ଆସଣ । ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମତ ଯେ ଶାନ୍ତ୍ୟ ସାଙ୍ଗରେ ଏ ବିଷ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଅନ୍ତରଃ ଦି'ମାସ ଦିଆଗଲେ ଜଣେ ସୁସ୍ଥ ଲୋକର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ ଯାଏ । ଆଉ ଏଇଟା ମଧ୍ୟ ସଙ୍ଗତ ହୋଇ ମନେ ହେଉଛି, କାରଣ ଦେଖି ମାତ୍ରାରେ ଯଦି ଏକା-ଥରକେ ଏ ଖଣ୍ଡ ଆବିଷ ଦିଆଯାଇ ଥାନ୍ତା ତାହେଲେ ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ସେଇ ବିଷର କେତେକାଂଶ ନିଶ୍ଚୟ ମିଳିଥାନ୍ତା...ମାତ୍ର ତାକୁ ରିପୋର୍ଟରେ ଲେଖିବନ୍ତୁ ବିଷର କେବଳ ସ୍ୱାଦାନ ମିଳୁଛି.....

ଯତୀନ୍ ଏଇ ସମୀକ୍ଷାକୁ ମନେ ମନେ ତାରିଙ୍ଗ କଲେ ବି ମହେଶ ବିଶେଷ ଖୁସି ହେଲା ପରି ଜଣାପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ମୁହଁ ଉପରେ ତାର ପୂର୍ବ ଯେଇ ହତାଶ ଭାବ ଦେଖି ଫୁଟିଦିଶୁଥିଲା । ଯତୀନ୍ ର ଆଶ୍ରୟ ଦମନ କରିବାକୁ ସେ କହିଲା—ଆର୍ଦ୍ଦେନିକ ହେଉ, ସଟାସିଅମ୍ ସାଇନାଇଡ୍ ହେଉ ବା ଲେଡ୍ ସଏଜନିଙ୍ଗ୍ ହେଉ ଏ ସବୁ ଜାଣି ଉପସ୍ଥିତ ଯେତେବେଳେ ଆମର କିଛି ଲଭ ହେବନି ଯତୀନ୍ । କେବଳ ହତ୍ୟା ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରତିପତ୍ତି କରିବାକୁ ଏଇଟା ଗୋଟାଏ ପ୍ରାମାଣିକ ତଥ୍ୟ ।

ଯତୀନ୍ ବୋକାଙ୍କ ପରି ବଡ଼ ବଡ଼ ଆଖିରେ ଗୁହଁ ରହିଲା ମହେଶ ଆଡ଼େ ।

ମହେଶ କହି ଗଲିଲା—ଏଥିର ପ୍ରକୃତ ଦୋଷୀକୁ ଧରି ସାରିବା ଭଳି କୌଣସି ସନ୍ଧ୍ୟା ମିଳିସାରିବ ନାହିଁ ଯତୀନ୍; ଅଳ୍ପ ଆମେ ଏ କ୍ୟାମ୍ପରେ ଦୋଷୀକୁ ଧରି ନପାରିଲେ ଆମର ଚରମ ସରାଜସ୍ୱ ହେବ ଏବଂ ଆମେ ଆମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳା କରିବା ।

ଆସଣ ବଡ଼ ବେଶୀ ନିଶାଣ ହୋଇପଡ଼ିବନ୍ତି, ସାର୍...
ଏମିତି ଶ୍ଳେଷ ଶ୍ଳେଷ କଥାର ଶିଅ ଧରି ଆଗେଇ ଗଲେ ଦିନେ ନା
ଦିନେ ଆମେ ଦୋଷୀକୁ ଧରିପାରିବାରେ ସଫଳ ହେବା ।
ଏ ଘଟଣାଟା ସତରେ ଗାର୍ଦ୍ଦ ଦୁଇ ଜନ ମାସର ଚୁଟିଚାନ୍ତି ରହିଛି,
ଅତି ଚତୁରତା ସହିତ ଖୁଣି ତାର ମତଲବ୍ ହାସଲ କରିଛି ।
ସୁତରାଂ ସାଧାରଣ ହତ୍ୟାଠାରୁ ଏ ବ୍ୟାପାରଟା ଭଲ ଓ ଜଟୀଳ ।

ମହେଶ ସମ୍ମତିରେ ମୁଣ୍ଡ ଢଳାଇ ଭାବୁଥିଲା ସମୟର ଏଇ
ବ୍ୟବଧାନ କଥା । ଦୁଇ ବା ତିନିମାସ ଆଗରୁ ଏ ରକ୍ତାକ୍ରାନ୍ତଚାନ୍ଦ୍ର
ସୁନ୍ଦରୀତ ହୋଇଛି । ଅଉ ଦୁଇ ମାସ ହେଲା ରମେଶ ସରକାର
ସମ୍ବଳିତ ପୁରୀ ଆସିବନ୍ତି । ହୁଏତ ସେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଏ
ହତ୍ୟା ବ୍ୟାପାରରେ ମୋଟେ ସଫଳ ହୁଅନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ସବୁ ଭାବନାରେ ସମୟ କଟେଇ କିଛି
ଲାଭ ନାହିଁ ଯତ୍ନ... ତମେ ଟିକିଏ ରମେଶ ସରକାରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ
ସାଧନା ଦେଖାଇ ଗତିବିଧି ଉପରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖ ।

ଅଣ୍ଟିଯିଏ ହୋଇ ଯତ୍ନ ପଶୁରିଲା—ସେ କିଏ ସାର ?

ପୁରୀ କଥା ବୟାନ ନ କରି ଯତ୍ନକୁ ସମୁଦ୍ଧ କରିବା
ଲାଗି ମହେଶ କହିଲା—ବର୍ତ୍ତମାନ ତମେ ଏତିକି ଜାଣିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ
ହେବ ଯେ ରମେଶ ସରକାର ଜଣେ ବିଖ୍ୟାତ ଗୋଇନ୍ଦା ଏବଂ
ସାଧନା ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ, ସେମାନେ ଏଇ କେତେ ମାସ ହେବ
ପୁରୀ ହୋଟେଲରେ ରହୁଛନ୍ତି ।

ଯତ୍ନ ଅଣ୍ଟିଯିଏରେ ଗୁହଁ ରହିଲା । ଉପରସ୍ଥ କର୍ମଗୁଣଙ୍କର
ଏଇ ବିଚିତ୍ର ଆଦେଶକୁ ଖେଳେଇ ବୁଝିବାର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଥିଲେ ବି

ମହେଶର ବରୁଣ ଭାବ ଦେଖି ସେ ଭରସି ପାରିଲା ନାହିଁ କିଛି
ପଶୁରବାକୁ ।

ସମୁଦ୍ରକୁଳ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ଆସିଲାଣି... କୃଷ୍ଣପକ୍ଷର ଶୁକ୍ଳ
ବଦ୍ଧି ଗୁଲିବ ।

ପୁରୀ ହୋଟେଲର କିଛି ଦୂରର ସମୁଦ୍ର, ବାଲି ଉପରେ
ବସି ରହିଛି ମହେଶ । ସୁରକ୍ଷା ମରିବାର ତିନିଦିନ ହୋଇ-
ଗଲାଣି । ରମେଶ ସାଙ୍ଗେଗଲା ଦୁଇଦିନ ହେଲା ସମ୍ପର୍କ ରଖିବାର
ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ତାର ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଛି । ହୋଟେଲର ଶୁକର-
ବାକରଙ୍କ ଠାରୁ ସେ ବୁଝିଛି ଯେ ଗଲା ଦୁଇଦିନ ହେଲା ରମେଶ
କେବଳ ଚନ୍ଦ୍ର କର ଘର ଭିତରେ ଶୋଇ ରହିଛି... କାହାର
ସାଙ୍ଗରେ ତ କି ରହି ହେବାକୁ ନାହିଁ । ସାଧନା ମଧ୍ୟ ରମେଶକୁ
ଛାଡ଼ି ବାହାରକୁ କାହାର ନାହିଁ । ହୁଏତ ରମେଶ ବେମାର
ହୋଇ ପଡ଼ିଛି.....

ବାବୁ ଅଜ୍ଞା.....

ହୋଟେଲ ଗୁକର ନଟିଆ ଯାଇଁ ଯାଇଁ ଆସିଛି— ଅଜ୍ଞା,
ମା ଏଇ କାହାରକୁ କାହାରଗଲେ ।

ଆଜି ବରୁ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ? ଆଗ୍ରହରେ ପଶୁରିଲା
ମହେଶ

ଆଜି ସଞ୍ଜବକ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ମିଛାସ ଟିକିଏ ଭଲ ଅଛି ଅଜ୍ଞା,
କାହାରେ ଆଶ୍ରମ ଶ୍ରେଣିରେ ବସି ହାଉଆ ଖାଉଛନ୍ତି ।

ହଜ, ହଜ ତୁ ଆଗ ଗୁଲି ଯା... ମୁଁ ଯାଉଛି ।

ଜୁହାର ବାବୁ ଆଜ୍ଞା । ନଟିଆ ଝିଅଟି ଗଲା ହୋଟେଲ
ଆଡ଼େ ।

ମହେଶ ଉଠି ଠିଆ ହେଲା... କେମିତି ମାଡ଼ ମାଡ଼ ପଡ଼ୁଛି
ଆଜିର ନିଶ୍ଚିନ୍ତା ଗୁଡ଼ିକା... ମନ ଦବକ ଉଠିଲା । ସାଧନା ହୁଏତ
ଏଇ ପାଖକୁ କୋଉଠିକି ଯାଇଛି ... ତା ହାବୁଡ଼େ ପଡ଼ିଗଲେ
ଅବସ୍ଥା ବାରିଶ୍ରାଦକତା କରିଦବ । ଇଶ୍, କି ତେଜ ମାଲିପିଟାର !
ଏମିତି ଭାବିବା ଭିତରେ ମହେଶ ଗୁଲି ଗୁଲି ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲା
ହୋଟେଲ ସାମନାରେ ।

ଉପରମହଲ ବାରିଶ୍ରାଦ ହାଲୁକା ମାଲିକର ଆଲୁଆ
ଭିତରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେଖି ପାରିଲା ସେ ପୋଟିକୋର
ଗୋଟାଏ କୋଣରେ ଗୋଟାଏ ଆର୍ମବୋକ୍ସ ଉପରେ ରମେଶ ବସି
ରହିଛି ... ଉପର ମହଲର ଦରଜ ପାଖରୁ ରମେଶକୁ
ଦେଖି ତା ମନର ଭାବ ବୁଝିବ କୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ମହେଶ । ରମେଶ
ନିକଟ ଭାବରେ ଶୁଣି ରହିଛି ସମୁଦ୍ରଆଡ଼େ..... ଉତ୍ସୁକର ଶୁଭୁକ
ସମୁଦ୍ରର ଗର୍ଜନ ।

ରମେଶର ଧ୍ୟାନ ଭାଙ୍ଗିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆଗକୁ ପାଦ
ବଢ଼ାଇ ମହେଶ ଡାକିଲା—ସାର୍ ।

ଆସନ୍ତୁ ମହେଶବାବୁ । ରମେଶ ନିର୍ଲିପ୍ତ ଭାବରେ ସମ୍ଭାଷଣ
କରିଲା

ରମେଶ ସାମନାର ଗୋଟିଏ ଚୌକି ଟାଣି ବସୁ ବସୁ
ମହେଶ କହିଲା ଯମା କରିବେ ସାର୍, ଏ ଅସମୟରେ ଆପଣଙ୍କୁ
ଆସି ବ୍ୟସ୍ତ କରି । ଗଲା ଦୁଇଦିନ ଧରି ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି କାମ
ନିଘାଳି ଭିତରେ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିବା ସମ୍ଭବପରି
ହୋଇପାରିଲା ନି ।

ଓ, ଶମ୍ଭୀର ଭାବରେ କହୁଲ ରମେଶ, କେବଳ ଏଠାରେ ମୁଁ
ଦେବାମୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ମହେଶବାବୁ । ତେବେ ଏତେ ଶକ୍ତିରେ
ଆପଣଙ୍କର ଆସିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମାନେ, ମୁଁ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ
କରିପାରେ ଆପଣଙ୍କୁ ?

ରମେଶର ରୂପରଙ୍ଗ ସବୁ ଯେମିତି ବଦଳି ଯାଇଛି । ଏକ
ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ମାନସିକ ଅବସାଦ ଓ ଶ୍ଳାନ୍ତି ସରେ ତାର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରୂପ
ଯେପରି ଫେରି ଆସିଛି । ରମେଶର ହାବଭାବରୁ ମହେଶ ବୁଝିଲେ
ସେ ଯେପରି ଖୁସି ହୋଇନି ତାକୁ ଦେଖି ।

ସେପରି ବିଶେଷ କିଛି କାମ ନାହିଁ, ସାର୍, ତେବେ ଏଇ
ସୁଚରିତାଙ୍କ କେସ୍‌ଟା ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ କିଛି ପରାମର୍ଶ
କରିବାକୁ ଆସିଥିଲି, ସମ୍ଭବତଃ ଭାବରେ କହୁଲ ମହେଶ ।

ଓ, ତାହେଲେ ମୋ ଦୁର୍ଦ୍ଦଳତାର ଆପଣ ପରାମର୍ଶ ପାଇବା
ଉଠାଇବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ମହେଶବାବୁ ?

ଶକ୍ତି ହୋଇ କହୁଲ ମହେଶ—ଆପଣ ସେମିତି କାହିଁକି
ଭାବୁଛନ୍ତି ସାର୍ । ସୁଚରିତାଙ୍କ ସହିତ ଆପଣଙ୍କର ଯେ କୌଣସି
ସ୍ୱପର୍ବ ଆଜନା କାହିଁକି, ଯେଉଁଠା ଏକାନ୍ତ ଘରୋଇ ବ୍ୟାପାର ।
ଏ କେସ୍ ସହିତ ତାର କୌଣସି ସ୍ୱପର୍ବ ନାହିଁ ।

ତେବେ, ଆପଣ ମୋଠାରୁ କଣ ଜାଣିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ?
ଶକ୍ତିମତ୍ତ ଭାବରେ କହୁଛନ୍ତି ରମେଶ—ସୁଚରିତାପରି
ଅପରିଣାମଦର୍ଶି ହିଅର ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବା ସ୍ୱାଭାବିକ; ସୁଚରିତା
ନିଜେ ନିଜକୁ ହତ୍ୟା କରିଛି । ଅନ୍ୟଲୋକଙ୍କୁ ଏଥିରେ ଜଡ଼ିତ
କରିବା ଟିକ୍ ହେବନି । ସେ ନିଜେ ନିଜେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ବରଣ
କରିଛି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସେ। ସଂଜ୍ଞାନିଙ୍କର ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛି ।

ବେଙ୍ଗାଳୀ ହୋଇଉଠି ରମେଶର କଥା ... ବିପରୀତ ହୋଇଉଠି ତାର ଚିନ୍ତାରେ ଦିଗ । ମନେ ମନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ବି ମହେଶ ରମେଶର କଥା ସାଙ୍ଗରେ କଥା ମିଳାଇ କହିଲା—ହଁ, ସେଇଟାହିଁ ଠିକ୍ ମନେ ହେଉଛି, ସାର୍ । ସୁରଭିତାଙ୍କ ସ୍ବାମୀ କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ପରୋକ୍ଷରେ ଦାୟୀ ହୋଇ-ପାରନ୍ତି ସାର୍ ।

ମୋଟେ ନୁହେଁ ... ହୋଇପାରେନା, ଶୁଣିବି ସୁରଭିତା ସୈନ୍ୟବିଭାଗର ଜଣେ ନାମଜାଦା ଓ ବେଶ୍ ଭଲ ପାହ୍ୟାର ବିଜାଞ୍ଚାଳୀ ତାଙ୍କୁ ସିଦ୍ଧିଲ୍ୟାରେଇ କରିଥିଲା ଏବଂ ତାର ସ୍ବାମୀଙ୍କର ବେହେରା ଓ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ଥିଲା ଅତି ସୁନ୍ଦର ।

ବିଜାତରେ ବିଭ୍ରାହୋଇ ସୁରଭିତାଙ୍କର ଅନୁଶୋଚନା ଆସିପାରିଥାଏ ସାର୍ ।

ଅସ୍ପଷ୍ଟ, ଧର୍ମ ଓ ଜାତିପରି ଗୋଟାଏ abstract ଓ କାଳେ ଥିଉର ଉପରେ ସୁରଭିତା ନିଜ ଜୀବନର ବାକି ଲଗେଇ ପାରେନା । ସୁରଭିତା ମୋଟେ ଖିଆଲି ନୁହେଁ, ତାକୁ ଆତ୍ମସାଧ କହିଲେ ଠିକ୍ ହେବ । ସେ ଯାହାହେଉ ମହେଶଦ୍ବାରୁ, ଏ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆସଣି ମତେ ଆଉ ବହୁତ ନ କଲେ ହେଲା । କଥାର ଖିଅ ଛୁଣ୍ଡେଇଦେଇ ରମେଶ କହିଲା—ଏ ବିଷୟରେ ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରକାର ପରାମର୍ଶ ବା ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ମୁଁ ମୋଟେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ ମହେଶଦ୍ବାରୁ ।

ମହେଶ ନିଜକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅସମାନିତ ବୋଧକଲେ ବି ଛେପ ଡୋକ କହିଲା—ସୋଲିସ୍‌ର ଦାୟିତ୍ବ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମତେ ହୁଏତ ଆସଣିଙ୍କୁ ବିରକ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ସାର୍ ।

ରାଜମତ ରାଜେଇ ଚଢ଼ାଗଳାରେ କହିଲା ରମେଶ—
 ଘୋଲିସ୍ ବାସିନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ଖୁବ୍ ବୁଝେ ମହେଶଙ୍କାକୁ, ଏଇ ସୁବର୍ଣ୍ଣତା
 ପରି ଅସଂଖ୍ୟ ହିଅ ଗଳି କନ୍ଦ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଉଦ୍ଧାରିତ
 ରାଜପଥ ଉପର ପ୍ରତିଦିନ ହେଉ ପଡ଼ୁଚନ୍ତି—ଆସଣ ସେମାନଙ୍କର
 ଖୋଜଖବର ରଖିବାକୁ ବସ୍ତ୍ର କରିଚନ୍ତି କେବେ ? ମୋଠାରୁ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣତା ବିଷୟରେ କିଛି ଶୁଣି ନ ଥିଲ ଆସଣଙ୍କର ଆଜି ଏ
 ଆଗ୍ରହ ମଧ୍ୟ ନ ଥାନ୍ତା । ମହେଶଙ୍କର ମନ ଭିତରେ ସଦେହର
 କଳାଗୁଣୀ ଦମ୍ଭାରୁ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ।

ବିଦାୟ ନ-ସ୍ଥାନ ଜଣାଇ ସବୁଧ୍ୟ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ମହେଶ
 ମତେ ଯମା କରିବେ ସାର୍ ।

ରମେଶଠାରୁ ଆଉ କିଛି ଶୁଣିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ସେ
 ବାହାର ଆସିଲା ଘର ବାହାରକୁ ।

ପୁଣି ଆସଣ ? ?

ସଢ଼ିର ତଳ ପାହାଚରୁ ଉପରକୁ ମହେଶ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା
 ସାଧନା ତାର ଆଡ଼କୁ ଅନେଇଛି ଜାସ୍ତି ପ୍ରଶ୍ନ କ ଦୃଷ୍ଟିରେ.....
 ମୁହଁ ତାର ଉତ୍ତେଜନାରେ ରଙ୍ଗା ପଡ଼ି ଯାଇଛି..... ।

ମହେଶ ଅଚେତ ହୋଇଗଲା । କି ଉତ୍ତର ସେ ଦେବ
 ସାଧନାକୁ ? ? ?

ସାଧନା ପାହାଚ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସି କହିଲା—ତାହେଲେ
 ଆସଣ ଆମ ଟିକ୍ସ ଗୁଡ଼ିକେ ନାହିଁ ଦେଖୁଛି । ମୋର ସ୍ବାମୀଙ୍କର
 ମସ୍ତିସ୍କ ବିକୃତର ଆସଣ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଶ୍ନ ନେଇ ସାରିଛନ୍ତି ମହେଶ
 ବାବୁ । କିନ୍ତୁ ଆଉ ନୁହେଁ ।

ଏକା ଶୁଦ୍ଧାକେ ସାଧନା କହି ଚାଲିଛି । ତାର ଖର ନିଶ୍ବାସ
 ଭିତରେ ହୁଙ୍କା ନାଗୁଣୀ ପଣା ଟେକିଛି, ନିଜକୁ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ କରି

ନେଇ ମହେଶ କହିଲା—ମୋର ଦାୟିତ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମତେ ସବୁ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସାଧନା ଦେବା । ଆସନ୍ତି ପଦ ଏଇଟାକୁ ମୋର ଦୋଷ ବୋଲି ଭାବୁଥାନ୍ତି, ତା ଦେଲେ ମୁଁ ନାଶୁର ।

ମୁଁ କିଛି ଶୁଣିବାକୁ ପସ୍ତୁତ ନୁହେଁ ମହେଶବାବୁ.....ଆସନ୍ତି ଏଠାକୁ ଅତି ନ ଆସିଲେ ବରଂ ଆମେ ଖୁସୀ ହେବୁ ।

ଆସନ୍ତୁ ପର ମହେଶ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ମୁହଁ ବୁଲାଇ ଚାଲି-ଗଲା । ସାଧନାର ଲେଲିଏ ଦୃଷ୍ଟି ଲାଗି ରହିଥିଲା ତା' ପଛରେ, ଇନ୍.....ମହେଶର ମାଂସପେଶୀ ଗୁଡ଼ାକ କି ବଳିଷ୍ଠ ହୋଇଛି ! ବିଦ୍ରୁପର ହସ ହସି ସେ ମନେ ମନେ କହିଲା—ବିଚର !

ମହେଶ ବାବୁ ! ମ—ହେ—ଶ ବାବୁ ।

ମହେଶ ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁଲା । ଗୋଟାଏ ଲେଉଟନାୟୁ ଭାଙ୍ଗିକରି ଠିଆ ହୋଇଛି ସାଧନା ତା ଠାରୁ ମୋଟେ ଦଶଗତି ଦୂରରେ । ମୁହଁରେ ତାର ଗୋଲପୀ ହସର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା । “ବାଇ, ବାଇ, ଡୋଣ୍ଟ ମାଇଣ୍ଡ, କିଛି ମନେ କରିବେନି” । ପ୍ରେମାସ୍ପଦ ଭାଷାରେ କହିଲା ସାଧନା । କିଛି ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ବୁଲିପଡ଼ି ପଳାଇ ଆସିଲା ଭିତରେ, ମହେଶ ପଛକୁ ଥରେ ଚାହିଁ-ନେଇ ଲେଉଟନାୟୁ ଆଖିରେ ଦେଖିନେଲା ସାଧନାକୁ । ସାଧନାର ଗୁଡ଼ାଣିରୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣର ରଙ୍ଗ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିଳେଇ ଯାଇ ନାହିଁ ।

ଅପମାନ ଓ ଛାନରେ ବିଶେଇ ଉଠିଛି ମହେଶ...ସାଧନା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେହି ହୋଇଥିଲେ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାକୁ ସେ ହାତକଡ଼ିପକାଇ ଓଟାଇଆଣିଥାନ୍ତା ଥାନା ହାଜିରଭିତରକୁ । କିନ୍ତୁ ବିଖ୍ୟାତ ଗୋଇନ୍ଦା ରମେଶ ସରକାରର ସ୍ତ୍ରୀ ସାଧନାକୁ କୌଣସି

ପ୍ରକାରର ପ୍ରାମାଣିକ ତଥ୍ୟ ନ ଥାଇ ଆବେଷ୍ଟା କରିବାର ସାହସ ହେଲାନି ତାର । ତା ଛଡ଼ା ଯଦି ବି ସାଧନା ଏ ହତ୍ୟା ମାମଲରେ ଲିପ୍ତ ଥାଏ, ତେବେ ପ୍ରଥମରୁ ଏପରି ଅଶୋଭନୀୟ କାଣ୍ଡ କରି ବସିଲେ ଭବିଷ୍ୟତରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସୁଦ୍ଧ ମିଳି ପାରିବନି । ସୁତରାଂ ନିଜର ଏଇ ଚରମ ଭ୍ରାନ୍ତତା ଉପରେ ଘୃଣା ହେଉଥିଲେ ବି ମହେଶ ଉପସ୍ଥିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ପ୍ରସଂଶା ନ କରି ରହି ପାରିଲାନି ।

ସାଧନାର ବଡ଼ ବଡ଼ ଟାଣିଲ ସରି ଆସୁଥିଲା ଆଖିର ଗୁଡ଼ାଣି ତା ଆଗରେ ଭାସି ଉଠିଲା । ହଠାତ୍ ତାର ମନେହେଲା ସାଧନା ଅସୁବୁ ରୂପସୀ.....ରୂପରେ ତାର ଯେତକ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଗରତା ଅଛି ଗୁଡ଼ାଣିରେ ତାର ସେତକ ଲବ୍ଧ ଆକର୍ଷଣ ଭରି ରହିଛି । ନିଜର ଏହି ଅସଂଲଗ୍ନ ଭାବନାରେ ତମକ ପଡ଼ିଲା ମହେଶ..... ଅବଚେତନ ମନ ତାର ଦ୍ଵାର ଦ୍ଵାର କହି ଉଠିଲା ସାଧନାକୁ ସେ ଭଲ ପାଇ ବସିଛି ।

ଅପଣଙ୍କୁ ଅନେକ ଆଡ଼େ ଖୋଜି ଖୋଜି ଆସିଲଣି ସାର । ଆନା କାରଣା ଉପରୁ କହି କହି ପଶି ଆସିଲ ଯଜ୍ଞନ୍ ।

କ'ଣ ଦେଇ ଯଜ୍ଞନ୍ ? ମୁହଁ ସେହୁପରି ତଳକୁ ଖୋଜି କହିଲା ମହେଶ । ଆଜି ତାର ଟେର ପାଇଲି ସାର.....

ମୁହଁ ଉପରକୁ ଟେକି ଆଖିମାରେ ମହେଶ ପଶୁରିଲା—
କାହାର ?

ସେଇ ସାଧନା ଦେବାଙ୍କର ସାର, ଆଜି ସଞ୍ଜ ପରେ ପରେ ପ୍ରାୟ ସବୁ ସାଢ଼େ ସାତଟା ବେଳେ ସାଧନାଦେବୀ ହୋଟେଲରୁ କାହାରିବା ଲକ୍ଷ କରି ମୁଁ ତାଙ୍କ ପିଛା ଧରିଲି । କଚେରୀ ସାମନା କାଟି ଦେଇ ସେ ସାଥର ପୁରା ହଠେଲ ଆଡ଼କୁ ଗୋଟାଏ

ରିକ୍ଷାରେ ଗଲେ । ମୁଁ କିଛି ଦୂରରେ ଗୋଟାଏ ସାଇକଲ ନେଇ
ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲି । ଖୁବ୍ ଛନ ଛନ ହେଉଥାନ୍ତି ସେ...
କଣ ହଜାଇଲା ପରି ଚାଲିଆସୁଥିବା ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ସେ
ପାଖ ଗସ୍ତ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ... ଗସ୍ତ ଉପରେ ଗୋଟିଏ
ହେଲେ ଲୋକ ନ ଥାନ୍ତି ।

ତାପରେ କଣ ହେଲା ? ଅଗ୍ରହରେ ପଚାରିଲା ମହେଶ ।
ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନ ପଡ଼ିବାକୁ ମୁଁ ଖୁବ୍ ସତର୍କତା ସହିତ
ଗୋଡ଼ାଇ ଚାଲିଥାଏ । ଜାଣି ଶୁଣି ସାଇକଲର ଚକଟାକୁ
ମୁଁ ନିଭେଇ ଦେଇଥିଲି ସାର୍ । ପାଥର ପୁରା ହେଲେ ସେ
ପାଖରେ ମୋଡ଼ ଚାଲି ରିକ୍ଷା ଝାଉଁଳଣ ଆଡ଼କୁ ବଙ୍କେଇ
ଚାଲିଗଲା । ବହଳ ଅଂଧାର ଭିତରେ ମୁଁ ଆଉ କିଛି ଦେଖି
ପାରିଲି ନାହିଁ । ପାଥର ପୁରା ଚାଲିଯାଏ ସବୁ ଗସ୍ତ ଗୁଡ଼ାକ
ଉପରେ ଅନେକ ଦେଲପାଏ ମୁଁ ଖୋଜି ଚାଲିଲି ବି ରିକ୍ଷା
ବା ସାଧନାଦେଶଙ୍କର କୌଣସି ସ୍ଥାନ ପାଇଲି ନାହିଁ—

ତମେ ତାହେଲେ ଠକିଗଲ ଯଜାନ୍ । ନିରାଶ-ଶୃରେ କହୁ
ଉଠିଲା ମହେଶ ।

ନା ସାର୍, ଭାଗ୍ୟକୁ ମୁଁ ଆଲୋଚନା ଭିତରେ ରିକ୍ଷାର
ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦେଖି ନେଇଥିଲି ନାହିଁ । ମୁଁ ସାଦେ ଅଠଟା ବେଳେ
ବିଫଳ ହୋଇ ଫେରି ଆସି ସହରେ ସବୁ ଗସ୍ତ, ଓ ଗଲି
କନ୍ଦରେ ଘୁରି ଚାଲିଲି ସେଇ ରିକ୍ଷାକୁ ଧରିବା ଆଶାରେ ।
ସାଦେଦଶଟା ବେଳକୁ ହସିଟାଲ ପିଛା ଗସ୍ତକାରୀଦ୍ୱାରା ଲେନ୍
ଭିତରେ ମୁଁ ରିକ୍ଷାଟିକୁ ଶେଷରେ ଦେଖିଲି ।

ରିକ୍ଷାବାଲା ଠାରୁ କିଛି ଖବର ମିଳିଲା ? ମହେଶ
ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ଭାବରେ ପଚାରିଲା ।

ରକ୍ଷାଟା ଦେଖିଲି ସିନା ସାର୍, କିନ୍ତୁ ଲୋକଟାର
 ପୋଷାକ ଓ ବେଶଭୂଷାକୁ ତା' ହାତରେ ରକ୍ଷା ଥିଲେ ବି,
 ତାକୁ ରକ୍ଷାକାରୀ ବୋଲି ମୋର ମୋଟେ ବିଶ୍ୱାସ ହେଲାନି ।
 ବେଶ୍ ତହିଁର ତ ହିଁ ଦେହ... ଚକ୍, ଚକ୍ ବେଶ୍ ପୋଷାକ ।
 ପଶୁଲେଖ ପ୍ରଥମେ ସେ ଅତମତ ହୋଇଗଲା ସାର୍ ।
 ଲୋକଟା ଗୋଟାଏ ରାତି ବିନା । କହୁଛି ଦି'ମାସ ହେଲା ଏତିକି
 ଆସି ରକ୍ଷା ଟାଣୁଛି । କହୁଛି ସେ ରୋଜ ସାଧନାକୁ ହୋଟେଲରୁ
 ନଦୀ ଆଣିବା କରେ; ଏଥିଲାଗି ସକାଳେ ସଞ୍ଜେ ସେ ହୋଟେଲ
 ପାଖରେ ଜଗି କସିଥାଏ । ସାଧନାଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରରେ ପୁରୀ ମଜୁରୀ
 ଛଡ଼ା ମୋଟା ରକମର ବକ୍ସସ୍ ମଧ୍ୟ ଯାଏ ।

ସାଧନାର ଏ ବଦାନ୍ୟତାର କାରଣ କିଛି ବାହାର କର-
 ପାରିଲେ ତା' ଠାରୁ ?

ସେ କଥା ଯେତେ ପଚାରିଲେ ବି ସେ କେବଳ ବୋକାଳ
 ପରି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା । ତେଣୁ ମୁଁ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଲି ନାହିଁ ସାର୍ ।
 ଟାଣି ଟାଣି ତାକୁ ସେଇ ପଥର ପୁରୀ ରାସ୍ତାରେ ନେଇଗଲି ।
 ଧମକ ଦେଇ ପଚାରିଲି କେଉଁଠି ସେ ଆଜି ସାଧନାକୁ ଓହ୍ଲାଇ
 ଦେଇ ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ମୋ ପେଟେ ସତ୍ୟା ମୋହରେ ସେ
 ସାଧନାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଲା ନୋଲି ଦେଖାଇ ଦେଲା ତା
 ସେପାଖେ ଘର ଦ୍ୱାର କିଛି ଦେଖିଲି ନାହିଁ । ଖାଲି ବହଳ ସାହି
 ଗଛର ଜଙ୍ଗଲ ଓ ସମୁଦ୍ର ଗନ୍ଧାର । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ସାହସ କରି ଅନେକ
 ଦୂର ଆଗକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲି ଜଙ୍ଗଲ ମଝିରେ ଭଙ୍ଗାରୁଜା ହୋଇ
 ଠିଆହୋଇଛି ଗୋଟିଏ ଘର ଆଉ ତାର ଭଙ୍ଗା ପ୍ରାନ୍ତ ଖୁମ୍ବରେ
 ମଣମଲ ପଥରରେ ବଙ୍ଗଳା ଅନ୍ତରରେ ଲେଖା 'ହୋଇଛି
 'ମଳୟ' ।

ଓ, ଯାହାକୁ ଲୋକେ ମଲାକୋଟି ବୋଲି କହନ୍ତି ସେଇଟା ?

ହଁ ସାର୍.....ରକ୍ତସାକାଳକୁ ପଶୁରିଲାକୁ ସେ କେବଳ ବୋକାଙ୍କ ଭଳି ଶୁଣୁ ରହୁଲା । ତା ଗୁହାଣରୁ ବୁଝିଲି ସେ ଯେମିତି ଏ ଘର ପାଖକୁ କେବେ ଆସିଣ ।

ମହେଶ ମନେ ମନେ ଏ ସବୁର ଗୋଟାଏ ସମୀକ୍ଷା କରିଦେଲା । ତାହେଲେ ସାଧନା ସେଇଠୁ ଫେରି ହୋଟେଲ ବାହାରେ ଲାଗି ରହି ରମେଶ ଓ ତା' ଭିତରେ ହେଉଥିବା ଆଲୋଚନାକୁ କାନ ଭେରିଥିଲା ! ତାହେଲେ ବି ତାର କଥା-କାହାଣୀ ଭିତରେ ସେ ଏହାର କୌଣସି ଲାଗିତ ଦେଲା ନାହିଁ ନାହିଁକି ?

ସେ ରକ୍ତସାକାଳା ଗଲା କୁଆଡ଼େ ?

ମୁଁ ତାକୁ ଆଉ କଣ ଛାଡ଼ି ଅସନ୍ତି ସାର୍ ? ବିଜୟ ଆନନ୍ଦରେ କହୁ ଉଠିଲା ଯଜ୍ଞନ୍—ତାକୁ ଥାନା ହାଜତ ଭିତରେ ସମ୍ଭାଳ ରଖିବ ।

ବେଶ୍ କରତ । ସମର୍ଥନ ସୁରକ୍ଷା ସ୍ତରରେ କହୁ ଉଠିଲା ମହେଶ । ହୁଏତ ଏ ମାମଲା ଭିତରେ ତାର ବି କିଛି ହାତ ଅଛି । ମହାଭୂତରେ ମହେଶର ଉତ୍ତମ ଲଜା କୁଆଡ଼େ ମିଳେଇ ଗଲା ।

କିନ୍ତୁ ଏଇ ସାଧନାକୁ ଧରି ମଧ୍ୟ ଧରି ହେବନାହିଁ, ଯଜ୍ଞନ୍ । ଶତମତ ଗୋଟାଏ ମାୟାଲୋକ ସେ ଫୁଟି କରି ଶୁଲିବି । ସେଇ କଣ ତେବେ ସୁଚରିତାକୁ ଖୁଣ୍ଟ କରିବାର ଜୟନ୍ତୀ ଅଭିସନ୍ଧର ମୁଖ୍ୟ ନାୟିକା ? ?

ହୁଏତ ଫେରିଆ ହୋଇଯାରେ ସାର୍ । ଯଜ୍ଞନ୍ ମହେଶର ଭବାବେଶକୁ ଲକ୍ଷ କରି କହିଲା ।

ପାଞ୍ଚ

ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଯତାନ ଆସି
ବସିବି ଛେଠକଣାନା ଭିତରେ । ମୁହଁ
ଦାଉ ଧୋଇ ପଦାକୁ ଆସି ମହେଶ
ପଶୁରିଲା, ଏତେ ସକାଳୁ ପୁଣି ।

କ'ଣ ହେଲା ଯତାନ ?

ହବ ଆଉ କ'ଣ ସାର୍ କହେଇ
ପଞ୍ଜରୀ ଶୁଭୁ ହୁଁ । ସେଇକଥା ଆପଣଙ୍କୁ

ଜଣାଇ ଦବାକୁ ଆସିଲି । ବିଫଳ ନୈଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟରେ କହୁଲା ଯତାନ ।

ଆଖି ମଲି ମହେଶ ପ୍ରାଣୀକ ଦୃଷ୍ଟିରେ କହୁଲା, କିଏ ସକାଳୁ
ଗଲା ଯତାନ । ରେକ୍ସାବାଲା ?

ନାଁ ସାର୍, ଚାଲି ସଜ ଶାଢ଼ୀରେ ରମେଶ ବାବୁ ଓ
ସାଧନା ଦେବୀ ଦିହେଁ ଗୁଲିପାଇଚନ୍ତି ।

ନିବାକ୍ ବିସ୍ମୟରେ ଗୁଡ଼ି ରହୁଲା ମହେଶ । ସାମନା ବଡ଼-
ଦାଣ୍ଡ ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟର କଅଁଳ ଭିରଣ ତେଜ ଗ୍ରାସୁଛି.....
ଆଉ ଏଇ ଅଲଅର ରଙ୍ଗ ଲଗିବା ପୂର୍ବରୁ ଏକ ମାସ୍ତାର ବୁଦ୍ଧ

ସୃଷ୍ଟି କରି ରମେଶ ଓ ସାଧନା ଗତିର ଅଂଧକାର ଭିତରେ
କୁଆଡ଼େ ଲାଗି ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଗୋଟାଏ ଚୌକିରେ ବସି ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ ମହେଶ କହିଲା—
ବେଶ୍ ।

ଭାବନା ଭିତରେ ଉତ୍ତରକୁ ମହେଶ ଲକ୍ଷ କରିନି ଯଜ୍ଞନ୍
ଗୁଲିଯିବା କାଟକୁ । ଦର୍ଦ୍ଦ ତନିଦିନର କଠୋର ସାଧନାର
ନିଷ୍ଫଳତାରେ ସେ ଗତିମତ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଛି ? ବିଶେଷତଃ ଯଜ୍ଞନ୍-
ଠାରୁ ମହେଶ ଓ ସାଧନାର ଏଇ ଅକସ୍ମିକ ଓ ଅସ୍ପଷ୍ଟାଶିତ
ପ୍ରସ୍ଥାନର ଖବର ପାଇ, ସାଧନାର ପଳାୟନ ମୂଳରେ ଆତ୍ମ-
ଗୋପନର ଅଭିପ୍ରେୟ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଥାଇ ନ ପାରେ ।
ମହେଶକୁ ଫାଙ୍ଗି ଦବାର ଅଜସ୍ର ପ୍ରୟାସରେ ସେ ହୁଏତ ଲାଗି
ପଡ଼ିଛି..... ।

ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନେଇ ମହେଶ ଥାନା ଅଡ଼କୁ ଗୁଲିଲା ।
ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ଗୋଟିଏ ସୂନ୍ୟ ରହିଛି..... ଫେରୁରିକ୍ସା
କାଳଠାରୁ ଯଦି କିଛି କଥା ଅସୁଲ କରାଯାଇ ପାରେ ।

ହାଜିର ସାମନାରେ ଠିଆ ହୋଇଛି ଯଜ୍ଞନ୍... କଏଦୀ-
ଠାରୁ ସେ କିଛି ଅସୁଲ କରିବାକୁ ତାକୁ ନାନାପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ଓ
ଧମକ ଚମକ ଦେବାର ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଛି ।

ମହେଶ ଥରେ ଜାଣି ଦୃଷ୍ଟରେ ଗୁଲିଲା କଏଦୀକୁ...
ବେଶ୍ ବଳିଷ୍ଠ ଦେହ, ବୟସ ୩୦ । ୩୨ ପାଖାପାଖି ହେବ ।
ରଙ୍ଗ ଶ୍ୟାମଳ ହେଲେ ବି ଚେହେରାରେ ବେଶ୍ ସି ତଳା ଅଛି...
ଗୁହାଣୀରେ ଆଭିଜାତ୍ୟ ଫୁଟି ଦିଶୁଛି । ହାଜିରରେ ଗତିଟାଏ
ରହିବା ଫଳରେ ଚେହେରାରେ ଅନେକଟା ବିଷଣ୍ଣତା ଥିଲେ ବି
ସେଥିରୁ ଦୃଢ଼ତା ସୂକ୍ଷ୍ମରୂପେ ଦିଶି ଯାଇଛି ।

ଯଜାନ୍ ଯେତେ ପଶୁରଲେ ବି ଉତ୍ତର ମିଳୁନି ତା'କୁ ।
 ଯେମିତି ଯଜାନ୍‌ର ପ୍ରଶ୍ନ ତାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁନି... ଅନ୍ୟମନସ୍ତ
 ଭାବରେ ସେ ଚାହିଁ ରହୁଛି ।

ହାଜିର ଖୋଲି ତାକୁ ମୁକ୍ତ କରିଦିଅ ଯଜାନ୍, ମହେଶ
 ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ଆଦେଶ ଦେଲା । ହାଜିରର ଲୁହା କବାଟ
 ଖୋଲିଗଲା ପରେ ମହେଶ କଏଦା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲା—
 ବାହାରକୁ ଆସ ।

ଧୀର ଓ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପରେ କଏଦାଟି ବାହାରକୁ ବାହାର
 ଆସି ବାଧ୍ୟ ଭାବରେ ଠିଆହେଲା ମହେଶ ଘାଟରେ । ମହେଶ
 ତାର ହାତ ଧରି ନିଜ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ନେଇଗଲା । ତାକୁ
 ଗୋଟାଏ ଚୌକରେ ବସିବାକୁ ଇଞ୍ଜିତ ଦେଇ ସାମନାର
 ଗୋଟାଏ ଚୌକ ଟାଣି ମହେଶ ନିଜେ ବସିପଡ଼ିଲା ।

କଏଦାଟି ସଫୋଟରେ ବସିପଡ଼ିଲା । ମହେଶ ସିଧା ଚାହିଁଲା
 ସାମନାରେ ବସିଥିବା କଏଦାର ଆଖିକୁ । ତା' ଚାହିଁକିର ଖବର
 ସହ୍ୟ ନ କରିପାରି କଏଦାର ଆଖି ଆସେ ଆସେ ତଳକୁ ଝିଙ୍କି
 ପଡ଼ିଲା ।

ନରମ ସ୍ଵରରେ ମହେଶ ପଚାରିଲା—ତମର ନାମ ଆଉ
 ଅସଲ ପରିଚୟ କହୁବନି ମତେ ।

କଏଦା ସେମିତି ତଳକୁ ମୁହଁ ଯୋଜି ରହିଲା । ମହେଶର
 ପ୍ରଶ୍ନର କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଲାନି ।

ଦେଖାଗୁଡ଼ିଆର ଏଇ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ମୁଁ ତମର ମନକୁ
 ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି ଏବଂ ମୋର ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମନେ

ହେଉଛି ଯେ ତମେ ପ୍ରତାରଣା ଦେଉଛ...ତା' ତମର ଗୁହାଣୀ
ସ୍ବପ୍ନ ଭାବରେ ବାନ୍ଧି କରୁଛି ।

ମହେଶ କଥା କହିବା ଭିତରେ କେତେକ ଭାବନାକୁ
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାଏ । କେତେକ ସ୍ବପ୍ନ ଶେଷିତ । ତା ଆଖି ତଳେ
ଛଳ ଛଳ ହେଉଛି ଦୁଇଗୁମା ଲହ ।

ସ୍ବପ୍ନାବୃତ୍ତ ହୋଇ ମହେଶ କହୁଛି—ସ୍ବପ୍ନ ସହଜ ଭାବରେ
ଏମିତି ବସନ୍ତ ମନ, ଜଙ୍ଗଲୀ ହୃଦୟ ନେଇ ଗୁଲିକାକୁ ଟେକି ।
ସବୁ ଦୁଃଖ ଓ ଚାନ୍ଦିକୁ ହସି ହସି ଭୁଲି ପିତାକୁ ହେବ । ମଣିଷ
ଜୀବନରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାସୁର ନିଷ୍ଠୁରତାକୁ ମାନିନେବାକୁ ହେବ ।
ତାହେଲେ ଜୀବନ ହେବ ସରସସ୍ଥ ।

ନିପୁଣ ଦାର୍ଶନିକ ସର କହ୍ନାନ କରୁଛନ୍ତି ମହେଶ—ଜଥାପି,
ଏଇ ସାହାସରେ ସାଥୀ ଦରକାର...ନୈରାଶ୍ୟର ଦୁଃଖ
ଭୁଲିବାକୁ, ଆଗକୁ ଗୁଲିକାର ସ୍ତେରଣୀ ସାଜିବାକୁ । ଆଜି ତମ
ଜୀବନରେ ସେମିତି ଗୋଟାଏ ନୂଆ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଆସିଛି । ମୋ
ଉପରେ ତମେ ବିଶ୍ବାସ ରଖ ।

କାସ୍ତୁରୀ କଥାରେ କେତେକ କହିପକାଇଲା—ମୁଁ କିନ୍ତୁ
ନାଗୁର ଇତିହାସରେ ବାବୁ । ନିଜ ଜୀବନର ଉତ୍ସ ପାଇଁ
ଯେତେ ନୁହେଁ ସେତେ...ନିଜ ପ୍ରତିଜ୍ଞାର ମହତ୍ତ୍ବ ବଜାୟ ରଖିବା
ପାଇଁ ।

ମୁଁ ସେଥିରେ ତମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ତମର ଅସଲ
ସରକସୁଆ ଜାଣିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ତମ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଉପରେ କୌଣସି
ଆଘ ଆସିବ ନାହିଁ ?

ତମା ନାଁ । ସମର କାନାଳି । ଏହାଛଡ଼ା କୌଣସି କଥା
କହବାକୁ କହିମାନ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୁହେଁ ଇତିସ୍ପେଷରେ କାବୁ ।

ଯୋରକର କଥା ଅସୁଲ କରବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲାନି ମହେଶ ।
ତା' କଲେ ହୁଏତ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଟିକକ ଦଳିଯିବ । ସମରକୁ ବିରକ୍ତ
କରି ଚିଛି ଲଭ ନାହିଁ.....ମନ କହଲେଇ ତା'ରୁ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ
କଥା ଅସୁଲ କରବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଜମାଦାରକୁ କଏଦୀକୁ ନେଇ
ଯିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ମହେଶ ଯତ୍ନକୁ ସାଥରେ ଧରି କାହାର
ପଡ଼ିଲା ।

ଏ ଜଣିଆକ ମଲ୍ଲକୋଟି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ମହେଶ
ଗୁରୁପାଖରେ ବୁଲିବୁଲି ସବୁଆଡ଼ ଦେଖି ନେଲା । ତା ପରେ ଘର
କାରିଗ୍ରା ଉପରକୁ ଉଠି ଭଲ ଭାବରେ ସାମନାର ଝରକା ଓ
କବାଟ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିରେଖି ଦେଖିଲା ।

ସାମନାରେ ଦୁଇଟି ବଡ଼ ଝରକା ଓ ଦୁଇଟି ଦରଜା ।
କାନ୍ଥ ଦେହରୁ ସଲସ୍ତର ଝଡ଼ି ଉଠେ ଜମି ରହୁଛି...କାସଗ୍ରାନ୍ ଓ
ଶିଗ୍ରାନ୍ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହୁଛି ଘରଟା ହୁଏତ ଅନେକ ଦିନରୁ ।
ପଛ ଝାଉଁଶର ପାଙ୍କରେ ଦେଖାଯାଉଛି ଶୁଣି ଶୁଣି କାଲିର
ସୁସ୍ବ...ଅତି ତା ପେ ପାଖରେ ମାଲ ସମୁଦ୍ରର ଦିଗନ୍ତ ବସ୍ତୁତ ।

—ଟିକ୍ ଏଇ ଘରଟାଟ ଯତ୍ନାନ ?

—ହଁ ସାର, ଏକବାରେ ନିର୍ଭୁଲ; ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ; ପାଟକ
ଖୁଲୁ ଉପରେ ମଖମଲ ସପର ଉପରର ଲେଟା । ଯତ୍ନାନ ପାଟକ
ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ିଯାଇ ପକେଟରୁ ରୁମାଲ କାଢ଼ି ମଲମଲ ସଥର
ଶୁଣିକ ବସି ପଞ୍ଚା କଲା । ଦାଉଆ ହୋଇଯାଇଛି ସଥରରରର ।

ଅକ୍ଷର ଗୁଡ଼ାକ ଭିତରୁ ବାଲି ଲିଭିଗଲାଣି । ତଥାପି ‘ମଳୟ’
ଶବ୍ଦଟା ଟିକ୍ ପଡ଼ି ହେଉଛି ।

ମଳୟ !! ଭାବହେଲ ହୋଇ ଉଠିଲ ମହେଶ । ଏହିପରି
ଏକ ନିର୍ଜନ ମରୁବେଶ ଭିତରେ ଛୁଇଁ ମୟୁକକୁ ବାନ୍ଧିରଖିବା ପାଇଁ
କେବେ କେଉଁ ସବୁହୁଏ ମନର ପରିଚଳନାକୁ ଘେନି ଜୀବନୀୟ
ପାଇଥିଲା ତୁନି ସୁରକର ଏଇ ଇମାରତ । ଶକ୍ତିର ମଳୟ କହୁ
ଅକ୍ଷର ଏଇ ମଲକୋଟି ଭିତରେ ଅସୁହୃତ୍ୟା କରିଛି । ସେଥିପାଇଁ
ମଲକୋଟିରେ ବହୁବା ଦୂରର ଆଜ, ତା ନା ଶୁଣିଲେ ଲେକେ
ଏକ ଅନାଗତ ଭବରେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ଜୀର୍ଣ୍ଣ, ପରିତ୍ୟକ୍ତ
ମଲକୋଟି ଅଜି ଭୁଲ ପ୍ରେତଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୋଲି ଲେକଙ୍କର
ବିଶ୍ୱାସ ।

—ସାର୍, ଯଜ୍ଞନ୍ ଡାକରେ ମହେଶ ଭାବନା ଭିତରୁ
ଫେରିଆସିଲା—ସାର୍, ଘର ଭିତରଟା ତଳସ କଲେ କେମିତି
ହୁଅନ୍ତା ?

ମହେଶ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇ କହିଲା—ହଁ, ତା ତ କରିବାକୁ
ସହଜ ଯଜ୍ଞନ୍, ତମେ ତାଲା ଭାଙ୍ଗିବା କାମ ଅରମ୍ଭ କର । ମୁଁ
ଟିକିଏ ବୁଲି ବୁଲି ଦେଖେ ।

ଯଜ୍ଞନ୍ କାମରେ ଲାଗିଗଲା । ମହେଶ ସାମନାର ହରକା
ଓ କୋଟ ଗୁଡ଼ିକୁ ତନଖି ଦେଖିବାରେ ଲାଗିଲା । ଅଳଗୁ ଜାଲ
ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଛି ଫାଙ୍କ ଗୁଡ଼ାକରେ । ଅନେକ ଦିନରୁ ହୁଏତ
ଖୋଲା ହୋଇଛି ଏ ସବୁ ।

ସାମନାର ଦରଜାଟାକୁ ଟାଣି ଖୋଲି ଦେଇ ଯଜ୍ଞନ୍
କହିଲା—ଆସନ୍ତୁ ସାର୍ ।

ସାମନାର କୋଠରୀକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ମହେଶ ଘରର ଅଗଣା ଭିତରକୁ ପଶିଆସିଲା । ଯେଉଁ କୋଠରୀ ପଛରେ ସେ ଗୁଡ଼ିଆସିଲା ସେଥିରେ ତା ଆଖି ଟାଣି ରଖିବା ଭଳି କୌଣସି କିଛି ନାହିଁ । ଉପର ତଳ ସବୁଆଡ଼ୁ ସେ ଗୁଡ଼ି ଦେଖିଲା—ଗୁଡ଼ର କଡ଼ ବର୍ଗା ଗୁଡ଼ାକ ଜାଣି ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ି ରହିଛି । ବାହାର ପରି ଅପରିଚ୍ଛନ୍ନ ଓ ଅଯତ୍ନିତ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଛି କୋଠରୀ ।

ଅଗଣାରେ ସହସ୍ର କିନ୍ତୁ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଗଲା ମହେଶ । ଅଗଣାର ଗୋଟାଏ କଣରେ କେତୋଟି ପୁଅକୁ ଗୋଲପା । ଗଛ ଗୁଡ଼ିକ ବେଶ୍ ଜୀବନ୍ତ ଓ ସଜେଇ ଅବସ୍ଥାରେ, ଯେପରି କେହି ଜଣେ ନିଜ ପରିଚୟା କରୁଛି ସେମାନଙ୍କର । କେଉଁଠି ହେଲେ ଏତେ ଟିକିଏ ଆବର୍ଜନା ନାହିଁ, ଏପରିକି ଝୁସ ପହଞ୍ଚିଏ ପଡ଼ିନା ।

ମହେଶର ଆଖିର ଧୂସିକୁ ଠିକ୍ ବୁଝିନେଲା ଯଜାନ୍ । ପଛପାଖ ଘରର ଗୋଟାଏ ଦରଜାକୁ ସେ ଏହା ଭିତରେ ଖୋଲି ସାରିଲା । ଘରଟିର ନିଖୁଣ ସାଜସଜ୍ଜା ଦେଖି ତାର ଆଖି ବୁଜି ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ମହେଶ ପଶି ଆସିଲା ଭିତରକୁ । ଘରଭିତରର ଆସବାବ ଭିତରେ ଖଣ୍ଡେ ସୁଟକେଶ ଓ ର୍ୟାକ୍ ଉପରେ ବେତେ ଖଣ୍ଡ ବସ୍ତୁ । ସୁଟକେଶଟିକୁ ଭାଙ୍ଗି ଖୋଲି ଦେଲା ଯଜାନ୍ ।

ସୁଟକେଶ ଭିତରେ ସାଇତା ହୋଇ ଥିଆହୋଇଛି ଦି ତଳ ଖଣ୍ଡ ବେଶ୍ ଦାମୀ ଶାଢ଼ୀ ଓ ଚାଉଳ । ମହେଶ ସବୁଗୁଡ଼ାକ ପୁରାପୁରା ଖୋଲି ଦେଖିଲା । ପିନ୍ଧା ହେବାର ଭାଙ୍ଗି ରହିଛି

ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଶାନ୍ତିରେ । ଗୋଟାଏ ପରିସର ସୁରଭର ଶାନ୍ତି ଆବେଶ
ସେ ସବୁଥିରୁ କାହାର ମହେଶକୁ ଆକ୍ରମଣ କରି ପକାଇଲା । ତିନି
ଏକାକ ମିଶ୍ର ସୁରଭର ଆମୋଦ ଉଠୁଥିଲା ସାଧନାର ପରିଧାନରୁ ।
ଏପରି ଏକ ଶାନ୍ତି ପରିସରକୁ ଘର ଭିତରକୁ ବାହାରି ଆସୁଥିଲା
ସାଧନା ? ?

ମୋର ଅନୁମାନ ସତ ହୋଇଛି, ଆନନ୍ଦରେ ଏକପ୍ରକାର
ନାଚି ଉଠି ବହୁଳ ଯତ୍ନ । ସାଧନା ନିଶ୍ଚୟ କାଲି ଏଠିକୁ
ଆସିବ । ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ ସାର୍, ଶେଷ ଶାନ୍ତିକୁ ଚିତ୍ତାଳି ପରୁଣ
ଯତ୍ନ । ଏଇ ଶାନ୍ତିପିତ୍ତ କାଲି ହେଟେଲରୁ କାହାରୁଥିଲା ସାଧନା ।
ଅସ୍ଥଳର ଏଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୁଡ଼ାକର ଗୁପ୍ତ ମୋର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ
ମନେ ପଡ଼ୁଛି ସାର୍ ।

ମହେଶ [ଅସ୍ତ୍ରାନ୍ତରରେ ଶୁଣି ରହୁଥିଲେ । ଯତ୍ନରୁ
କଥା ସରିଲା ପରେ ସେ ଶାନ୍ତିଟିକୁ ଧରି ଭାବୁଥିଲା ଏଇ ଗାଡ଼ି
ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ଶାନ୍ତି ଉତ୍ତମ କଥା ଶୁଣି ଭିତରେ ସାଧନାକୁ
ଆସୁଗୋସନ କରିବାକୁ ସମସ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବ ।

ବ୍ୟାଘ୍ର ଉପରେ ଥିବା ବହୁ କେତେକ ଶାନ୍ତି ଦେଖିଲା
ମହେଶ.....ପ୍ରଥମ କେତୋଟି ଆଧୁନିକ କଳା ଉପନ୍ୟାସ
ଓ କବିତା ସାର୍.....ପ୍ରଥମ ସରେ ପ୍ରଥମ ଓଲଟେଇ ଗଲା
ମହେଶ । କୌଣସିଠାରେ ଟିକିଏ ହେଲେ ଦାଗ ନାହିଁ । ଅବକଳ
ନିଆ ପରି ରହୁଛି ସବୁ । ଯତ୍ନ ହାତରେ ପରିଥିବା ବହୁ
ଶୁଣି ଆଡ଼କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ମହେଶ ପରୁରଲା—ସେଇଟା କି ବହୁ
ଯତ୍ନ ?

ଯଜ୍ଞନ୍ କହି ଶକ୍ତିକ ମହେଶ ଦ୍ଵାଦଶ ବର୍ଣ୍ଣା ଶେଷ
 ଦେଇ କହୁଲ—ଏଇଟା ଗୋଟାଏ ମେଢ଼ସିନିର ବହୁ, ସାର୍ ।
 କୁତୁସ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠିଲ ମହେଶ । ଆଗ୍ରହରେ କହୁର ପୁଷ୍ପା
 ଗୁଡ଼ାକ ଓଲଟାଇ ଦେଲା ସେ । କହୁଟି ରେଣୁ ଧୁରୁଣା । ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ପୁଷ୍ପାରେ ସେନ୍ଦ୍ରୀଲର ଦାଗ । ଶେଷ ସହଟିର ଗୋଟାଏ କଣ
 କେହୁ ଭରି ନେଇଛି । ତାର ପାଖକୁ ବେଶ ଗୋଲ ଗୋଲ
 ଇଂରାଜୀ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ହୋଇଛି କଥୁ । ଓଁକାର ଲଘୁକ୍ର
 ଠାରୁ ଛୁଡ଼େଇ ନିଆହୋଇଛି ।

ସୁଟେକେଣ୍ଡ ଓ ବହୁଜୀବ ନେଇ ଯଜ୍ଞନ୍ ଓ ମହେଶ
 ପଛଦରକା ଦେଇ କାହାକୁ ଆସିଲେ । ପଛ ଦରକାଟା ଗର୍ଭ
 ହେଲେ ବି ଖୋଲିବା କା କିମ୍ବ ହେବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା
 ହେଉନି...ଏଇ ଦରକାବାଟ ଦେଇ ପ୍ରତିଦିନ ଯେ ଘରଟି
 ଭିତରେ ଚଳପ୍ରଚଳ ହେଉଛି ଏହା ବୁଝିବାକୁ ବାକି ରହିଲା
 ନାହିଁ ମହେଶର । ଠିକ୍ ଘର ପଛରୁ ସମୁଦ୍ରକୁ ଯାଏ ଜାଗାଟି
 ହାଉଁ ଓ ଚିନିଚମ୍ପା ଗଛରେ ଗହଳ ହେଲେ ବି ତା ଭିତରେ
 ଗୋଟାଏ ରକ୍ଷା ସିକାରେଇ ବାଟ ଦେଖାଯାଉଛି । ସେଇ ସପ୍ତା
 ଉପରର କାଲି ଉପରେ ରକ୍ଷା ଚକର ଦାଗ ପଡ଼ିଛି
 ଏ ସମ୍ପର୍କ ।

ଅଦମ୍ୟ ଉସ୍ତାଦ୍‌ରେ ମହେଶ ଆଗେଇଗଲା ସେଇ
 ଦ୍ଵାଟରେ । ମଝିରେ କାଲି ଆଡ଼େଇ ଦେଲୁ ଇଟାର ସପ୍ତା ସ୍ଵଳ୍ପ
 ହୋଇ ଦେଖାଗଲା । ସେଇ ସପ୍ତାରେ ରକ୍ଷା ଚକର ଦାଗକୁ
 ଅନୁଚରଣ କରି ମହେଶ ଆବଶ୍ୟକ କଲା ସପ୍ତା ଯେଉଁ ଅପ୍ରସ୍ତ
 ଗଲିରେ ମିଶି ଯାଇଛି, ସେଠି ବସିବ ନାହିଁ । ଗୋଟାଏ ପାଖରେ
 କାଲି ଉପର ଯାକ ସୋଲାଙ୍ଗ ଗଛ ଛାଇ ରହିଛି, ଏବଂ ଆଉ

ସାଖର କିଛି ଦୂରରେ ସମୁଦ୍ର । ଖାଲି ରକ୍ଷାକୁ ଏଇବାଟେ
ଟାଣିନବାକୁ ଦୃଢ଼ ବଶେଷ କଷ୍ଟକର ହୋଇନାହିଁ କାଲି
ସିଦ୍ଧରେ ।

ଗଳିମୁଣ୍ଡର ପଦସ୍ଥ ମହେଶ କହୁଲା—ସାଧନା ନିଶ୍ଚୟ
ଏଇଠିକୁ ଯା'ଆସ କରୁଥିଲା ଯତ୍ନ । ତମେ କାଲି ଠିକ
ଦେଖିବ ।

ଯତ୍ନ ନିଜର ବାହାଦୁରୀରେ ଫୁଲିଉଠି କହୁଲା—ଏଇଠି
କିନ୍ତୁ ସାଧନାକୁ କାଲି କାରୁ କରପାରିଥିଲେ ଆମକୁ କିଛି ଉପ୍ୟ
ମିଳିଥାନ୍ତା ସାର୍ । ମୋର ଏତେ ଶକ୍ତିରେ ଓ ଏପରି ନିର୍ଜନତା
ଭିତରେ ସେ ସାହସ ହେଲାନି ।

—ତମେ ଠିକ୍ କାମର ଲୋକ ଯତ୍ନ, ମହେଶ
ଯତ୍ନକୁ ଉତ୍ସାହୀତ କରିବାକୁ କହୁଲା—ଏଇ କେଶର କିଛି
କନାଶ ବାହାର କରପାରିଲେ ତମକୁ କେହି ଅଟକାଇ ରଖି-
ପାରିବେନି । ଆସେ ଆସେ ତମେ ଉପରକୁ ଉଠିଯିବ ।

ଯତ୍ନ ଉତ୍ସାହୀତ ହୋଇ ନିଜର କାରସାଦ ବୟାନ
କରିଗଲା—ମୁଁ ରକ୍ଷାବାଲାଟାକୁ ହାଜତରେ ଛାଡ଼ି ଶକ୍ତିଭିତରେ
ଏଇ ମଲ୍ଲକୋଠିର ଆହୁର ସଂଧାନ ନବାକୁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା
କଲି । ମ୍ୟାନସିଆଲଟିର ସୁଦର୍ଶନବାବୁଙ୍କ ଛଡ଼ା ସେ ବିଷୟରେ
କେହି କିଛି କହିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ସୁଦର୍ଶନ ବାବୁ ! ଭୁକ୍ତସ୍ଥିତ କରି ମହେଶ ପଚାରିଲେ—
ସେ ତ ମ୍ୟାନସିଆଲଟି ଚେୟାରମ୍ୟାନରୁ ଅନେକ ଦିନଠୁ
ମଲେଣି ଯତ୍ନ । କ'ଣ ବୁଝିଲ ଡାକ୍ତର ?

ସେ ଗୋଟାଏ ଯୁଗର କଥା ଗପିଗଲେ ସାର୍ । ଦାଦା
 କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ତଳର କଥା ନିଶ୍ଚୟ ଭାବରେ ମନେ ଥିବାପରି
 ସେ କହିଗଲେ ଏ ଘରର ସେତେବେଳେ ବାସିନ୍ଦା ଥିଲେ
 ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଜଣେ ବାହୁଣୀ ଜମିଦାର ସୁରେଶ ଉଚ୍ଛାର୍ଯ୍ୟ ।
 ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାଁ ଥିଲା 'ମଲୟା' । ମଲୟର ନାମକରଣ
 କୋପଡ଼ିଏ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାମରୁ । କାଳକ୍ରମେ ଏଇ ମଲୟାଙ୍କର
 ହଠାତ୍ ଅନ୍ତର୍ଜାତ ସୁରେଶଙ୍କୁ ଅଭିଭୂତ କରିପକାଇଲା ।
 ସେତେବେଳେ ପୁରୀ ସହରରେ ଏଇ ବ୍ୟାପାର ନେଇ ଶକ୍ତିମତ୍ତ
 ଗୁପ୍ତଲ୍ୟ ଖେଳିଯାଇଥିଲା, ମାତ୍ର ଯୋଲିସର ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ସତ୍ତ୍ୱେ
 ମଲୟାଙ୍କର କୌଣସି ସଫଳତା ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଶେଷରେ
 ଯୋଲିସ ଅନୁମାନ କରିଥିଲେ ମଲୟାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଛି ।
 ତା ପରେ ସୁରେଶଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ମେମ୍ବରୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ ।
 କିନ୍ତୁ ଦିନଦିନ ଏ ଘରେ ବେଶ୍ ଗହଳହେଳ ବି ଜମି ଉଠିଥିଲା ।
 ମଲୟାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ, ପୁଅଟି ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସହଜ
 ରହୁଥିଲା । ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ବିତିଗଲା ପରେ ହଠାତ୍ ଦିନେ ସକାଳୁ
 ଦେଖାଗଲା ସୁରେଶଙ୍କରୁ ଓ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ଦିହେ ମୃତ
 ଅବସ୍ଥାରେ ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ପଡ଼ି ରହିଛନ୍ତି । ଝଲକା ଝଲକା
 ରକ୍ତ ବାନ୍ତି ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଘରର ଚଟାଣରେ । ତଳର
 ପରୀକ୍ଷା କଲେ କହିଲେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଭାବିକ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଛି
 ରକ୍ତସ୍ନାତ ସେଗରୁ । ଏଇ ଘଟଣା ପରେ ପରେ ମଲୟାଙ୍କର
 ପୁଅଟି ତାର ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲିଗଲା । ପରିତ୍ୟକ୍ତ
 ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଲା ମଲ୍ଲକୋଠି । ଲୋକେ ସେଥିର ରହିବା
 ଦୂରର ଥିଲା । ସେବାଟେ ଯା'ଆସ କରିବାକୁ ଉତ୍ସୁକ ଲୋକ
 ଅନେକ ପ୍ରକାର ଭୟଙ୍କର ଗୁଜର ଉଠିଲା ଲୋକମୁଖରେ ।

ମଲୟାଳର ଅତ୍ୟୁତ ଶୁଭା ସେ ଘରେ ଘରକୁଲ୍ଲି ଟିକାରି ସମସ୍ତେ
ରସୁକଲେ । ଗଲ ବାରକର୍ଷ ଧରି ଘରଟି ର ଗଣିକାକେଶଣ
କରିବା ଦୂରେ ଥାଉ, ତା ଉପରେ ମାଲିକାନା ଜାହାର କରିବାକୁ
ସମ୍ୟକ୍ତ କେହି ଅସିନାହାନ୍ତି ।

ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟରୁତ ପରି ମହେଶ ଶୁଣିଗଲ ମଲକୋଟିର ଏଇ
ବିଶୟ ଲଜିହାସ । ମଲୟା, ସୁରେଶ ଓ ତାଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀକୀ
ସମ୍ପ୍ରାଜ୍ଞର ରହସ୍ୟମୟ ମୃତ୍ୟୁ ଯେଉଁ ପଟ୍ଟଭୂମିରେ ହୋଇଥିଲା ଆଜି
ଦୀର୍ଘ ପନ୍ଦରବର୍ଷର ବ୍ୟବଧାନ ପରେ ସେଇ କଳଙ୍କମୟ
ମଲକୋଟି ହୁଏତ ସୁବିରତାର ମୃତ୍ୟୁପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ
କରିବ । ମଲକୋଟି କାସ୍ତୁରୀ ହୋଇଉଠିବ କିଉସ୍ତୁ ମୃତ୍ୟୁର
କ୍ରୀଡ଼ା ଭୂମି । ସମବେଦନାରେ ଭରିଗଲା ମହେଶର ମନ ।

ରିକ୍ସା ନମ୍ବର ଭିତର ଛୟାଲିଖ୍ । ହଠାତ୍ ଶ୍ରେକଗଲା
ଯଜାନ୍ । ସାମନା ରାସ୍ତାରେ ଯାଏଁ ନେଇ ହୁଟିଗୁଲିବ ରିକ୍ସାଟା
ଆଖି ମଲି ପୁଣି ଥରେ ବେଶିଲା ଯଜାନ୍ ରିକ୍ସାର ନମ୍ବରକୁ ।
ତା ପରେ ଶିଫ୍ଟ ବେଗରେ ଦଉଡ଼ିଯାଇ ରିକ୍ସାଟାର ଛତାକୁ
ଧରିପକାଇ ସେ ପାଟିକର ଉଠିଲା—ଶ୍ରେକ ରିକ୍ସାକାଲା ।
ରିକ୍ସାଟା ବନ୍ଦହେବା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଯଜାନ୍ ପଶୁରିଲା—ଏ
ରିକ୍ସା କେବେଠି ଟାଣୁରୁ ? ଯଜାନ୍ ର ପୁଲିସ ପୋଷାକ ଓ
ଭର୍ଜନ ଗର୍ଜନ ଶୁଣି ରିକ୍ସାକାଲାଟା ବେଶ୍ ଭୟଭୀତ
ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ଥରିଲା ଗଳାଓର ସେ କହୁଲା—ହଜୁର,
ଆଗରୁ ପୁଣିରେ ରିକ୍ସା ଟାଣୁଥିଲି । ଗୁରୁମାସ ପାଇଁ ସେତେ ଧନା
ବୁଝିବାକୁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲି । କାଲିଠି ଘରୁ ଅସିଲିଣି । ଆଜି
କେଳ ପାଞ୍ଚ ଘଡ଼ିକ ରିକ୍ସା ଧରିବି ।

—ଏ ରକ୍ଷା ତୁ ଆଗରୁ ଟାଣୁଥିଲୁ ?

—ହଁ, ହଜୁର୍ ।

—ମାଲିକ ଘର ଖେଉଁଠି ? ସକାରି ଓହ୍ଲାଦେଇ ଆ,
ଆମ ସାଙ୍ଗେ ।

ରକ୍ଷାକାଲ୍‌ଟା ନରେନ୍ଦ୍ରକୋଣରେ ଯେଉଁ ଘରଟା
ଦେଖାଇଦେଲା ତାକୁ ଦେଖି ଯଜାନ୍ ଏକପ୍ରକାର ଚମକି ପଡ଼ିଲା ।
ଘରଟା ସୁଦର୍ଶନକାରୁଙ୍କର ପାଟକକୁ ଲାଗିଛି । କାଲି ରାତିରେ
ସୁଦର୍ଶନ କାରୁଙ୍କଠାରୁ ମଲକୋଠର ଇତିହାସ ସମ୍ବନ୍ଧ କରିଥିଲା
ସେ । ରକ୍ଷାକାଲ୍‌କୁ ଆନା ପାଖରେ ଅଟକାଇ ରଖି ମହେଶ
ଓ ଯଜାନ୍ ଫେରିଆସିଲେ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ ଘରପାଖକୁ । ବୁଢ଼ୀଆଣି
ଜାଲପରି ଏ କେସ୍‌ରେ ସବୁଟା ଅଡ଼ୁଆ ଉଡ଼ୁଆ ହୋଇଯାଇଛି ।
ନୂଆ ନୂଆ ଉତ୍ସାହ ସଫା ମିଳୁଛି । ଯଜାନ୍ ସଦେହ ଓ
ଚିନ୍ତାରେ କହିଲା

ମୁଁ ଘର କୁଳ କନାବ କିଛି ପାରିନାହିଁ ସାର ।

ଅନୁସାଣିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ମହେଶ୍—ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେଇଆ
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛି ଯଜାନ୍ । ସବୁଟା କେଳକୁଦେଳ ଯେମିତି
ଗୋଳମାଳିଆ ହୋଇଯାଇଛି । ତେବେ...ଟିକିଏ ଶେକିଯାଇ
ଚିନ୍ତାକୁଳ ଭାବରେ ପଶୁରିଲା ମହେଶ—ତମେ ସୁଦର୍ଶନକାରୁଙ୍କର
ହାଇ ହେବେ କିଛି ବୁଝିଥିଲ ଯଜାନ୍ ?

—ନାଁ ସାର.....ଗ୍ଲେଟ ଉତ୍ତରଟିଏ ଦେଇ ଯଜାନ୍
ଦାଲ୍‌ଦାଲ୍ କରି ଗୁହଁ ରହିଲା ମହେଶର ମୁହଁକୁ । ମହେଶଠାରୁ
ଆହୁରି କିଛି ସୁଣିବାକୁ ସେ ଯେପରି ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରୁଥିଲା ।

—ମୁଁ ତମଠାରୁ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ ନାଁଟା ଶୁଣି ବେଶ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲି ଯଜାନ୍ । ଦିନେ ଥାନାର ପୁରୁଣା କାଗଜପତ୍ର ଭିତରେ ମୁଁ ଏମିତି ଗୋଟାଏ ନାଁ ଦେଖିବାର ଖିଆଇ ହେଲି । ଆଉ ତମେ ଯେତେବେଳେ କହିଲ ସେ ଏଠାକାର ମ୍ୟାନିସି-ପାଲଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ ଥିଲେ ସେତେବେଳେ ମୋର ସେ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଯୁ ଘଟଣାଟା ହାସ୍ୟାତ୍ମକରେ ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ।

ଉତ୍ସୁକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯଜାନ୍ ମହେଶର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁରହିଲା ।

ସେତେବେଳେ ସୁଦର୍ଶନବାରୁ ଜାଲ୍ ନୋଟ ତାହାର ଓ କାରଦାର କରୁଥିବାରେ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ସଂପୃକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଖୋଲିସ ଅନୁମାନ କରି ସୁଦର୍ଶନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିଥିଲେ । ଦିନକୁ ଦିନ ଜାଙ୍କର ସଂପତ୍ତି ଯେପରି ଭାବରେ ଓ ଯେତେ ଅକସ୍ମିକ ଭାବରେ ବଢ଼ିଗୁଲୁଥିଲା, ତା ଭୁଲନାରେ ତାଙ୍କର ଉପର୍ଜିତ ଥିଲା ଅତି ନଗଣ୍ୟ...ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖୋଲିସର ସଂଦେହ କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଥିଲା । ମାତ୍ର କୌଣସି ପ୍ରକାର ପ୍ରମାଣ ଅଭାବରୁ ସେ ନିଜର ଦୋଷ ଖଲାସ ହୋଇଗଲା ।

ଯଜାନ୍ ନିରାଶ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ଯେପରି ସେ ମହେଶଠାରୁ ସୁଦର୍ଶନ ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ଗୁପ୍ତତାଙ୍କର ମାମଲା ଶୁଣିବାକୁ ଆଶା କରିଥିଲା ହୁଏତ । ଜଣକର ଶ୍ରୀ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଦେଖି ନପାରିବାଟା ତ ଗୋଟାଏ ମାମୁଲି ଘଟଣା ସାର୍ ।

...ନାଁ, ଘଟଣାଟା ତମେ ଯାହା ଭାବୁଛ ସେତେ ମାମୁଲି ନୁହେଁ ଯଜାନ୍ । ମୋର ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ ବିଷୟରେ ବେଶୀ କିଛି ଜାଣିବାର ଆଶ୍ରୟ ନଢ଼ିପାଇଛି । ହୁଏତ ଏଇ କେସ୍‌ଟାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଭିତରେ ମୁଁ ଯାହା ଚାହୁଁଛି, ତା ସାଇ ପାଇସାରେ ।

—ଅପଣ କଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ସାର୍, ଏ ମାମଲା ଭିତରେ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କର କିଛି ହାତ ଅଛି ? ବେଶ୍ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଇ ପଚାରିଲା ଯତୀନ୍ ।

—ଅପତ୍ତତଃ ସେପରି କିଛି କାରଣ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ସୁଦର୍ଶନଙ୍କର ଗୁଲିଚଳନ ଯେ ସନ୍ଦେହର ବାହାରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଠିକ୍‌ଭାବରେ କହୁ ହେବନି ଯତୀନ୍ । ଉତ୍ତେଜିତଃ ମଲ୍ଲକୋଟିର ରହସ୍ୟ ସହିତ ସେ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି ଏହା ଭାବିବା ସ୍ବାଭାବିକ । ଚିନ୍ତାକୁଳ କଣ୍ଠରେ କହୁଲା ମହେଶ ।

ଯତୀନ୍ କହୁଲା—ଅତୁଆ ସୁତାରୁ କିନ୍ତୁ ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ଶିଅ ବାହାରୁଛି ସାର୍...ମଲ୍ଲ କୋଟି ଭିତରୁ ମିଳିଥିବା ସେହି ଡାକ୍ତର କହୁ କେତେଗଣ୍ଡ ସହିତ ପୋଷ୍ଟମର୍ଟମ ରିପୋର୍ଟରେ ଲେଖାଥିବା ଆର୍ସେନିକ ପଏଜନ୍‌ର ଯେପରି ଘନିଷ୍ଠ ସ୍ପର୍ଶକ ରହିଛି ।

ମୁଣ୍ଡଟେକି ମହେଶ କହୁଲା—ହଁ ତାଠିକ୍...ସୁଚରିତାଙ୍କୁ ଯେ କେହି ଜଣେ ଡାକ୍ତର ହତ୍ୟା କରିବି ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ।

ହତ୍ୟା ନୁହେଁ ସାର୍— ପ୍ରବଞ୍ଚନା କରିବି ବୋଲି କହନ୍ତୁ—କଥା ଛଡ଼ାଇ ନେଇ କହୁଲା ଯତୀନ୍ ।

ପ୍ରବଞ୍ଚନା ! ଟିକିଏ ଭାବିଲାପରି କହୁଲା ମହେଶ—ହଁ ତା’ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଏ କେଶ୍‌ଟା ସତେ କି ଡାଳ ମେଲାଇ ଚାଲିବି... ସୁଦର୍ଶନ ଓ ସମରଙ୍କର ସାଧନା ଓ ରମେଶ ସହିତ କି ସ୍ପର୍ଶ ! ପୁଣି ଏ ସମନ୍ତେ ମଲ୍ଲକୋଟି ସହିତ କିପରି ଓ କାହିଁକି ଜଡ଼ିତ ଏଥିର ଉତ୍ତର ନମିଳିଲା ଯାଏ ସୁଚରିତାର ମୃତ୍ୟୁର ପଛଭୂମି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ରହିବ ।

ମହେଶର ଦୀର୍ଘନିଶ୍ବାସର ଅସହାୟତା ଭିତରେ ଯତୀନ୍ ଯେଉଁ ସଙ୍କେତ ଟିକକ ଖୋଜୁଥିଲା ତା’ ଯେପରି ସେ ପାଇଗଲା ।

ଛଅ

ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଦିନର ଆଲୁଅ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ମିଳେଇ ଯାଉଛି ଶକ୍ତିତା ନବବୟସ ପରି । ପୃଷ୍ଠ ସହରର ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ସନ୍ଧ୍ୟାର ନିର୍ଜନ-ତାଟା ଶାନ୍ତମତ ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଛି... ବିଶେଷତଃ ନରେନ୍ଦ୍ର କୋଶର ଗସ୍ତ। ଉପରେ ଲୋକ ଚଳାଚଳ ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ ।

ଧୀର ପଦକ୍ଷେପରେ ଅନ୍ଧାର ତଳ ମହଲର ପାହାଚ ଉଠି ଯତୀନ୍ ଉପର ମହଲର ଯେଉଁ ଘରଟି ସାମନାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ସେଠି ଆତ୍ମଗୋପନ କରି ରହି ପାରିବାର ସାହାସ ହେଲାନି ତା'ର । କୋଠର ଭିତରେ ଜଳୁଥିବା ଗାଳ ଆଲୁଅର ପ୍ରକାଶ ଭଏଲ୍ ପରଦା ଭେଦ କରି ବାହାରର ବାରଣ୍ଡାକୁ ବେଶ୍ ଆଲୋକ କରି ରଖିଛି । ଏକ ମିଷ୍ଟ ସୁରଭର ଆମୋଦ ଆଚ୍ଛନ୍ନ କରି ରଖିଛି ଗୁରୁଆଡ଼େ । କେଉଁ ଦୁରରୁ କ୍ଷୀଣ ଭାବରେ ଭ୍ରମି ଆସୁଛି ନାଗକଣ୍ଠର ଗୀତ ମୁଚ୍ଛୁନା । ତଳର ବିଭସ୍ତ ଅନ୍ଧକାର ସାଥରେ ଏ ପରିବେଶର କୌଣସି ସମତା ନାହିଁ ବା ସଂଯୋଗ ନାହିଁ ଯେପରି । ଏଠି ଯେପରି କେଉଁ ଅଲକା ପୁରୀର ମାୟାଲୋକ ଭିତରେ ସୁଦର୍ଶନ ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦେଇ ଭୁଲିଯାଇଛି ବାହାର ଦୁନିଆକୁ ।

ସନ୍ତ୍ରସ୍ତରେ ଯତୀନ୍ ପରଦା ଅଡ଼େଇ ଘର ଭିତରକୁ ଚାହିଁଲା । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !! କେହିହେଲେ ଜଣେ ଏ ଘରେ ନାହିଁ । ଅସ୍ବାବ୍ ପହଞ୍ଚିଲା

ଅରମ୍ଭ କରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଜସଜ୍ଜା, ଭିତରେ ଏକ ସଉକୁନି ମନର ନିପୁଣ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଯେତକି ପୁଟି ଦିଶୁଛି, ସେତକି ।

ଘରର ତଳି କାନ୍ଥରେ ଦରଜା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସବୁ ଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ... ଦୁଏତ ଅନ୍ୟଘର ଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲ୍‌ଅ ଜଳୁନାହିଁ । ନିରବକ୍ତି ନି ଭାବରେ ଭିତରୁ ସେଇ ନାଗ୍ନିକଣ୍ଠର ଗୀତାଲପ । ସୁଦର୍ଶନ କାହିଁ... କାହିଁ ବା ଏଇ ସୁରର ବୁଲ୍‌ବୁଲ୍ କୋକିଳକଣ୍ଠୀ ନାହିଁ ??

ଏମିତି ଏକୁଟିଆଟା ଶ୍ରେୟସର ଠିଆହୋଇ ରହିବାଟା ଏକାନ୍ତ ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ଯତୀନ୍‌ର । ଗୋଡ଼ଟିପି ସେ ଭିତରକୁ ପଶିଯିବା ମାତ୍ରେ ଗୀତ ମୁହଁନା ହଠାତ୍ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ସେ ନିଜକୁ ସମତ କରିନବା ଭିତରେ ସାମନ୍ତର ଦରଜା ଖୋଲି ସୁଦର୍ଶନ ପଶି ଆସିଲେ ।

—ଆରେ, ବସ, ବସ । କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଲାନି ତ ଆସିବାକୁ, ତଳେ ରହି ମତେ ଖବର ତ ପଠାଇ ପାରି ଥାଆନ୍ତୁ ଏକାବ୍‌ସାକେ କହିଗଲେ ସୁଦର୍ଶନ ।

ଯତୀନ୍ ବସୁ ବସୁ କହିଲା—ତଳେ ଅନେକ ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରି କାହାର ଦେଖା ପାଇଲିନାହିଁ ଖବର ଦିବାକୁ । ମୁଁ ବାସ୍ତବିକ ଦୁଃଖିତ ଆପଣଙ୍କୁ ଏପରି ସମୟରେ ବିରକ୍ତ କଲି ।

ସମୟ ! ବଞ୍ଚକଣ୍ଠରେ କହିଲେ ସୁଦର୍ଶନ... ସମୟର କୌଣସି ଜ୍ଞାନ ମୋର ନାହିଁ ସଞ୍ଚାର ବାବୁ ।

କଥା ଛଡ଼ାଇନେଇ ଯତୀନ୍ କହିଲା—ସଞ୍ଚାର ନୁହେଁ, ମୋ ନାଁ ଯତୀନ୍ ଆଜ୍ଞା—ଠିକ୍ ଠିକ୍ ହିଁ ତେବେ ଯତୀନ୍ ବାବୁ, ମୁଁ ସମୟର କୌଣସି ହସାବ ରଖେନାହିଁ । ତମେ ଆସିବ ଖୁବ୍ ଭଲ କରିବ—ବୁଢ଼ା ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଡାକି କରିଚନ୍ତି... ହେଲେ ଅନ୍ଧକାର ରହିଛି ମୋର ବିଶୁଦ୍ଧ ସହରର । ଏ ଆଲ୍‌ଅକୁ ମୁଁ ମୋଟେ ସହ୍ୟ କରିପାରେ ନି ଯତୀନ୍ ବାବୁ ।

—କିନ୍ତୁ ଏ ବୟସରେ ଏମିତି ନିଃସଙ୍ଗ ରହିବାଟାକୁ ମୁଁ ଭଲ ମନେ କରୁନି ସୁଦର୍ଶନ ବାବୁ । ଦେହପା ଦେଖିବାକୁ ଅନ୍ତର୍ଘଟ ଜଣେ ଦିକ୍ଷା ଗୁରୁବାକର ରଖିବା ଉଚିତ ।

ତା ଉଚିତ ନିଶ୍ଚୟ...କିନ୍ତୁ ମୋ ପରି ରୁଷ, ନିରସଲେକ ପାଖେ କେହି ରହିବାକୁ ସଜି ହେଲେ ତ !! ତେବେ—ହଠାତ୍ ଛେପି ଢୋକି ରହିଗଲେ ସୁଦର୍ଶନ । ଯତୀନ୍ ହସକୁର ମୁହଁକୁ ଦେଖି ସେ ଅତମତ ହୋଇଗଲେ ଯେପରି ।

ଯତୀନ୍ ଏପରି ଭାବଟା କଟାଇ ଦେବାକୁ କହିଲା—ମୁଁ ଅସିଲେ ବେଳେ ତ କେହି ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଗୀତ ବୋଲୁଥିବାର ଶୁଣିଲି । ତେବେ ସେଇଟା ଆପଣଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଘରୋଇ ବ୍ୟାପାର ଟିକିଏ ରହିଯାଇ ଯତୀନ୍ କହିଲା—ଏ ବୟସରେ ସଙ୍ଗିନୀର ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ଏଡ଼ି ହୁଏନା ସୁଦର୍ଶନ ବାବୁ । ଯତୀନ୍ ମୁହଁ ତଳକୁ ଗୋଡ଼େଇଲା ।

ସୁଦର୍ଶନ ସରକ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ବରେ ଯତୀନ୍‌କୁ ଚାହିଁଲେ—
ତାପରେ ହୋ ହୋ ହୋଇ ହସିଉଠି କହିଲେ—ତମେ ଠକିଗଲ
ଯତୀନ୍ ବାବୁ । କଥା ବୟସର ମନ ତ !!

ସିମ୍ପୁରୁ ଉଠିଲା ପରି ମୁହଁଟେକି ଯତୀନ୍ କହିଲା—ଆଜ୍ଞା...

—ତମେ ଯେଉଁ ନାଶ୍ବର ସଙ୍ଗୀତ ଶୁଣୁଥିଲ ସେ ମୋର ଲୀଳ—
ସଙ୍ଗୀତ ନୁହେଁ ଯତୀନ୍ ବାବୁ; ସେ ମୋର ଜୀବନ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରାୟତଃ
ପତ୍ନୀ...ଶ୍ରୀମତୀ ରୁଷ ଭାବରେ କହିଲେ ସୁଦର୍ଶନ ।

ଲଜିତ ଭାବରେ ଯତୀନ୍ କହିଲା—ମତେ ସମା କରବେ ସାର୍,
ଏସବୁ ଆପଣଙ୍କୁ କହି ମୁଁ ବଡ଼ ଭୁଲ୍ କରାବି ।

ପୁଣି ଥରେ ହସିଉଠି ସୁଦର୍ଶନ କହିଲେ—ତମେ ବୁଦ୍ଧିମାନ
ଯତୀନ୍ ବାବୁ । କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ଯେ ବୋକା ଏହା ତମେ ଧରି
ନବନି । ପୋଲିସ ବିଭାଗ ବିପୟରେ ମୋର ବଡ଼ ଭକ୍ତ ଅଭିଜ୍ଞତା

ରହୁଛି । ପୋଲିସ ଅଫିସର ଥରେ ଯାହାକୁ ଭୁଲ ବୋଲି କ୍ଷମା ମାଗିନିଏ, ସେଇଥିରୁ ସନ୍ଦେହର ଶିଅଟାଣି ବେଶ୍ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ରୁପକଥା ସୃଷ୍ଟି କରେ । ହଉ, ଟିକିଏ ବସ, ମୁଁ ତମକୁ ଶୁଣିଉଛି ।

ସୁଦର୍ଶନ-ପାଖ ଦରଜା ଦେଇ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀନ ହୋଇଗଲେ—ଯତୀନ୍ଦ୍ର ଛାତ୍ର ଦମକ ଉଠିଲା । ନିର୍ଜନ ଘରେ ସୁଦର୍ଶନର ହାତମୁଠା ଭିତରେ ଏକାକୀ ସେ—କିଛି ସେପରି ଘଟିଲେ ଜବାବ୍ ଦେବାକୁ କେନ୍ଦ୍ରନାହିଁ— ତାର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଆଶୟ ନାହିଁ । ସୁଦର୍ଶନର ଭାବ, ଭାଙ୍ଗି ଓ କଥା ଭାଷାରୁ ତାର ପ୍ରକୃତ ସ୍ବରୂପ ଜାଣି ପାରବା ବଡ଼ ମୁସ୍ତିଲା ।

ଟିକକ ପରେ ଯତୀନ୍ଦ୍ର ଏପରି ସଶଙ୍କ ଭାବ କଟାଇ ଦେଇ ସୁଦର୍ଶନ ପୁଣି ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ । ହାତରେ ତାଙ୍କର କେତେଗଣ୍ଡ ଟେପରେକର୍ଡର ଟୁକୁରା ଯନ୍ତ୍ରରେ ଏଇ କେତୋଟି ଟୁକୁରା ସଂଯୋଗ କଲମାନ୍ଦେନାଶକଣ୍ଠର ସେଇ ତରଳ ଗୀତ ମୁଞ୍ଚିନା ଧୁନିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସାଧାରଣ ରେକର୍ଡର ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ରର ଅକ୍ଷେଷ୍ଟା ନାହିଁ—ଅଥବା ସୁଲଳିତ ସ୍ବର ସଂଗୀତର ଉଚ୍ଛ୍ଲାସ ନିରାଡ଼ମ୍ବର ଓ ସହଜ ଭାବରେ ବହି ଶୁଳିଛି ।

ଉଚ୍ଛ୍ଲାସିତ ଭାବରେ କହୁ ଉଠିଲେ ସୁଦର୍ଶନ—ଶୁଣ ଶୁଣ ଯତୀନ୍ଦ୍ର ବାବୁ, ମୋର ପ୍ରିୟତମା ପତ୍ନୀର ଏଇ ଦରଦ ଭଜା ଗୀତ । ସେ ଶୁଳିଯିବା ପରେ ତାର ଏଇତକ ସ୍ବର ନେଇ ମୁଁ ବସି ରହୁଛି ।

—ଆପଣଙ୍କର ଭାବରେ କଣ ସଂସାରରେ କେହି ନାହାନ୍ତି ସୁଦର୍ଶନ ବାବୁ ?

—ନା...ନିଜର ବୋଲି କହୁବାକୁ କେହି ଜଣେ ହେଲେ ନାହିଁ । ଦୀର୍ଘନିଶ୍ବାସ ପକାଇ କହିଲେ ସୁଦର୍ଶନ ।

—ଆପଣଙ୍କର ଏଇ ଚରଣ ସମ୍ପର୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବେ କେହି ନାହିଁ ? ଆପାତତଃ କେହି ନାହିଁ ଯତୀନ୍ଦ୍ର ବାବୁ । ତେବେ

ଜୀବ ଥିଲାଯାଏ ଲେଉଟଅଛି । ହଠାତ୍ କଥା ବଦଳିବ ନୀରବ ରହିଲେ ସୁଦର୍ଶନ ।

ଯତୀନ୍ ସୁଦର୍ଶନର ଏହି ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ଭିତରର ରହସ୍ୟ ଖୋଜିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ସୁଦର୍ଶନ ପୁଣିଥରେ ଆରମ୍ଭ କଲେ—
ଆଜି କି କାମରେ ଆସିଥିଲେ କିଛି କହିଲେ ନି'ତ ଯତୀନ୍ ବାବୁ ?

—କଥା ନହସରେ ସତରେ ମୁଁ ମୋ କାମଟା ଏତେବେଳେ ଯାଏ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି, ସମା କରବେ ଆଜ୍ଞା—ଛେପ ଡୋକି କହିଲା ଯତୀନ୍—କଥା କଣ କି ଆସିଗଲା ଏଠାରେ କୌଣସି ଯାନବାହାନ ଅଛିକି ?

—ମୋର ରେକ୍ସା କେତେଗଣି ଛଡ଼ା ତ କୌଣସି ଯାନବାହାନ ନାହିଁ । କାହିଁକି କଣ ହୋଇଛି । ଭ୍ରୁକୁଞ୍ଚିତ କରି ପରୁରଲେ ସୁଦର୍ଶନ ।

ତନିଶ ଛପାଲିଶ ନମ୍ବର ରେକ୍ସାଟା ଆସିଗଲା ତ ଆଜ୍ଞା ।

—କାହିଁକି, କଣ କିଛି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଲା ନା କଣ ?

—ନା, ସେମିତି କିଛି ନ ଘଟିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟାଏ କେନ୍ଦ୍ର ତଦନ୍ତ ନେଇ ଏ ରେକ୍ସାଟା ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣିବା ଦରକାର ପଡ଼ିଛି । ଆଜ୍ଞା ସୁଦର୍ଶନ ବାବୁ ୩୪୭ ନମ୍ବର ରେକ୍ସାଟା କାଲି କିଏ ଟାଣୁଥିଲା କହି ପାରିବେ । ପିପା ସଲଖ ପରୁରଲ ଯତୀନ୍ ।

ସୁଦର୍ଶନ ଟିକିଏ ହସି କହିଲେ—ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ମୋ ନାଁରେ ଏ ରେକ୍ସା ଗୁଡ଼ାକର ଲାଇସେନ୍ସ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ କିଛି ଖବର ରଖି ନାହିଁ । ବୁଝିବା ଲୋକ ମୋ ଘରକୁ ଲାଗି ଯେଉଁ ଖପରଲି ଘରଟି ଅଛି ସେଥିରେ ଯେଉଁ ଲୋକଟି ରହେ, ସେ ରେକ୍ସା ଗୁଡ଼ାକୁ ଲଗାଏ, ଭଡ଼ା ପଇସା ମଧ୍ୟ ସେଇ ଅସ୍ତୁଲ କରି ଚଲେ । ମୋର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ।

—ସେ ଲେଉଟି କିଏ ସୁଦର୍ଶନ ବାବୁ । ବଡ଼ ଅନୁଗ୍ରହ ଆପଣଙ୍କର ତା ଉପରେ । କନେଇ କନେଇ କହିଲୁ ଯତୀନ୍ ।

ଠିକ୍ ଅନୁଗ୍ରହ ନୁହେଁ ଯତୀନ୍ ବାବୁ ଗୋଟାଏ ମାୟା—ରଥଆକୁ ଦଶବର୍ଷ ହେଲା ଦିନଠୁଁ ସେ ଏଇଠି ଅଛି । ବାପ ପାଖରେ ଥିଲା । ବାପ ତା ଦିହକପାକ ଏଇଠି ମୋ ଘରେ କଟାଇଲା । ପୁରୁଣା ଗୁକର-ଗୋଟାଏ ମାୟା ଲାଗିଯାଇଛି ।

—ରଥଆର ବାପ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ପୁଅକୁ ସମର୍ପି ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ମରିପାରଥିବ ସୁଦର୍ଶନ ବାବୁ ।

ବିଚର ! ଅଭିଭୂତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ସୁଦର୍ଶନ—ସେ ମଲାଣି କି କେଉଁଠି ବଞ୍ଚି ରହିବ ତା କହି ହବନି ଯତୀନ୍ ବାବୁ । ୨୦ ବର୍ଷ ତଳେ ଦଶବର୍ଷର ଏଇ ପିଲାଟିକୁ ଛଡ଼ ସେ ନିରୁଦ୍ଦେଶ ହୋଇଗଲା । ସେତେ ବେଳକୁ ବୟସ ତାର ଗୁଳିଣି ପାଖା ପାଖି । ଆମଘରେ ସେ ୧୭-୧୮ ବର୍ଷ ଦିନୁ ରହିଥିଲା —ଏମିତି ମାଁ । ଛେଉଣି ପିଲାଟିକୁ ଛଡ଼ ଦେଇ ଗୁଲି ଯିବାରେ ତା’ର ଯେ କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ତା ସେଇ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଜଣା । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଆଉ ଫେରିନି ।

—ଏ କାହାଣୀ ମଲାକୋଠୀର କାହାଣୀଠାରୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ କରୁଣ ନୁହେଁ, ସୁଦର୍ଶନ ବାବୁ । ସମବେଦନା ଭରା କଥାରେ କହିଲୁ ଯତୀନ୍ । ସୁଦର୍ଶନ ନିଲିପ୍ତ ଭାବରେ ଗୁହଁ ରହିଲେ—ତାଙ୍କ ଆଖି ଭିତରେ କୌଣସି ଭାସା ନଥିଲା । ଖାଲି ଭରି ରହିଥିଲା ଶୂନ୍ୟତା ଏକ ନିସ୍ତୁଳ ଜୀବନର ପରିତାପ ଯେପରି ତାଙ୍କ ମନ ଭିତର ହଲଚଲ କରିଦେଇଛି ।

ମୁଁ ତାହେଲେ ଆଜି ଏତକରେ ଯାଏ ସୁଦର୍ଶନ ବାବୁ ଆପଣଙ୍କର ଏ ଅମାୟିକତା ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ, ଗୌରବ ଛଡ଼ ଉଠିପଡ଼ିଲା ଯତୀନ୍—

ଅପଣଙ୍କୁ ଏପରି ବିରକ୍ତ କଲ ବୋଲି କିଛି ଭାବିବେ ନାହିଁ ।

ଦୁଆର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଗେଇ ଦବାକୁ ଆସି ସୁଦର୍ଶନ କହିଲେ—
ଅପଣ ପୋଲିସ ଅଫିସର ନ ହୋଇ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଲୋକ ହୋଇ-
ଥିଲେ ମୁଁ ହୁଏତ ଅଦୃଶ୍ୟ ସହଜ ଭାବରେ ଗପି ପାରିଥାନ୍ତି ଯତୀନ୍-
ବାବୁ... ପୋଲିସର ନିବୋଧତା ଉପରେ ମୋର ଭୟଙ୍କର ରାଗ...
ଏହା ବୋଲି ଅପଣ ଏ ଟିପ୍ପଣୀଟାକୁ ନିଜ ଦିହକୁ ଓଟାରିବେ ନାହିଁ ।

ଯତୀନ୍ ବିଦାୟ ନମସ୍କାର କରି ଆସିଲା ବେଳେ ପୁଣି ଭାବରେ
ଲକ୍ଷ କଲ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କର ମୁହଁ ଉପରର କୁଟୀଳ ଭ୍ରୁବିଲମ୍ବକୁ... ମନେ
ମନେ ଅଶ୍ରୁପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ବି ସେ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କୁ ଠିକ୍ ଧରିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଫାଟକ ପାର ହୋଇ ସଦର ରାସ୍ତା ଉପରର ବହଳ ଅନ୍ତର
ଭିତରେ ଠିଆ ହେଲା ଯତୀନ୍ । ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ ଘରର ପାରିଶ୍ରବକୁ ଲାଗି
ଥିବା ବଖୁରିକିଆ ଖପରଲି ଘରଟିର କବାଟ ଦରଆଉଜା ହୋଇଛି...
ଘର ଭିତରେ ଜଳୁଥିବା ଆଲୁଅର କ୍ଷୀଣ ପ୍ରକାଶ କବାଟ ଫାଙ୍କ ଦେଇ
ବାହାରକୁ ଦେଖାଯାଉଛି ।

ରଥୁଆର ଘର ଓ ତାର ଏଇ ବଖୁରିକିଆ ଘରର ସଂସାର !!
ମନେ ମନେ ହସି ଉଠିଲା ଯତୀନ୍ । ରଥୁଆ କାହିଁକି ବଞ୍ଚିରହିଛି !-
କେଉଁ ଆଶା ବାନ୍ଧି ସେ ଦିନ, ମାସ, ବର୍ଷ କଟାଇ ଚାଲିଛି !! ସୁଦର୍ଶନ
ବଞ୍ଚିବାର ବଳ ବା କେଉଁଠୁ ପାଉଛି !!! ଅର୍ଥର ମାୟା, ଦିନ ଖାଇ
ବଞ୍ଚି ରହିବାର ମମତା, କଣ ଏମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସବୁ ??? ସ୍ନେହ,
ପ୍ରୀତି ଛଡ଼ା କେମିତି ମଣିଷ ଏମିତି ବଞ୍ଚି ରହିପାରିବ ।

ଏ ମାନଙ୍କର ଜୀବନ ସତରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରହେଳିକା ।

ଧୀର ପଦକ୍ଷେପରେ ଯତୀନ୍ ଥାନା ଆଡ଼େ ଆଗେଇ ଗଲା ।

(ନିମଗ୍ନ)

ମୁଦ୍ରାକର:—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ରାମନାଥ ସାହୁ ଶସ୍ତ୍ରୀ
ବିନାୟକ ପ୍ରେସ୍, ବ୍ରହ୍ମପୁର (ଗଞ୍ଜାମ)

ଅବସର ବିନୋଦ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧିବୃଦ୍ଧିର ବିକାଶ ପାଇଁ
ଏକମାତ୍ର ରହସ୍ୟ-ରୋମାଞ୍ଚ-ପତ୍ରକା
“ଗୁପ୍ତଚର”

ବାର୍ଷିକ ଗୂଢା — ଟ ୭. ୫୦ ନୂ: ପ:

ଷଷ୍ଠାଦିକ — ଟ ୪୯

ପ୍ରତିସଂଖ୍ୟା — ଟ ୦. ୭୫ ନୂ: ପ:

ପରିବେଷକ—

ଗୁପ୍ତଚର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ
ବ୍ରହ୍ମପୁର (ଗଞ୍ଜାମ)